

MILJØGODKENDELSE

**Hansgård
Thorsbrovej 18
9280 Storvorde
v/ Taus Bo Adamsen**

Dato for godkendelsen:	4. marts 2013
Husdyrbruget:	Hansgård
CHR-nr.	30691
CVR-nr:	26660114
Matr. nr., ejerlav	17a, Gudum By, Gudum m.fl.
Husdyrbrugets adresse:	Thorsbrovej 18, 9280 Storvorde
Ejer af husdyrbruget:	Taus Adamsen Thorsbrovej 18 9280 Storvorde
Ansøger:	Taus Adamsen
Tilsynsmyndighed:	Aalborg Kommune Teknik- og Miljøforvaltning Landbrugsafdelingen Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby
Sagsbehandler på godkendelsen	Hamid Manafi Aalborg Kommune Teknik- og Miljøforvaltning Landbrugsafdelingen Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby
Sagsnummer:	2011-11162

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse indeholder dels en beskrivelse af den ansøgte produktion, vurdering af det ansøgte, samt en række stillede vilkår for godkendelsen. Indledningsvist meddeles miljøgodkendelsen med angivelse af klagevejledning. Herefter følger vilkår med beskrivelse og vurdering tilknyttet opdelt efter emne. Vilkår for egenkontrol er samlet i et afsnit sidst i godkendelsen. Herefter følger en række bilag, jf. bilagslisten, herunder en samlet oversigt over vilkår.

Ved anvendelsen af begrebet husdyrbrug forstås en bedrift, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, øvrige faste konstruktioner samt tilhørende arealer. Ved arealer forstås ejede og forpagtede markarealer samt natur- og skovområder til ejendommen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE	7
1.1	GODKENDELSE.....	7
1.2	OFFENTLIGHED	8
1.3	GYLDIGHED OG RETSBEKYTTELSE	8
1.4	REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN	8
1.5	OFFENTLIGGØRELSE	9
1.6	KLAGEVEJLEDNING	9
1.7	UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	10
1.8	KOPI AF MILJØGODKENDELSEN ER SENDT TIL:	11
2	GENERELLE FORHOLD	15
2.1	VILKÅR TIL GENERELLE FORHOLD	15
2.2	BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	15
2.3	MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD	16
3	HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	17
3.1	BESKRIVELSE AF PLACERING I LANDSKABET	17
3.2	PLANMÆSSIGE FORHOLD OG AFSTANDSKRAV TIL ANLÆGGET	17
3.3	FREDNINGER, FORTIDSMINDER, BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER MM	17
3.4	VURDERING AF HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	17
4	HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	18
4.1	HUSDYRHOLD	18
4.1.1	Vilkår til slagtesvineproduktionen	18
4.1.2	Beskrivelse af slagtesvineproduktion	18
4.1.3	Vurdering af slagtesvineproduktionen	18
4.2	ANLÆGGET	19
4.2.1	Vilkår til staldinventar og drift.....	19
4.2.2	Beskrivelse af staldinventar og drift.....	19
4.2.3	Vurdering af staldinventar og drift.....	19
4.3	VENTILATION.....	19
4.3.1	Vilkår til ventilation.	19
4.3.2	Beskrivelse af ventilation.	19
4.3.3	Vurdering af ventilation.	20
4.4	RENGØRING AF STALDANLÆG, HERUNDER VANDFORBRUG	20
4.4.1	Vilkår til rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug	20
4.4.2	Beskrivelse af rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug	20
4.4.3	Vurdering af rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug	20
4.5	ENERGIFORBRUG	20
4.5.1	Vilkår til energi	20
4.5.2	Beskrivelse af energiforbrug.....	21
4.5.3	Energibesparende foranstaltninger	21
4.5.4	Olie.....	21
4.5.5	Vand.....	22
4.5.6	Vurdering af energiforbrug.....	22
4.5.7	Vilkår for afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand.....	23
4.5.8	Beskrivelse af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand	23
4.5.9	Vurdering af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand	23
4.6	AFFALDSHÅNDBLING.....	24
4.6.1	Vilkår til bortskaffelse af affald	24
4.6.2	Beskrivelse af affaldshåndtering.....	24
4.6.3	Vurdering af affaldshåndtering	25

4.7	OPBEVARING AF KEMIKALIER, OLIE, HANDELSGØDNING OG HJÆLPESTOFFER.....	25
4.7.1	Vilkår til opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer.....	25
4.7.2	Beskrivelse af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer....	26
4.7.3	Vurdering af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer.....	27
4.8	UHELD OG RISICI	27
4.8.1	Vilkår for uheld og risici.....	27
4.8.2	Redegørelse for mulige uheld	27
4.8.3	Minimering af risiko for uheld.....	28
4.8.4	Vurdering af uheld og risici	29
5	GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDBETINGELSE	31
5.1	GØDNINGSTYPER OG MÆNGDE.....	31
5.1.1	Vilkår til afsætning og/eller modtagelse af husdyrgødning.....	31
5.1.2	Beskrivelse af modtagelse af husdyrgødning.....	31
5.1.3	Vurdering af afsætning og/eller modtagelse af husdyrgødning.....	31
5.2	FLYDENDE HUSDYRGØDNING.....	31
5.2.1	Vilkår for gyllebeholdere og håndtering af gylle	31
5.2.2	Beskrivelse af gyllebeholdere og håndtering af gylle	32
5.2.3	Vurdering af gyllebeholdere og håndtering af gylle	33
5.3	FAST HUSDYRGØDNING.....	33
5.3.1	Beskrivelse af fast gødning	33
5.4	UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.....	33
5.4.1	Beskrivelse af udbringning af husdyrgødning	33
5.4.2	Vurdering af udbringning af husdyrgødning	34
5.5	ANDEN ORGANISK GØDNING.....	35
6	FORURENING OG ANDRE GENER FRA HUSDYRBRUGET	36
6.1	AMMONIAKPÅVIRKNING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET	36
6.1.1	Ammoniak og natur.....	36
6.1.2	Beskrivelse af ammoniakfordampning fra anlægget	36
6.2	TEKNIK TIL REDUKTION AF AMMONIAKFORDAMPNING OG FOSFORINDHOLD I GØDNINGEN	41
6.2.1	Foder.....	41
6.2.2	Vilkår til foder	41
6.2.3	Beskrivelse af fodervalg.....	42
6.2.4	Vurdering af fodervalg	43
6.3	LUGT	43
6.3.1	Vilkår til lugt fra dyreholdet	43
6.3.2	Beskrivelse af lugt fra dyrehold	44
6.3.3	Vurdering af lugt fra dyrehold	44
6.4	FLUER OG SKADEDYR	45
6.4.1	Vilkår for flue- og skadedyrsbekæmpelse	45
6.4.2	Vurdering af flue- og skadedyrsbekæmpelse	45
6.5	TRANSPORT	45
6.5.1	Vilkår for transport	45
6.5.2	Beskrivelse af transport	45
	ANTAL/MÆNGDE PR. ÅR.....	46
	ANTAL TRANSPORTER/ ÅR.....	46
6.5.3	Vurdering af transport	46
6.6	STØJ	47
6.6.1	Vilkår for støj.....	47
6.6.2	Beskrivelse af støj.....	47
6.6.3	Vurdering af støj	48
6.7	STØV.....	48
6.7.1	Vilkår for støv.....	48

6.7.2	Beskrivelse af støv.....	48
6.7.3	Vurdering af støv	48
6.8	LYS	48
6.8.1	Vilkår for lys	48
6.8.2	Beskrivelse af lys	49
6.8.3	Vurdering af lys.....	49
7	AREALERNE	50
7.1	GENERELT OM UDVASKNING AF NÆRINGSTOFFER TIL VANDMILJØET	50
7.1.1	Vilkår til udbringningsarealerne	50
7.1.2	Beskrivelse af udbringningsarealerne	50
7.2	GRUNDEVAND	51
7.2.1	Beskrivelse af nitratudvaskning til grundvand	51
7.3	OVERFLADEVAND	52
7.3.1	Vilkår vedr. nitratudvaskning til overfladevand	52
7.3.2	Beskrivelse af nitratudvaskning til overfladevand.....	52
7.3.3	Vurdering af nitratudvaskning til overfladevand	52
7.4	FOSFOR.....	53
7.4.1	Vilkår for fosfor.....	53
7.4.2	Beskrivelse af fosfor	53
7.5	DIREKTE AFSTRØMNING TIL VANDLØB OG SØER	53
7.5.1	Vurdering af marine områder i forhold til habitatdirektivet.....	54
7.5.2	Kommunens bemærkninger og vurdering	55
8	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	56
8.1	EMISSIONSGRÆNSEVÆRDI FOR AMMONIAK OG FOSFOR	56
8.1.1	Beregning af den maksimale ammoniakfordampning	56
8.1.2	Vurdering af BAT for ammoniak	57
8.1.3	Beregning af emissionsgrænseværdi for fosfor.....	57
8.1.4	Vurdering af emission af fosfor.....	57
8.2	MANAGEMENT (LEDELSES- OG KONTROLRUTINER)	58
8.3	AMMONIAKFORDEAMPNING FRA UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING	58
8.4	NITRATUDVASKNING VED UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.....	58
8.5	GENER FRA HUSDYRBRUGET.....	59
8.6	FORBRUG AF ENERGI OG VAND.....	59
8.6.1	Energibesparende foranstaltninger	59
8.6.2	Vandbesparende foranstaltninger:	60
8.7	OPBEVARING AF AFFALD, KEMIKALIER, OLIE, HANDELSGØDNING OG HJÆLPESTOFFER.....	60
8.8	SAMLET VURDERING I FORHOLD TIL BAT.....	60
9	ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET.....	61
9.1	ALTERNATIVE LØSNINGER	61
9.2	0-ALTERNATIV	61
9.2.1	Vurdering af 0-alternativ	61
10	HUSDYRBRUGETS OPHØR.....	62
10.1	NEDLUKNINGSPLAN	62
10.2	VILKÅR FOR NEDLUKNINGSPLAN	62
10.3	VURDERING AF OPHØR	62
11	KONTROL, EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	63
11.1	VILKÅR FOR TILSYN, KONTROL OG EGENKONTROL	63
12	LOVOVERSIGT OG KILDEHENVISNINGER.....	65
13	SAMLET OVERSIGT MED VILKÅR.....	66

1 Meddelelse om miljøgodkendelse

1.1 Godkendelse

Aalborg Kommune meddeler miljøgodkendelse til udvidelse af svinebruget på Thorsbrovej 18, 9280 Storvorde, fra 231,14 dyreenheder (DE) til 290,7 DE.

Godkendelse sker efter § 12 i Husdyrloven¹.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aalborg Kommune.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelse med tilhørende vilkår er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder beskrivelse og vurdering af miljøpåvirkningerne. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Aalborg Kommune har udarbejdet miljøgodkendelsen med hensyntagen til Kommuneplan 2009.

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at følges miljøgodkendelsens vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, vil udvidelsen ikke medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV², artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Det skal bemærkes, at Aalborg Kommune altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

¹ Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20.12.2006

² Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

1.2 Offentlighed

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent, andre parter i sagen og naboer m.fl. I høringsperioden er der ikke indkommet bemærkninger:

1.3 Gyldighed og retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen giver en retsbeskyttelse i 8 år fra offentliggørelse, dvs. at der er 8 års retsbeskyttelse for nye krav fra tilsynsmyndigheden i denne periode.

Miljøgodkendelsen er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Men når der er forløbet mere end 8 år efter, der første gang er meddelt godkendelse, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift.³

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med udnyttet forstås, at bygge- og anlægsarbejder skal være iværksat.

Herefter gælder, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Dette betyder, at den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt, og hvis dette ikke er tilfældet, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er etableret endnu.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

1.4 Revurdering af miljøgodkendelsen

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Første revurdering er planlagt påbegyndt i 2021.⁴

Aalborg Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Husdyrbrugslovens § 40, stk. 2, hvis:

- Der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

³ Jævnfør § 41 i husdyrloven

⁴ Jævnfør § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Det samme er tilfældet, hvis:

- Der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Såfremt husdyrbruget ønsker ændringer i miljøgodkendelsen, kan der altid ansøges herom. Der skal altid indsendes en ny ansøgning om miljøgodkendelse ved udvidelser eller ændringer.

1.5 Offentliggørelse

Godkendelsen vil blive annonceret i Østhimmerlands Folkeblad den 5. marts 2013.

1.6 Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages af ansøger og enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald, indenfor 4 ugers frist fra offentliggørelse, dvs. **senest den 2. april 2013 inden kontortids ophør (kl. 15.00)**. Foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, kan tillige påklage afgørelser.

Klage over godkendelsen skal være skriftlig og indsendes via e-mail land-miljoe@aalborg.dk eller til Aalborg Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby.

Såfremt vi modtager en klage over denne afgørelse, vil vi underrette ansøger.

Umiddelbart efter klagefristens udløb sender vi klagen, afgørelsen samt det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse videre til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er Natur- og miljøklagenævnet, der skal behandle klagen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra kommunen. Klageren skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller

- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller Kommunen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, fx hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Eventuelt sagsanlæg (domstolsprøvelse) skal være anlagt inden 6 mdr. efter, at afgørelsen er meddelt, eller – hvis den påklages – inden 6 mdr. efter, at der foreligger endelig afgørelse.⁵

1.7 Udnyttelse af godkendelsen

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Hamid Manafi
Miljøogsagsbehandler

Nørresundby den 4. marts 2013

⁵ Jævnfør Husdyrlovens § 90

1.8 Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Agrinord, att. Carsten Aarup – via e-mail: caa@agrinord.dk
- Kim Adamsen, Lillevordevej 11, 9280 Storvorde
- Kurt Hansen, Thorsbrovej 19, 9280 Storvorde
- Henrik Steenberg, Aagade 6, 9280 Storvorde
- Jørgen Thim Bjerling jensen, Landkærvej 2, 9280 Storvorde
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – via e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Nordjyllands Amt, v/Kurt Rasmussen, Frismosevej 27, 9330 Dronninglund – via e-mail: aalborg@dof.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – via e-mail: dnaalborg-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, DN Aalborg, via e-mail: aalborg@dn.dk
- Miljøministeriet, Børsgade 4, 1215 København K, via e-mail: mim@mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nordjylland, Vesterbro 81 B, 1. sal, Box 1826, 9100 Aalborg, via e-mail: nord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, via e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, via e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, via e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, John V. Hansen, Teglgårdsparken 25, 8882 Fårvang, via e-mail: johnvonhansen@hotmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Per Michael Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev, via e-mail: per.sonne@mail.tele.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, via e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1651 København V, via e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstrædet 17, Postboks 2188, 1017 København K, via e-mail: fbr@fbr.dk
- Plantedirektoratet, Skovbrynet 20, 2800 Kgs. Lyngby – via e-mail: pdir@pdir.dk

Mailliste:

natur@dof.dk; aalborg@dof.dk; dnaalborg-sager@dn.dk; aalborg@dn.dk; mim@mim.dk; nord@sst.dk; mail@dkfisk.dk; nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk; lbt@sportsfiskerforbundet.dk; johnvonhansen@hotmail.com; per.sonne@mail.tele.dk; husdyr@ecocouncil.dk; ae@aeraadet.dk; fbr@fbr.dk; pdir@pdir.dk

Ikke teknisk resumé

Taus Bo Adamsen, Thorsbrovej 18, 9280 Storvorde har ansøgt Aalborg Kommune om en udvidelse af slagtesvineproduktionen. Husdyrbruget har en kap. 5 miljøgodkendelse i henhold til Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 749 af 9. december 1991, om godkendelse af listevirksomheder med listebetegnelsen I1. Derudover har husdyrbruget en §12 miljøgodkendelse efter husdyrlovens regler. Denne miljøgodkendelse er imidlertid ikke blevet udnyttet, hvorfor der er blevet søgt om en ny miljøgodkendelse.

Aalborg Kommune har modtaget ansøgningen den 28. februar 2011 gennem det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk. Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget med baggrund i den indsendte ansøgning med skema nr. 22889, samt yderligere supplerende materiale.

Taus Adamsen ejer og driver endvidere husdyrbruget Klausholmvej 5, 9280 Storvorde, hvorfra der afsættes gylle svarende til 117,9 DE til Thorsbrovej 18. Disse 2 ejendomme drives uafhængig af hinanden og er hverken teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med hinanden, hvorfor der ikke er behov for at foretage en samlet vurdering i henhold til husdyrlovens §13.

Produktionsudvidelse

Den eksisterende produktion på 9.000 slagtesvin i vægtintervallet 30 til 102 kg ønskes udvidet til 10.060 slagtesvin i vægtintervallet 24-106 kg svarende til en udvidelse fra 231,14 DE til 290,71 DE. Det nuværende antal stipladser på 2.300 bliver opretholdt i den ansøgte produktion.

Anlægsændringer

Den ansøgte udvidelse af dyreholdet gennemføres indenfor de eksisterende bygningsrammer.

Den nærmeste samlet bebyggelse og byzone er Gudumholm by, som ligger i en afstand af ca. 1,3 km. nord for ejendommen. Nærmeste nabobeboelse er Thorsbrovej 17 beliggende ca. 660 meter øst for ejendommen Thorsbrovej 18.

Ejendommens anlæg ligger meget centralt ift. udbringningsarealerne og i en god afstand i forhold til samlet bebyggelse og byzone.

Baggrund

Som tidligere nævnt har husdyrbruget den 23. oktober 1996 fået en miljøgodkendelse fra Sejlflod Kommune til en produktion på 9.000 slagtesvin, svarende til i alt 297 DE på godkendelsestidspunktet.

Aalborg Kommune har den 22. december 2009 givet miljøgodkendelse til en udvidelse af produktionen fra 9.000 til 10.060 slagtesvin i vægtintervallet 21 til 105 kg. Ifølge denne miljøgodkendelse skulle udvidelsen ske ved opførelse af en ny slagtesvinestald på 1.000 m². Endvidere skulle der etableres fast overdækning på 2 af de 3 eksisterende gyllebeholdere på ejendommen. Denne miljøgodkendelse blev imidlertid ikke udnyttet, hvorfor kommunen den 28. februar 2011 modtog en ny ansøgning om miljøgodkendelse til udvidelse af produktionen til 10.060 slagtesvin i vægtintervallet 24 til 106 kg. I stedet for etablering af fastoverdækning af ejendommens gyllebeholdere, er der foretaget projektilpasning, hvorved ammoniakemissionen er blevet reduceret svarende til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi.

Denne miljøgodkendelse erstatter derfor den forrige miljøgodkendelse meddelt den 22. december 2009.

Lugt

Lugtgenekriteriet er overholdt i forhold til enkelt beboelse, samlet bebyggelse og byzone- og sommerhusområder, hvorfor det ikke er nødvendigt at stille skærpede krav til lugt.

Udbringningsarealer

Projektets udbringningsarealer omfatter 315,27 ha ejet og forpagtet jord og ifølge de forelagte oplysninger er der ikke andre arealer ud over dem, der er vedlagt som kortbilag til miljøgodkendelsen.

Den samlede mængde husdyrgødning, som bliver bragt ud på arealerne er på i alt 441,36 DE og der udbringes med et husdyrtryk svarende til 1,4 DE/ha, hvorfor harmonikravet er opfyldt.

Kvælstofudvaskning

Husdyrtrykket på ejendommen er beregnet til maksimalt at måtte være 1,2 DE/ha, hvilket er mindre end det reelle dyretryk på 1,4 DE/ha. Til genvæld er den reelle nitratudvaskning beregnet til 44 kg N/ha, som er lavere end den maksimale udvaskning på 47,9kg N/ha. Dette bevirker at kravene til kvælstofudvaskning er overholdt.

Ca. 70 ha af projektets udbringningsarealer er beliggende indenfor grundvandssårbare områder og udvaskningsberegningerne i ansøgningssystemet viser, at nitratudvaskningen reduceres med 4 mg/l efter gennemførelse af den ansøgte udvidelse.

Fosfor

Udbringningsarealerne er beliggende udenfor fosforfølsomme områder.

BAT

Denne godkendelse overholder Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdi for den maksimale fordampning af ammoniak og tab af fosfor til miljøet. Der er redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at overholde grænseværdierne, samt hvilke teknikker og arbejdsgange, der i øvrigt anvendes på husdyrbruget for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt.

Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpepestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.

Natur, habitat, overfladevand, grundvand

Samtlige projektets arealer er beliggende indenfor opland til marine habitatområder (Aalborg Langerak). På denne baggrund er der foretaget en habitatvurdering af sagen, som konkluderer, at projektets tilledning af nitrat og fosfor ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning af området.

Ammoniak

Den indsendte ansøgning overholder de gældende regler for ammoniakfordampningen fra stald og lager, og det generelle krav om 30 % reduktion af ammoniakfordampningen fra udvidelsen er overholdt.

Udvidelsen medfører en forøgelse af ammoniakfordampningen på 39 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver 5.114 kg N/år.

I henhold til afgørelse og notat af 22. december 2011 fra NMKN er udvaskningen af kvælstof vurderet i forhold til stigende husdyrtryk. Udbringningsarealerne ligger i opland til overfladevand med stigende husdyrtryk. Produktionsbygningerne ligger ligeledes i opland med stigende husdyrtryk. Der er derfor lavet en planteavlsudvaskningsberegning efter miljøstyrelsens vejledning. Det er sket i it-ansøgningsystemet nr. 44194. Udvaskningen er på 44 kg N/ha ved et planteavlssædskifte. Der er således projektilpasset yderligere i forhold til krav stillet pga. nitratklasseudpegningen. Projektilpasning i forhold til planteavlssædskifteudvaskningen svarende til 44 kgN/ha kræver enten:

- 2,51 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige med S6 sædskifte, eller
- 9,01 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige suppleret med en reduceret kvælstofnorm på 4,51 %.

Der er ca. 1,9 km til nærmeste naturtyper, der er omfattet af husdyrlovens § 7. Ifølge beregningerne bliver beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på dette område overholdt, efter gennemførelse af den ansøgte udvidelse.

Der er ca. 3,2 km fra anlægget på Thorsbrovej 18 til Lille Vildmose, der er udpeget som habitatområde og kommunen har vurderet, at udvidelsen ikke ville beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter på habitatdirektivets bilag IVa eller ødelægge plantearter på bilag IVb.

Management

Husdyrbruget bliver drevet efter de principper, der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til husdyrbruget, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Samlet vurdering

Det er vurderet, at der truffet de nødvendige foranstaltninger til at forbygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Derfor er forudsætningerne til stede for at kunne meddele godkendelsen.

2 Generelle forhold

2.1 Vilkår til generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Thorsbrovej 18, 9280 Storvorde, herunder alle arealer der er vist på kortbilag til miljøgodkendelsen.
2. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis det godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest 3 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen, bortfalder den del, der ikke er udnyttet. Dvs. at miljøgodkendelsen reduceres til det opnåede niveau.
5. Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden således:
 - a. Når besætningen er nået op på det tilladte antal dyreenheder
 - b. Besætningens/produktionens størrelse den 5. marts 2016 (3 år efter godkendelsens dato).
6. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløber 5. marts 2021. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.
7. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
8. Enhver godkendelsespligtig ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen samt udbringningsarealerne skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.

2.2 Beskrivelse af husdyrbruget

Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften Thorsbrovej 18, 9280 Storvorde. Til bedriften er knyttet husdyrproduktionerne med CHR nr. 30691 og CHR nr. 110940, Klausholmvej 5, 9280 Storvorde, og bedriften er registreret under CVR nr. 26660114 og CVRp nr. 1009170320.

Taus Bo Adamsen ønsker en udvidelse af husdyrholdet på Thorsbrovej 18 fra det nuværende 9.000 slagtesvin i vægtintervallet 30 til 102 kg svarende til 231,14 DE til 10.060 slagtesvin i vægtintervallet 24 til 106 kg svarende til 290,7 DE.

Udvidelsen gennemføres i de eksisterende bygninger og en oversigt over de enkelte bygningsafsnit fremgår af kortbilag til miljøgodkendelsen.

Biaktivitet

På husdyrbruget er der installeret halmfyr, hvorfra varmen anvendes til at opvarme stuehus og svinestierne hvor de mindste grise opholder sig.

Halmfyret har en effekt på ca. 163 kW. Halmfyr med effekt under 1MW reguleres efter Miljøbeskyttelsesloven⁶ § 42.

2.3 Meddelelsespligt – Anlæg, arealer, ejerforhold

Det er Aalborg Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på husdyrbruget skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal sendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare. Reglerne fremgår af godkendelsesbekendtgørelsens §§ 15 og 16.⁷

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22 december 2006 med senere ændringer

⁷ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Beskrivelse af placering i landskabet

Der er tale om en eksisterende svinebedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse og med en forholdsvis god afstand i forhold til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

3.2 Planmæssige forhold og afstandskrav til anlægget

Lovpligtig min.afstand ⁸ fra husdyrbruget	Minimumsafstand	Aktuel afstand
Eksisterende/fremtidig byzone eller sommerhusområde	50 m	1,3 km
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50 m	1,3 km
Beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren	50 m (som nabobeboelse)	1,3 km
Nabobeboelse	50 m	660 m

Tabel 4.1: Eksisterende anlæg og afstandskraven iht husdyrloven

Gudumholm by, som ligger 1,3 km nord for ejendommen er udgangspunktet for byzone, lokalplanlagt område udlagt til boligformål og til samlet bebyggelse. Nærmeste nabobeboelse Thorsbrovej 17 er beliggende 660 meter øst for ejendommen, jf. kortbilag til miljøgodkendelsen.

3.3 Fredninger, fortidsminder, bygge- og beskyttelseslinjer mm

Da udvidelsen sker indenfor de eksisterende bygningsrammer, har det ikke været nødvendigt at se nærmere på Danmarks Miljøportals udpegninger mht. beskyttelseslinjer, fredninger og lignende.

Aalborg Kommune vurderer herefter, at de generelle afstandskrav i §§ 6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

3.4 Vurdering af husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Aalborg Kommune vurderer, at husdyrbruget efter udvidelsen ikke vil have indflydelse på det landskabelige udsyn af området.

⁸ Jævnfør Husdyrlovens § 6

4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Husdyrhold

4.1.1 Vilkår til slagtesvineproduktionen

9. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført, som beskrevet nedenfor:

Dyrehold	Antal	Stipladser	Vægt	DE	Staldsystem
Slagtesvin (nudrift)	9.000	2.300	30-102	231,14	fuldspaltegulv
Slagtesvin (ansøgt)	10.060	2.300	24-106	290,71	fuldspaltegulv

Tabel 4.1: Dyreholdets sammensætning og størrelse.

10. Produktionen skal foregå kontinuerligt.
11. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året.
12. Husdyrbruget tillades drevet med en produktion på maksimalt 290,7 DE, fordelt på 10.060 producerede slagtesvin i vægtintervallet 24-106 kg. Indenfor denne produktionen tillades mindre afvigelser i dyresammensætningen og vægtintervallet, så længe:
- 1) det maksimale antal DE ikke overstiges,
 - 2) ammoniakemissionen ikke overstiger 5.114 kg N/år, og
 - 3) lugtemissionen ikke medfører en overskridelse af geneafstande ift. enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone

4.1.2 Beskrivelse af slagtesvineproduktion

Den påtænkte slagtesvineproduktion fremgår af tabel 5.1. Udvidelsen sker i eksisterende slagtesvinestald, som er indrettet med fuldspaltegulv.

Der anvendes enzymet fytase i foderet, således at fosfor i foderet udnyttes bedre. Dermed vil der være mindre fosfor i husdyrgødningen. Derudover reduceres råprotein-indholdet i foderet, for at reducere ammoniakfordampningen. Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring.

4.1.3 Vurdering af slagtesvineproduktionen

Med baggrund i ovennævnte beskrivelse og den omstændighed, at projektet overholder geneafstande, vurderer kommunen, at produktionen kan finde sted på den pågældende lokalitet uden væsentlig miljøpåvirkning.

Eventuelle afvigelser i vægtintervallet eller antal stipladser skal indberettes til kommunen med henblik på en væsentligheds vurdering.

4.2 Anlægget

4.2.1 Vilkår til staldinventar og drift

13. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at spild undgås.

4.2.2 Beskrivelse af staldinventar og drift

Ejendommens staldbygning er indrettet med fuldspaltegulv, hvorfor opmærksomheden henledes på følgende regler:

1. *reglerne i lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin (lov nr. 104 af 14. februar 2000), ifølge hvilken pr. 1. juli 2015 vil det være forbudt at have slagtesvinestald i fuldspaltegulv, og*
2. *Bekendtgørelsen om beskyttelse af svin (bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003), som træder i kraft den 1. januar 2013, hvor der bliver stillet krav til bjælkebredde/spalteåbning for fuldspaltegulve af beton for bl.a. slagtesvin. Ifølge reglerne i denne bekendtgørelse må spalteåbninger og bjælkebredde for fuldspaltegulve af beton for slagtesvin ikke overstige henholdsvis 18 og 80 mm.*

I alle stierne er drikkekopperne med opsamling af drikkevandsspild.

4.2.3 Vurdering af staldinventar og drift

Reduktion i råproteinindholdet til foderet sikrer at det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er overholdt.

4.3 Ventilation

4.3.1 Vilkår til ventilation.

14. Ventilatorer skal renholdes efter behov – mindst én gang om året – samt vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Ved driftsstop skal skaden udbedres og systemet skal hurtigst muligt være i drift.

4.3.2 Beskrivelse af ventilation.

På stald 1 er der placeret 4 stk. afkast, men der er kun 2 der anvendes. Afkasthøjden er 8 m. Stald 2 har 7 afkast med en afkasthøjde på 7,5 m, hvoraf 5 anvendes. Stald 3 har 4 afkast hvor der kun benyttes 3. Her er afkasthøjden på 6 m. Stald nr. 4 har 7 afkast, hvor afkasthøjden er 6 m. Der er monteret plastikhætte på alle afkastene. Alle ventilatorer i de eksisterende stalde har en kapacitet på 13.500 m³ pr. time pr. stk. og er af mærket Skov.

Ventilationssystemet er som undertryksventilation med luftindtag i siderne. Der er endvidere installeret højtrykskøling, som styres af ventilationen, hvorved der indblæses forstøvet vand, der køler luften og binder støv.

Ventilationsanlægget rengøres og der tjekkes temperatur- og fugtighedsmålere hver gang stalde er tomme

Vedligeholdelse og kontrol af ventilationen foretages efter fabrikantens anvisninger.

Alarmanlægget kontrolleres og afprøves 2 gange årligt af Skov A/S.

Skulle der forekomme strømsvigt er der nødgenerator på husdyrbruget.

4.3.3 Vurdering af ventilation.

Vilkårene er stillet med baggrund i lugtenhedsberegningerne som forudsætter at ventilationssystemet er korrekt indstillet og renholdt for at virke optimalt.

Aalborg Kommune vurderer at vilkårene samt ansøgers beskrivelse af vedligehold og rengøring af ventilation er tilstrækkelige til at sikre at husdyrbruget ikke udgør en væsentlig gene for omgivelserne.

4.4 Rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

4.4.1 Vilkår til rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

15. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

16. Der skal foretages rengøring efter hvert hold slagtesvin.

4.4.2 Beskrivelse af rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

Der rengøres i stierne efter hvert hold slagtesvin. Stierne sættes i blød med iblødsætningsanlæg med timer, hvorefter stierne vaskes med højtryksrensere, der anvendes ikke vaskerobot. Der anvendes ca. 252 m³ vand til vask af staldene om året. Vaskevandet ledes til gyllekanaler, hvorefter det ender i gyllebeholderne.

4.4.3 Vurdering af rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

Et renholdt staldanlæg er med til og mindske lugt, ammoniakfordampning og fluegener fra husdyrbrug. Det er endvidere BAT⁹ at renholde faciliteterne. Aalborg Kommune vurderer derfor at virksomheden lever op til BAT mht. til rengøring, ved at overholde ovenstående vilkår.

4.5 Energiforbrug

4.5.1 Vilkår til energi

17. De energibesparende foranstaltninger foreslået i energirapporten skal gennemføres i forbindelse med renovering af eksisterende bygninger.

⁹ BREF-dokument side v

4.5.2 Beskrivelse af energiforbrug

Ejendommens energiforbrug i nudrift og ansøgt produktion fremgår af nedenstående tabel.

(Faktisk/beregnet)	Nudrift	Efter udvidelse	Opbevaring
Fyringsolie	10.000 l	10.000 l	Tank i garage med fast gulv u. afløb
Halm – til halmfyr	200 tons	225 tons	Maskinhus
Dielselolie til traktor m.v	20.000 l	22.000 l	Maskinhus
Elforbrug til lys / opvarmning / maskiner	115.000 kWh	135.000 kWh	

Tabel 4.2 Ejendommens råvare- og energiforbrug (tons, m³, kg, l).

Der sker en mindre forøgelse af energiforbrug til lys og fodring i stalden. Mængden af halm til halmfyr øges også, samt forbruget af diesel til traktorer. Mængden af fyringsolie til korntørringsanlægget vil derimod være ca. det samme efter udvidelsen.

4.5.3 Energibesparende foranstaltninger

Ejeren har i forbindelse med udvidelsen fået udarbejdet et energitjek på husdyrbruget for at få vurderet, hvor det er muligt at få energibesparelser og fremme gennemførelserne af besparelserne.

Rapporten konkluderer, at der ikke kan iværksættes yderligere tiltag mhp en reduktion af energiforbruget på ejendommen, men energiforbruget kan reduceres i forbindelse med en evt. senere ombygning af eksisterende stalde ved at skifte ventilationssystemet til frekvensstyret ventilation.

Der anvendes frekvensstyret ventilation i staldene. Ved frekvensstyret ventilation reguleres alle ventilatorers kapacitet efter ventilationsbehov.

På ejendommen minimeres elforbruget ved:

- Energisparepærer/lysstofrør (34-36 W)
- Foderblandingsanlæg med lavt energiforbrug
- God og vedligeholdt isolering af stalde
- Højtryksskøling, der er styret af ventilationen. Hvilket medfører at staldtemperaturen kan sænkes med 2-3 gr. celsius uden brug af ventilationen.
- Rengøring af ventilationsanlæg hver gang staldene er tomme.
- Der er undertryksventilation i alle staldene som er mere strømbesparende end fx overtryksventilation.

4.5.4 Olie

Der anvendes ca. 10.000 l fyringsolie til tørring af korn om året på bedriften. Til opvarmning af staldene og stuehus anvendes der halmfyr.

4.5.5 Vand

Ejendommens vandforbrug i nudrift og ansøgt produktion fremgår af nedenstående tabel.

Nudrift

	Antal	<u>Drikkevand</u>		<u>Drikkevandsspild</u>		<u>Vaskevand</u>	
		Norm (m3)	Forbrug (m3)	Norm (m3)	Forbrug (m3)	Norm (m3)	Forbrug (m3)
Slagtesvin	9000	0,459	4131	0,075	675	0,025	225
Sub total			4131		675		225
Total							5031

Ansøgt produktion

	Antal	<u>Drikkevand</u>		<u>Drikkevandsspild</u>		<u>Vaskevand</u>	
		Norm (m3)	Forbrug (m3)	Norm (m3)	Forbrug (m3)	Norm (m3)	Forbrug (m3)
Slagtesvin	10060	0,459	4618	0,075	755	0,025	252
Sub total			4618		755		252
Total							5625

Tabel 4.3 Ejendommens vandforbrug i nudrift og ansøgt produktion.

Husdyrbruget har egen vandboring. Der er derfor ikke vandur til måling af vandforbruget.

På husdyrbruget minimeres vandforbruget ved:

- Eftersyn af vandkopper
- Ingen drikkeventiler uden opsamling af spildvand
- Iblødsætning med iblødsætningsanlæg med timer og vask med højtryksrensere, ingen brug af vaskerobot.

4.5.6 Vurdering af energiforbrug

Der er stillet vilkår i miljøgodkendelsen i overensstemmelse med anbefalingen i energirapporten om reduktion af husdyrbrugets energiforbrug.

Det vurderes at vandforbruget ligger inden for normalen for denne type husdyrbrug, samt at ansøger lever op til BAT¹⁰ mht. at minimere vandforbrug.

Vandforbrug til landbrugsdriften indvindes i dag uden tilladelse. Vandindvindingsbehov til landbrugsdrift kræver en forudgående tilladelse, hvorfor der skal søges særskilt tilladelse hertil.

¹⁰ BREF-dokument side xv

4.5.7 Vilkår for afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

18. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til opsamlingsbeholder eller gyllesystem og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
19. Vask af marksprøjte og landbrugsmaskiner må kun foregå på støbt plads, som har afløb til gyllebeholder eller opsamlingsbeholder, og som overholder bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Hvis der ikke findes sådan en plads, må vask af marksprøjte og landbrugsmaskiner ikke finde sted.
20. Påfyldning af sprøjtemateriel skal foregå på godkendt vaskeplads med støbt bund med afløb til opsamlingsbeholder eller gylletank

4.5.8 Beskrivelse af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

Spildevandet fra driftsbygningerne består af drikkevandsspild og rengøringsvand. Der vil efter udvidelse være omkring 1.280 m³ spildevand, jf. tabel 4.3.

Rengøringsvand fra stald og vaskeplads ledes til gyllebeholder.

Påfyldning af sprøjten sker på vaskepladsen med afløb til den gamle ajlebeholder, således evt. spild opsamles.

Vandet fra gårdspladsen og tagvand fra husene der vender ind imod gården løber i brønden, som kan ses på kortbilag til miljøgodkendelsen. Vandet fra tagrendnerne mod haven og tagvandet mod den gamle gyllebeholder bliver opsamlet i den markerede brønd. Resten nedsives diffust på ejendommen.

4.5.9 Vurdering af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

Ved at overholde vilkårene vedrørende håndtering af spildevand og regnvand bortledes på en miljømæssig forsvarlig måde.

Oversigtskort med angivelse af afløbsforhold for ejendommen fremgår af kortbilag til miljøgodkendelsen.

Der gøres opmærksom på, at følgende tiltag kræver en særskilt udledningstilladelse, som ikke er omfattet af denne miljøgodkendelse:

1. at overfladevandet nedsives til særskilt nedsivningsanlæg,
2. at tagvand fra staldbygningerne bortledes til nærmeste grøft/vandløb eller til et markdræn, eller
3. hvis overfladevandet fra øvrige befæstede arealer skal passere et sandfang eller lignende inden udledning til dræn, vandløb.

4.6 Affaldshåndtering

Husdyrbruget skal overholde kommunens affaldsregulativer, der kan findes på www.skidt.dk

4.6.1 Vilkår til bortskaffelse af affald

21. Husdyrbruget skal føre register over affaldsproduktionen. Registeret skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald. Farligt affald skal anmeldes, jf. kommunens regler herom.
22. Spildolie og farligt affald skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal placeres på en fast, tæt bund med opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.

4.6.2 Beskrivelse af affaldshåndtering

Register over affaldsproduktionen

Kommunen har udarbejdet stamkort mv., som kan benyttes til registrering af affaldsproduktionen. Formålet er at fremme sorteringen og genanvendelsen af affaldet. Husdyrbruget kan i det konkrete tilfælde forevise anden dokumentation for sortering og genanvendelse af affald. Det kan f.eks. være særskilte kvitteringer for aflevering af de enkelte affaldsfraktioner som forekommer på husdyrbruget.

Fast affald

Husholdningsaffald og al brændbart affald fra stalden afhentes med dagrenovation. Øvrigt affald som jern, glas, elektronisk udstyr mm. i sorteres i fraktioner og afleveres på kommunalt genbrugsplads. Alt brændbart afleveres også på genbrugsstation.

Der er ikke de store mængder affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt.

Olie- og kemikalieaffald

EAK-kode 020109 Landbrugskemikalieaffald

05.12 Der opbevares kemikalier jf. situationsplanen. Sprøjten bliver vasket i marken og vaskevandet bliver sprøjtet ud over marken, der lige er blevet sprøjtet.

05.13 Lægemedelsrester opbevares aflåst i original emballage. Brugte kanyler opbevares aflåst i kanyleboks/plastdunk. Affaldet bortskaffes til godkendt modtageanlæg, f.eks. Aalborg Kommunes ordning for klinisk risikoaffald. Årlig affaldsmængde er ubetydelig.

EAK-kode 050105 Oliespild

Der opbevares ikke spildolie på ejendommen. Dette medtages af mekaniker fra serviceværksted.

Døde dyr

Placering af døde dyr sker på skyggefuldplads ved hjørnet af den nye stald. Døde dyr afhentes med dags varsel af DAKA.

4.6.3 Vurdering af affaldshåndtering

Ved vilkåret om registrering af affaldsproduktionen sikres, at der altid er fokus på sortering og genanvendelse af affald.

Aalborg Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt, når vilkår og affaldsregulativ følges.

I de generelle regler om affaldshåndtering og –bortskaffelse gælder desuden:

- Farligt affald skal anmeldes jf. kommunens regler herom.
- Affald skal bortskaffes efter gældende regler, herunder kommunens regulativer for affald.
- Ved aflevering af farligt affald på genbrugsplads, skal der medbringes en udfyldt deklaration, som skal påtegnes på genbrugspladsen. Deklaration kan findes på www.skidt.dk.
- Brugte kanyler og skalpeller skal opbevares i kanylebokse og bortskaffes til godkendt modtageanlæg, f.eks. Aalborg Kommunes ordning for klinisk risikoaffald.
- Lægemedelrester og emballage herfra skal bortskaffes som farligt affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.
- Genanvendeligt affald (eksempelvis pap og papir) skal frasorteres det øvrige affald og skal herefter afleveres til genbrug.
- Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om farligt affald.
- Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

4.7 Opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

4.7.1 Vilkår til opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

23. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
24. Lagre af kemikalier til rengøring af stalde skal opbevares i et rum uden afløb.
25. Mærkater på kemikaliedunke skal være på dansk samt være synlige og læsbare.

26. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som er opstillet i henhold til typegodkendelsen, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Overjordiske tanke skal sikres mod påkørsel.
27. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
28. Handelsgødning skal opbevares på fast bund.
29. Flydende handelsgødning skal opbevares i tanke, hvorunder der er et opsamlingskar, som kan rumme indholdet i den største af tankene og evt. den mængde regnvand, der måtte være i opsamlingskarret. Opsamlingskarret skal tømmes så ofte for regnvand, at der stadig er plads til indholdet af den største beholder. Indholdet i opsamlingskarret skal behandles som landbrugsmæssigt spildevand, og dermed tilføres gyllebeholder eller opsamlingsbeholder, eller det kan udbringes på marker efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Beholdere for flydende handelsgødning skal anmeldes til kommunen efter byggelovens regler.
30. Påfyldning og aftapning af flydende handelsgødning skal ske under konstant overvågning.
31. Beholdere for flydende handelsgødningsgødning skal indgå i husdyrbrugets beredskabsplan, og ved større udslip skal beredskabstjenesten alarmeres, og tilsynsmyndigheden skal underrettes.

4.7.2 **Beskrivelse af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer**

Ejendommens opbevaring af kemikalier, olie og lignende fremgår af nedenstående tabel.

Råvarer			
(Faktisk/beregnet)	Nudrift	Efter udvidelse	Opbevaring
Kunstgødning	0 tons	0 tons	Maskinhus
Smøreolie	50 l	50 l	Maskinhus
Pesticider	100 kg	100 kg	Kemikalierum i værksted
Dieselolie	2.400 l	2.400 l	Maskinhus
Fyringsolie	1.200 l	1.200 l	Kornlager
Halm til brændsel	200 tons	225 tons	Maskinhus

Tabel 5.4: Ejendommens opbevaring af kemikalier, olie og lignende.

Medicin opbevares aflåst i stalden.

Dieselolie og fyringsolie opbevares i godkendte tanke, der placeret i hhv. maskinhus og bygning med kornlager betongulv. Tankning af diesel sker på plads med beton, hvor der ikke er afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der sker en mindre stigning i den største halmmængde der forefindes på husdyrbruget.

Kunstgødning leveres i forbindelse med udkørsel på arealerne der opbevares derfor kun kunstgødning i kort tid af gangen om foråret i maskinhuset.

Med de andre råvarer og hjælpestoffer sker der ingen ændringer i de mængder der af gangen opbevares på husdyrbruget.

4.7.3 Vurdering af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Aalborg Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår, vil oplag og håndtering af affald, råvarer og hjælpestoffer ikke påvirke miljøet.

Sprøjtemidler skal efter anden lovgivning opbevares utilgængeligt for børn og i et rum uden afløb. Giftige midler skal opbevares aflåst.

4.8 Uheld og risici

4.8.1 Vilkår for uheld og risici

32. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette **Aalborg Kommune, Teknik og Miljøforvaltningen på tlf.: 99 31 20 00**.
33. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for husdyrbrugets ansatte og øvrige, der færdes på husdyrbruget. (Vedlagt som bilag).

4.8.2 Redegørelse for mulige uheld

Tabel 4.5 viser en oversigt for mulige uheld.

Type	Forebyggende foranstaltninger	Akut håndtering af uheld
Gylleudslip	Der er ikke fast pumpe på gyllebeholderen Udpumpning af gylle foregår under opsyn Gyllebeholdere tilses jævnlige og bliver kontrolleret hver 10. år.	Se beredskabsplan
Strømsvigt	Nødgenerator automatisk opstart Nød-opluk i alle staldafsnit Automatisk opkald til 4 personers mobiltelefon ved strømsvigt	Se beredskabsplan
Olieudslip	Dieselolie opbevares i godkendt tank på fast gulv uden afløb	Se beredskabsplan
Kemikalieudslip	Kemikalier opbevares og håndteres efter forskrifterne	Se beredskabsplan
Brand	Der er etableret brandhæmmende vægge Høj hygiejne og renholdelse så brandfaren mindskes.	Se beredskabsplan

Tabel 4.5: Tabel over mulige uheld.

Sker der uheld, der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø, vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet. Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld. Medarbejder, ejer og andre med fast adgang til bedriften bliver vejledt i beredskabsplanen, bilag 8.

Der kan ske spild af gylle ved pumpning til/fra gyllebeholder. Endelig kan der ske spild af dieselolie ved påfyldning af dieseltank. Derudover kan der ske spild hvis gyllebeholder eller dieseltank får en lækage.

4.8.3 Minimering af risiko for uheld

Husdyrgødning:

Gyllen opbevares i gyllebeholder, der er godkendt i henhold til 10 års beholderkontrol. Pumpestart af gylle styres således, at pumpning alene kan ske, når indløbet til gyllebeholderen er svunget ind over beholderkanten.

Olie:

Dieselolie opbevares i godkendt tank, der placeret på betongulv uden afløb. Tanken efterses periodevis.

Kemikalier:

Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske direkte fra vandforsyningen med mindre, der benyttes en kontraventil, sprøjtecomputer eller et

vandur, der automatisk styrer vandmængden ved fyldning af sprøjten. Påfyldning kan også ske fra en separat vandtank. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb

Sprøjtning foretages af personer med sprøjtecertifikat. Midlerne håndteres efter forskrifterne og der bruges relevant beskyttelsesudstyr (f.eks. maske, handsker, dragt).

Andet:

Skadedyr såsom rotter bekæmpes effektivt. Dels for at sikre høj foderhygiejne, dels med henblik på at undgå utilsigtet gnav i elektriske installationer. Ejendommen og stalden renholdes så brandrisikoen minimeres. Der er brandhæmmende vægge i stalden. Der opbevares ikke mere halm end højest nødvendigt i stalden.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Husdyrgødning:

Gylleudslip på jorden inddæmmes ved gravning af kanaler eller udlægning af halmballer / jordvolde. Gyllen fjernes og udbringes på voksende afgrøde.

Ved gylleudslip til vandløb mm. tilkaldes Beredskabscenteret. Der er ingen risiko for at gylle vil løbe til Lindenberg Å, da der er en jordvold ved stien lige øst for ejendommen, som umuliggør at gylle kan løbe til åen. Der er meget langt fra ejendommen til åen, hvorfor gyllen i værste fald vil ophobe sig på marken mellem ejendommen og åen, hvorfra den kan opsamles og spredes ud over afgrøder, såfremt det er lovligt iht.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Alternativt kan buffertanken på Klausholmvej 5 benyttes til opmagasinering af gyllen, såfremt den ikke kan opbevares i beholderne på Thorsbrovej 18.

Kemikalier:

Der forefindes øjensskyllevæske på ejendommen. Kemikalier håndteres efter forskrifterne.

Andet:

Der er en nødgenerator på bedriften

Der forefindes brandslukningsudstyr på ejendommen.

4.8.4 Vurdering af uheld og risici

Tapsteder, der benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, skal jf. Bek. om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (§ 5) være forsynet med kontraventil og vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved opfyldning af tanken. Der må ved påfyldning af sprøjter ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

Ansøger har beskrevet hvilke uheld der kan opstå på bedriften og hvilke forholdsregler der er taget for at minimere risikoen samt beskrevet hvordan de forskellige uheld og risici kan begrænses ved at udarbejde en beredskabsplan for bedriften.

Aalborg Kommune vurderer at vilkår om en opdateret beredskabsplan kan medvirke til at driftsuheld der kan påvirke miljøet kan håndteres, så der opnås mindst mulig forurening af omgivelserne. Såfremt der sker uheld der kan påvirke det eksterne miljø skal ejer kontakte

Teknik- og Miljøforvaltningen, så de nødvendige forholdsregler til at begrænse uheldet kan tages.

Herefter er det kommunens vurdering, at husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår og de generelle regler, ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

5 Gødningsproduktion og –håndtering

5.1 Gødningstyper og mængde

I forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion på ejendommen Thorsbrovej 18, vil der blive produceret gylle fordelt på 26.232 kg N og 5.393 kg P. Derudover kommer 117,9 DE gylle fra Taus Bo Adamsens anden ejendom på Klausholmvej 5, svarende til 12.076 kg N og 3.093 kg P. Endeligt modtages der afgasset biomasse på 32,7 DE fordelt på 3.270 Kg N og 654 kg P.

Al den producerede gylle på Thorsbrovej 18 kan opbevares i de gyllebeholdere, som hører til denne bedrift, men skulle der opstå behov for ekstra opbevaringskapacitet, er der en beholder på 1.000 m³ på husdyrbruget Klausholmvej 5.

Der anvendes ikke husdyrgødning fra andre bedrifter udover Klausholmvej 5, som drives og ejes under samme CVR-nr.

Modtagelse af husdyrgødning

5.1.1 *Vilkår til afsætning og/eller modtagelse af husdyrgødning*

34. Der kan modtages 32,7 DE afgasset biomasse i planperioden (1/8 til 31/7).

5.1.2 *Beskrivelse af modtagelse af husdyrgødning*

Der importeres 32,7 DE afgasset biomasse svarende til 3.270 Kg N og 654 Kg fosfor, som vil blive udbragt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

5.1.3 *Vurdering af afsætning og/eller modtagelse af husdyrgødning*

Aalborg Kommune har vurderet, at husdyrbruget ved modtagelse af husdyrgødning kan overholde harmonireglerne.

5.2 Flydende husdyrgødning

5.2.1 *Vilkår for gyllebeholdere og håndtering af gylle*

35. Ændringer i opbevaringskapaciteten, både i opadgående og nedadgående retning, skal godkendes af tilsynsmyndigheden, før ændringen foretages.

36. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.

37. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen om afløb fra stalde gennem tætte og lukkede ledninger, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.

38. Påfyldning af gylle ved gyllebeholderen skal finde sted på en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, medmindre påfyldningen sker med suge/pumpetårn. Påfyldningspladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet og der udover efter enhver aktivitet.
39. Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel af husdyrgødning fra anlæggene lørdag eller søn- og helligdage.

5.2.2 Beskrivelse af gyllebeholdere og håndtering af gylle

Der er 3 gyllebeholdere på husdyrbruget, jf. kortbilag til miljøgodkendelsen. Nord for beholderne er der etableret 6 rækker læhegn. Fra gyllebeholdere til nærmeste vandløb (Lindborg Å) er der 600 meter. Der er endvidere en sti øst for ejendommen, som er hævet op og virker derved som en jordvold.

Husdyrgødningen udbringes med selvansugende gyllevogne, hvorved risikoen for spild i forbindelse med udkørsel minimeres.

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende husdyrgødning inkl. vaskevand og drikkevandsspild på 5.412 m³.

Ifølge IT-ansøgningen er der på husdyrbruget 3 gyllebeholdere med et samlet kapacitet på i alt 5.250 m³. Derudover er der en kapacitet på 750 m³ i gyllekanalerne. Dette giver en samlet kapacitet på 6.000 m³.

Der forefindes endvidere en gyllebeholder på Klausholmvej 5 på 1.000 m³, som ikke tilføres husdyrgødning fra hønsehødet på denne adresse i nævneværdig grad. Det er derfor planen at transportere det gylle, som kan anvendes på disse arealer hertil, når det kan medføre færreste gener for omkringboende.

Der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, jf. Husdyrbekendtgørelsen. Nærmere oplysning om opbevaring af flydende husdyrgødning fremgår af nedenstående tabel.

Opbevaringsanlæg	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Over-Dækning	Pumpe-System fra beholder til gyllevogn
Gyllekanaler	-	-	750	-	-
Gyllebeholder 1	1	1977	750	Flydelag	Ikke fast
Gyllebeholder 2	2	1994	2.250	Flydelag	Ikke fast
Gyllebeholder 3	3	1995	2.250	Flydelag	Ikke fast
I alt			6.000		

Tabel 5.1: Oplysning om ejendommens opbevaring af flydende husdyrgødning

Der har ikke tidligere været klager over håndtering af husdyrgødning på husdyrholdet.

5.2.3 Vurdering af gyllebeholdere og håndtering af gylle

Aalborg Kommune har stillet vilkår om at der ikke må ske håndtering og udkørsel af husdyrgødning på bestemte tidspunkter, med baggrund i at hovedparten af gyllen skal transporteres gennem bymæssig og samlet bebyggelse.

Det er således BAT:

- At den flydende husdyrgødning opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger
- At beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- At beholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år
- At omrøring af gyllebeholderen kun sker kort tid før skal fjernes af beholderen.
- At beholderen enten dækkes ved et fast låg, tag eller en teltstruktur eller ved et flydelag af snittet halm, lærred, folie, tørv, ekspanderet ler (LECA), ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om at påfyldning af gyllevogn sker gennem et lukket system sikret mod overløb. Endvidere er der krav om, at der ikke må kunne ske utilsigtet tømning af gyllevognen gennem pumpeårnet. Hertil kommer at håndtering af gylle foregår under opsyn.

Der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, jf. Husdyrbekendtgørelsen. Det vurderes, at tilstrækkelig kapacitet sikrer, at udbringning af gyllen kan ske når dette er bedst muligt i forhold til frosne og våde jorder.

Ud fra beskrivelsen for gyllebeholderne og ordningen om 10-års beholderkontrol vurderes det, at der er anvendt BAT med hensyn til gødningsopbevaring, jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Aalborg Kommune vurderer, at den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

5.3 Fast husdyrgødning

5.3.1 Beskrivelse af fast gødning

Der produceres ikke fast gødning/dybstrøelse på husdyrbruget Thorsbrovej 18. Der importeres hønsemøg fra ejendommen Klausholmvej 5 svarende til 117,9 DE.

5.4 Udbringning af husdyrgødning

5.4.1 Beskrivelse af udbringning af husdyrgødning

I bilagslisten forefindes oversigtskort over de udbringningsarealer der indgår i ansøgningen, forpagtede/ejede arealer.

Gyllen udbringes med slæbeslanger i voksende afgrøder, på sortjord sker der nedfældning. Den mængde fast gødning der er til rådighed udbringes i voksende afgrøder om foråret.

Inden udkørsel udarbejdes der gødningsplan for de enkelte marker. Husdyrgødning udbringes så der tages hensyn til naboer, byområder og under hensyn tagen til kriterierne for godt landmandsskab.

Der er flere udbringningsarealer beliggende indenfor en afstand af mindre end 200 meter til byzonegrænsen til Gudumholm by, hvorfor opmærksomheden henledes på husdyrbgødningsbekendtgørelsens regler (§ 28) om forbud mod udbringning af gylle på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Der er enkelt marker der anvendes til udspredding der er beliggende i bufferzone I og II, i forhold til § 7 arealer. En enkelt mark er beliggende inden for Natura 2000 område Lille Vildmose.

5.4.2 Vurdering af udbringning af husdyrgødning

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT herunder at planlægge gødning af markerne optimalt¹. Ansøger mener, at hans praksis vedr. udbringning af flydende husdyrgødning lever op til BAT på nedenstående punkter. Det er således BAT:

- at afbalancere mængden af gødningen med afgrødens forventede krav
- at tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Det sker bl.a. ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gennemgang af markerne med en planteavlskonsulent.
- At få foretaget jordbundsanalyser
- at analysere gyllen for indhold af kvælstof og fosfor
- at reducere risikoen for forurening af overfladevand ved navnlig at gøre alt det følgende:
 - ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker
 - ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet)
 - at sprede gødning så tæt så muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
- ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes det, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt eller vindstille vejr.
- at nedfælde gylle på sort jord og i græsmarker
- at håndtere spredningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre alt det følgende:
 - at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og
 - at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene.

Den generelle lovgivning i Danmark for udkørsel af flydende husdyrgødning anses som BAT indenfor området. Aalborg Kommune vurderer, at ved overholdelse af Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler giver udbringningen af husdyrgødning ingen væsentlige gener for omgivelserne. Af de generelle regler fremgår blandt andet;

- at husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand ikke må udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for, at gødningen, ensilagesaften eller spildevandet strømmer til søer eller vandløb, herunder dræn, ved tørbrud eller regnskyl.
- at flydende husdyrgødning ikke må udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

5.5 Anden organisk gødning

Der anvendes ikke anden organisk gødning, f.eks. spildevandsslam, kartoffelrugtsaft, e.l.

6 Forurening og andre gener fra husdyrbruget

6.1 Ammoniakpåvirkning og gener fra husdyrbruget

6.1.1 Ammoniak og natur

Kvælstof, der blandt andet deponeres via luften, er et begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer. Ekstra tilførsel af kvælstof til sårbare økosystemer kan derfor resultere i væsentlige tilstandsændringer.

Udvidelse af husdyrproduktioner kan give anledning til udslip af kvælstof i form af ammoniak og påvirke naturtyper i det åbne land. Særligt næringsfattige naturområder er følsomme overfor forøget ammoniaknedfald. Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

Kravet om reduceret ammoniaktilførsel til følsom natur sker i henhold til reglerne i bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 291 af 06/04/2011 "*Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*".

RAMSAR-områder, fuglebeskyttelsesområder og habitatområder indgår i et sammenhængende europæisk, økologisk netværk, som betegnes Natura 2000. Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Ifølge bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter skal kommunen, før der træffes afgørelse i medfør af bl.a. husdyrlovens §§ 10, 11 og 12, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Vurderingen tager udgangspunkt i et Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Såfremt en konkret vurdering ikke med sikkerhed kan fastslå, at der ikke vil være væsentlige negative konsekvenser for naturtyper og/eller arter kan projektet ikke gennemføres.

Udpegningsgrundlaget for habitatområderne findes på følgende link
<http://www.blst.dk/Natura2000/Habitat/Udpegningsgrundlag/>

6.1.2 Beskrivelse af ammoniakfordampning fra anlægget

Udvidelsen medfører en forøgelse af ammoniakfordampningen på 39 kg N/år, så husdyrbrugets samlede emission bliver 5.114 kg N/år.

IT-ansøgningen har beregnet merdepositionen i nærmeste naturpunkt omfattet af husdyrlovens § 7 til 0,0 kg N/ha/år.

Anlægget ligger 3,2 km vest for nærmeste Natura 2000-område. I forhold til natur er der lavet en screening, for at vurdere om der vil være en påvirkning af de arter og naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

I nærheden af anlægget ligger natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Det er vurderet, at skal stilles vilkår i forhold til natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Lovgrundlag

Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 12 sikre sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrgodkendelseslovens § 19.

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 1, at der alene kan gives tilladelse eller godkendelse til husdyrbrug, hvis etableringen, udvidelsen eller ændringen ikke vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet. Ved væsentlige virkninger på miljøet forstås, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 overskrides, eller at der er øvrige forhold, som vurderes at have væsentlige virkninger på miljøet, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 3

Husdyrgodkendelseslovens § 23 fastslår herudover, at kommunen ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 12 skal varetage hensynet til beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder der er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, områder beskyttet mod tilstandsændringer (områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3) og områder udpeget som særligt sårbare over for næringsstofpåvirkning.

Kommunen kan i en godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 12 fastsætte yderligere vilkår, der er nødvendige for at sikre, at de hensyn, der er nævnt i husdyrgodkendelseslovens § 23, varetages, jf. husdyrgodkendelseslovens § 29, stk. 2.

Ifølge § 7, stk. 1 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder mv. (habitatbekendtgørelsen) skal der foretages en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. I bekræftende fald skal der foretages en konsekvensvurdering af projektet i forhold til, hvordan det påvirker de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for området. Hvis konklusionen er, at projektet har risiko for at skade disse naturtyper, kan der ikke meddeles godkendelse til det ansøgte jf. habitatbekendtgørelsen § 7, stk. 2. Ifølge habitatbekendtgørelsens § 8 stk. 6, nr. 2 er miljøgodkendelse af husdyrbrug omfattet af disse regler.

Beskrivelse af påvirkningen i forbindelse med ansøgte arealer

Natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Udbringningsareal 9-0 ligger indenfor Natura 2000-område nr. 17, Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstermark Skov. Arealet ligger 130 m nord for habitatnatur med ekstrem næringsstoffølsom natur af typen aktiv højmoser (7110). Den generelle tålegrænse for naturtypen ligger mellem 5-10 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen for området ligger på 13,1 kg N/ha/år jf. data for deposition af kvælstof i 1x1 km felter fra DMU 2009. Tålegrænsen for dette areal er derved markant overskredet af baggrundsbelastningen alene. Arealet er karakteriseret som kategori 1 natur. jf. Bekendtgørelsen om ændringer af bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Vurdering af påvirkningen fra arealer

På baggrund af den indbyrdes placering samt afstanden mellem naturarealet med aktiv højmosse og udbringningsareal 9-0 vurderes det, at der ikke vil ske en påvirkning af naturarealet. Jf. Miljøministeriets vurderinger:

"Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre med de nuværende krav. Det gælder desuden, at jo tyndere gylle, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab. Ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter.

Taget fra:

<http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Ammoniak%20fra%20udbringning.ashx>

Aalborg Kommune vurderer, at der fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke vil være skadelige virkninger fra udbringningsarealerne på internationale naturbeskyttelsesområders integritet og overordnede bevaringsmålsætning. For den øvrige natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 i eller udenfor Natura 2000-området vurderes det, at der ved overholdelse af fastsatte vilkår ikke vil ske en væsentlig påvirkning fra udbringningsarealerne.

Beskrivelse af påvirkningen fra anlægget

./ Natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Omkring anlægget på Thorsbrovej 18 ligger der natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der er udvalgt en række naturarealer, som vurderes at modtage den største påvirkning ved udvidelsen. Der er beregnet ammoniakdeposition på 2 udvalgt naturarealer med naturtypen overdrev (punkt 1 og 2), jf. kortbilag til miljøgodkendelsen. Det vurderes at tålegrænsen for de to overdrev ligger omkring 20 kg N/ha/år.

Punkt nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg m	Merdeposition kg N/ha/år	Total deposition fra bedriften kg N/ha/år	Total deposition fra bedrift + baggrund kg N/ha/år
1	Overdrev	20	0,0	1,4	15,0
2	Overdrev	840	0,0	0,3	15,0

Skema 1: Beregning af ammoniakdeposition på § 3 beskyttet natur omkring anlægget.

Beregningspunkt 1 ligger på et kratbevokset kalkoverdrev lige vest for anlægget. Overdrevet er blevet besigtiget og tilstandsvurderet d. 6. juli 2009. Ved besigtigelsen blev der bl.a. fundet følgende plantearter: blåhat, almindelig knopurt, stor knopurt og hvid okseøje. Disse arter er indikatorarter for overdrev med god naturkvalitet, fund af flere indikatorarter er tegn på høj naturtilstand. Naturtilstanden af arealet blev vurderet til dårlig (tilstandsklasse 5 ud af 5), jf. tilstandsvurderingssystem udarbejdet af DMU m.fl. (Faglig rapport fra DMU nr. 736, 2009). På baggrund af naturtilstanden og fundne plantearter vurderes tålegrænsen for overdrevet til at ligge omkring 20 kg N/ha/år. Naturarealet ligger i økologisk forbindelse af typen tørbundsforbindelser, derudover har arealet ingen særlig status eller udpegninger. Baggrundsbelastningen i området er 13,8 kg N/ha/år, derudover

tilføres naturarealet ikke kvælstof. Overdrevet betegnes som kategori 3 natur jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Beregningspunkt 2 ligger på et kratbevokset kalkoverdrev nordvest for anlægget. Overdrevet er blevet besigtiget og tilstandsvurderet d. 8. juli 2009. Ved besigtigelsen blev der bl.a. fundet følgende plantearter: almindelig enghavre, stor knopurt, markkrageklo, voldtian og bidende stenurt. Disse arter er indikatorarter for overdrev med god naturkvalitet, fund af flere indikatorarter er tegn på høj naturtilstand. Naturtilstanden af arealet blev vurderet til moderat (tilstandsklasse 3 ud af 5), jf. tilstandsvurderingssystem udarbejdet af DMU m.fl. (Faglig rapport fra DMU nr. 736, 2009). På baggrund af naturtilstanden og fundne plantearter vurderes tålegrænsen for mosen til at ligge omkring 20 kg N/ha/år. Naturarealet ligger i økologisk forbindelse af typen tørbundsforbindelser, derudover har arealet ingen særlig status eller udpegninger. Baggrundsbelastningen i området er 14,7 kg N/ha/år, derudover tilføres naturarealet ikke kvælstof. Overdrevet betegnes som kategori 3 natur jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende i Natura 2000-område
Anlægget ligger 3,2 km fra nærmeste Natura 2000-område nr. 17 Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstermark Skov.

Natura 2000-området består af habitatområde nr. 18 Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstermark Skov samt fuglebeskyttelsesområde nr. 7, Lille Vildmose. Udpegningen af Natura 2000-området betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper området er udpeget for.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet omfatter følgende:

Arter: Stor vandsalamander (1166), Damflagermus (1318) og Odder (1355).

Habitatnaturtyper: Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (2130), Kystklitter med dværgbuskvegetation (2140), Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter (2180), Fugtige klitlavninger (2190), Kystklitter med enebær (2250), Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden (3130), Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger (3140), Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150), Brunvandede søer og vandhuller (3160), Vandløb med vandplanter (3260), Våde dværgbusksamfund med klokkelyg (4010), Tørre dværgbusksamfund (4030), Enekrat på heder, overdrev eller skrænter (5130), Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (6120), Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230), Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop (6410), Aktive højmoser (7110), Nedbrudt højmoser med mulighed for naturlig gendannelse (7120), Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand (7140), Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv (7150), Kilder og væld med kalkholdigt vand (7220), Riggær (7230), Bøgeskove på morbund med kristtorn (9120), Bøgeskove på muldbund (9130), Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund (9160), Stilkegeskove og -krat på mager sur bund (9190), Skovbevoksede tørvemoser (91D0) og Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld (91E0).

- ./ Det vurderes at habitatnaturtypen Skovbevokset tørvemose (91D0) er relevant for denne vurdering. Andre habitatnaturtyper ligger længere væk end det udvalgte punkt, og bliver derved påvirket i mindre grad. Der er lavet beregninger af totaldeposition af luftbåren ammoniak. Naturarealets placering er angivet på kortbilag til miljøgodkendelsen.

Punkt nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg M	Merdeposition kg N/ha/år	Total deposition fra bedriften kg N/ha/år	Total deposition fra bedrift + baggrund kg N/ha/år
3	Skovbevokset tørvemose (91D0) Natura 2000-område	3340	0,0	0,0	13,1

Skema 2: Beregning af ammoniakdeposition på nærmeste habitat natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Baggrundsbelastningen for området ligger på 13,1 kg N/ha/år, jf. data for deposition af kvælstof i 1x1 km felter fra DMU 2009.

Natura 2000-områdets lysåbne habitatnaturtyper er blevet kortlagt af Miljøcenter Aalborg og oplysningerne om denne kortlægning er hentet fra <http://www.miljoportal.dk/>.

Beregningspunkt 3, ligger på et areal med skovbevokset tørvemose. Arealet ligger øst for anlægget på Thorsbrovej 18. Arealet er en del af et stort sammenhængende naturområde kaldet Lille Vildmose, arealet ligger i økologisk forbindelse af typen våde forbindelser. Naturtypen har en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år alt efter målsætningen for arealet. For at opnå gunstig bevaringsstatus må den lavest tålegrænse for naturtypen ikke overskrides, hvilket gør at den konkrete tålegrænse for dette naturareal ligger på 10 kg N/ha/år. Ved en besigtigelse af arealet d. 8. oktober 2009 blev naturtilstanden vurderet til at være god (tilstandsklasse 2 ud af 5). Af plantearter blev der bl.a. fundet: hedelyng, tue-kæruld, klokkelyng, revling og tyttebær. Arterne er typiske for naturtypen og kvælstoffølsomme, hvilket også afspejler sig i naturtypens lave tålegrænse. Ifølge naturplanen for Natura 2000-område nr. 17 er prognosen ugunstig eller vurderet ugunstig for skovbevokset tørvemose da kvælstofdepositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på hele arealet. Baggrundsbelastningen i området er 13,1 kg N/ha/år, jf. data for deposition af kvælstof i 1x1 km felter fra DMU 2009, derudover tilføres naturarealet ikke kvælstof. Arealet betegnes som kategori 1 natur jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Vurdering af påvirkningen fra anlægget

Beregningerne for punkt 1 og 2 viser at tålegrænsen for de to overdrev ikke er overskredet, desuden overskrider ammoniakdepositionen ikke de fastlagte beskyttelsesniveauer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Der stilles ikke særlige vilkår på baggrund af depositionen i punkt 1 og 2.

Beregningerne viser at tålegrænsen for den skovbevoksede tørvemose er overskredet alene af baggrundsbelastningen. Totaldepositionen fra Thorsbrovej 18 på 0,0 kg N/ha/år overskrider ikke de fastlagte beskyttelsesniveauer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Der stilles derfor ingen særlige vilkår på baggrund af depositionen i punkt. 3.

Aalborg Kommune vurderer, at det fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at det ansøgte projekt ikke har skadelige virkninger på internationale naturbeskyttelsesområders integritet og overordnede bevaringsmålsætning. For den øvrige natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 i eller udenfor Natura 2000-området

vurderes det, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning ved gennemførelse af det samlede projekt.

Beskrivelse af bilag IV arter og andre beskyttede arter i forhold til anlæg og arealer

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 1, jf. § 8, at der ikke må gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller kan ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Der er ikke kendskab til forekomst af rødlistearter eller særlige ansvarsarter omkring anlægget eller på udbringningsarealerne. Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne i området omkring anlæg og udbringningsarealer. Det vurderes, på baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra DMU, samt kommunens kendskab til området, at gælde for arterne nævnt i skema 3.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Brunflagermus		X
Vandflagermus		X
Sydflagermus		X
Dværgflagermus		X
Odder		X
Markfireben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X

Skema 3: Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på udbringningsarealerne eller omkring anlægget.

Udvidelsen af bedriften på Thorsbrovej 18, vurderes at have en neutral effekt for de nævnte bilag IV arter.

Der findes ingen artsregistreringer i nærområdet omkring bedriften, og det vurderes derfor at udvidelsen på Thorsbrovej 18 ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (Aalborg Kommunes egne registreringer, hjemmesiden: www.habitatarter.dk/ og Naturdata i Danmarks Miljøportal).

6.2 Teknik til reduktion af ammoniakfordampning og fosforindhold i gødningen

6.2.1 Foder

6.2.2 Vilkår til foder

40. Der skal tilsættes fytase til alle foderblandinger.
41. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin (2,9848) x det årlige antal producerede slagtesvin (10.060) skal være mindre end 30.027 kg N pr. år.

"N ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning: $N \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$, hvor afgangsvægt = slagtevægt x 1,31.

42. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal producerede dyr,
 - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs og afgangsvægt/slagtevægt)
 - foderforbrug pr. kg tilvækst
 - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingerne.
43. N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september (f.eks. 2013) til 15. februar (f.eks. 2015).
44. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
45. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

6.2.3 Beskrivelse af fodervalg

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinebrug.

I foderplanen indgår de kornafgrøder som dyrkes på husdyrbruget som suppleres med indkøb af sojaskå og mineralblandinger. Efter udvidelsen forventes et forbrug på 13.000 tons korn og 330 tons indkøbt tilskudsfoeder.

Der anvendes vådfoder på bedriften. Foderet bliver blandet i udfodringsrummet og udfodres 5 gange om dagen, første gang kl. 06.00 og sidste gang kl. 21.00. Mellem udfodringerne hviler grisene.

Der er anvendt foderkorrektion i den ansøgte produktion. I forhold til normen for planperioden 05/06 reduceres antal foderenheder pr. kg. tilvækst fra 2,87 FE til 2,75 FE. Der er ligeledes korrigeret for indhold af råprotein i foderet, der således er reduceret til 150 g råprotein/FE.

På husdyrbruget anvendes fasefodring til slagtesvinene. Ved fasefodring er det muligt at fodre besætningen efter dens næringsstofbehov i den aktuelle periode. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Ved at reducere proteinindholdet i foder mindskes kvælstofudskillelsen. Endvidere mindskes grisenes vandoptagelse, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderets naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Fodersammensætningen til besætningen optimeres af svineproduktionskonsulent, således at foderet altid er optimeret i forhold til svinenes vægt og i forhold til gældende normer således at N- og P-belastningen minimeres samtidig med at dyrenes behov tilgodeses. Dermed vurderes næringsindholdet i foderet at være styret og dermed også BAT.

Der er ikke angivet ekstra tilsætning af fytase til fodret i ansøgningen.

6.2.4 Vurdering af fodervalg

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREFdokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Husdyrbruget har via forskellige tiltag reduceret ammoniakemissionen på et niveau, som vurderes at være proportionalt på den konkrete bedrift.

6.3 Lugt

6.3.1 Vilkår til lugt fra dyreholdet

46. Driften af husdyrbruget skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
47. Ventilationsanlægget skal renholdes og vedligeholdes.
48. Der skal til stadighed være en god staldhygiejne, for at begrænse lugtgener. Herunder skal sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
49. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af husdyrbruget giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal husdyrbruget lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. at foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
50. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
51. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.

Aalborg Kommune vurderer at de valgte teknikker samlet er tilstrækkelige til at overholde Miljøstyrelsens vejledende BAT- standardvilkår.

6.3.2 Beskrivelse af lugt fra dyrehold

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt ved udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gudumholm by, som ligger 1,3 km nord for ejendommen er udgangspunktet for byzone, lokalplanlagt område udlagt til boligformål og til samlet bebyggelse. Nærmeste nabobeboelse Thorsbrovej 17 er beliggende 660 meter øst for ejendommen, jf. kortbilag til miljøgodkendelsen.

Tabellen nedenfor viser de beregnede geneafstande og aktuelle afstande. Geneafstanden måles fra midt på staldanlægget til kant af nærmeste bolig. Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, medregnes ikke.

Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning. Samtlige stalde indgår i beregningen.

Områdetype	Beregning smodel	Ukorr. geneafst.	Korr. geneafst.	Geneafst . nudrift	Vægtet gennemsn . afstand	Gene Overholdt?
Byzone	Ny	862	-	-	-	Ja
Samlet bebyggelse	Ny	667	-	-	-	Ja
Enkelt bolig	Ny	339	-	-	-	Ja

Tabel 6.1 Resultat af lugtberegning i husdyrgodkendelse.dk.

Beregningerne angiver den geneafstand, som er udtryk for den højeste beskyttelse af naboerne. Det fremgår, at der ikke er problemer i forhold til lugtgeneafstande.

6.3.3 Vurdering af lugt fra dyrehold

Lugtberegningerne viser, at der ikke er problemer med lugt. Beregningerne forudsætter, at der er god staldhygiejne samt at ventilationsanlægget rengøres og efterses jf. afsnittene om rengøring og ventilation.

Ventilationsanlægget kontrolleres og rengøres jævnligt og der er alarm ved driftsforstyrrelser eller svigt i ventilationssystemet.

Det vurderes, at de stillede vilkår sikrer, at staldhygiejne og staldventilation ikke giver anledning til at lugten fra husdyrbruget er anderledes/værre end hvad der normalt forekommer fra denne type husdyrbrug.

Med baggrund i, at driften eventuelt alligevel medfører flere lugtgener end forudsat ved udarbejdelse af denne godkendelse, er der mulighed for senere hen at stille skærpede vilkår for driften til at minimere lugtgenerne.

Aalborg Kommune vurderer, at lugt fra husdyrbruget ikke vil udgøre en væsentlig gene for omgivelserne. Skulle der mod forventning opstå problemer med lugt, er de i miljøgodkendelsen stillede vilkår tilstrækkelige til at pålægge virksomheden påbud om at af hjælpe disse.

6.4 Fluer og skadedyr

6.4.1 Vilkår for flue- og skadedyrsbekæmpelse

52. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium
53. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).

Beskrivelse af flue- og skadedyrsbekæmpelse

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau. Fluer bekæmpes ved anvendelse af rovfluer mens rotter bekæmpes ved udlægning af rottegift.

6.4.2 Vurdering af flue- og skadedyrsbekæmpelse

Aalborg Kommune vurderer på baggrund af ansøgers beskrivelse af flue – og skadedyrsbekæmpelse, samt ovenstående vilkår, at der kan ske en effektiv bekæmpelse af skadedyr på husdyrbruget.

6.5 Transport

6.5.1 Vilkår for transport

54. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
55. Transport af dyr til og fra ejendommen skal ske mandag til fredag i tidsrummet mellem kl. 8 og 18 (gælder ikke for transport af dyr til slagteri).
56. Transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej til udbringningsarealerne beliggende ved Klausholmvej 5 og som transporteres gennem Gudumholm skal så vidt muligt foregå i transportvogne, der ikke anvendes til udspredning af husdyrgødningen i marken.

6.5.2 Beskrivelse af transport

Kort over transportveje fremgår af kortbilag til miljøgodkendelsen.

Tabel over antal transporter før og efter udvidelse.

Transporter til og fra ejendommen	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport	Antal transporter/ år	
	Nudrift	Ansøgt		Nudrift	Ansøgt
Levende dyr	9000 stk.	10060 stk.	320 gange pr. uge	28	32
Dyr til slagteri	9000	10060	Ca. 200 pr. gang	52	52
Døde dyr	450 stk.	500 stk.	pr. gang	100	100
Indkøbte foderstoffer	300 tons	330 tons	30 tons	10	11
Eget korn / afgrøder	10000 tons	13000 tons	16 tons	625	812
Gylleinkl.spild evand	5254 tons	6590 tons	20 tons	265	330
I alt				1080	1337

Tabel 6.2 Tabel over antal transporter før og efter udvidelse.

Hovedparten af kornet bliver transporteret i august – september. Hovedparten af gyllen bliver udbragt i foråret (ca. 90 %) og de resterende ca. 10% bliver udbragt om efteråret.

Eksterne transporter sker ad større veje jf. kortbilag til miljøgodkendelsen. Transporterne sker primært indenfor normal arbejdsdag.

Transport af gylle fra ejendommen forekommer primært i udbringningsperioden marts til maj. Halvdelen af arealerne ligger omkring ejendommen, hvilket primært belaster de interne veje. Transportveje for gylle og afgrøder ses på vedlagte bilag.

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid. Ligeledes er hovedparten af arealerne placeret således at gyllekørsel sker på interne veje eller vejstrækninger hvor der kun er få beboelser.

En del af den gylle som vil blive transporteret ud til arealerne på Klausholmvej 5 vil blive transporteret med vogne som ikke kommer i marken.

6.5.3 Vurdering af transport

Aalborg Kommune vurderer, at transport til husdyrbruget ikke giver gener for naboer og

øvrige boligområder ud over hvad man kan forvente af denne type husdyrbrug. Samtidig vurderer kommunen, at stillet vilkår i miljøgodkendelsen sikrer, at transport gennem Gudumholm by kan ske uden væsentlige gener for beboerne i området.

6.6 Støj

6.6.1 Vilkår for støj

57. Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige.
58. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
59. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer:

Områdetype	Man-fre kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Man-fre kl. 18-22 Lør kl. 14-22 Søn- og helligdag kl. 7-22	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7
	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Maksimal værdi
Boligområde for åbne og lav boligbebyggelse	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)
Sommerhusområde, rekreative områder, særlige naturområder	40 dB(A)	35 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)
Kolonihaveområder	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Tabel 6.3 Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr.5 af november 1984.

6.6.2 Beskrivelse af støj

De væsentlige støjkilder på bedriften er støj fra ventilationsanlæg, korntørringsanlæg, foderblandingsanlæg og luftkompressor. Desuden forekommer der støj ved udfodring.

Ventilationsanlæggets er konstant i drift. Kompressoren anvendes døgnet rundt. Korntørringsanlægget anvendes i forbindelse med høst fra august til oktober. I denne perioden er det jævnlige i drift. Foderblanding sker når siloen er tom og kan derfor foregå hele døgnet. Støj ved udfodring er kortvarig.

Der er følgende tiltag til minimering af støj:

Luftkompressor er placeret i forrummet.
Ventilationsanlægget er optimeret og renholdes.
Foderblandingsanlægget er støjsvagt og placeret indendørs. Der anvendes skivemølle, som larmer meget lidt.
Der køres med omtanke ved udbringning af gylle. Kører aldrig i weekenderne eller på helligdage.

6.6.3 Vurdering af støj

Aalborg kommune vurderer at stillede vilkår samt placering af støjkluder er med til at mindske gener for omkringboende (nærmeste nabo ligger 660 meter nord for Thorsbrovej 18).

Hvis der alligevel konstateres støjgener i forbindelse med husdyrbruget, er der mulighed for at stille krav om undersøgelse af dette.

6.7 Støv

6.7.1 Vilkår for støv

60. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.
61. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

6.7.2 Beskrivelse af støv

Staldene og ventilationen renholdes for at minimere mængden af støv både i og udenfor stalden. Foderhåndteringen sker primært i lukkede systemer og støv minimeres. Der fodres med vådfoder.

Der er ingen kendte støvgener fra ejendommens dyrehold.

Støv ved markdriften må påregnes.

6.7.3 Vurdering af støv

Aalborg Kommune vurderer at ovenstående vilkår samt ansøgers beskrivelse af tiltag til at mindske støv, er tilstrækkelige til at sikrer at husdyrbruget kan drives uden det giver væsentlige støvgener for omkringboende.

6.8 Lys

6.8.1 Vilkår for lys

62. Udenfor arbejdstid på landet skal porte holdes lukkede og andre staldåbninger afskærms for at reducere lysgenerne for omboende, såfremt lyset er tændt. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel.

63. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen
64. Det eksisterende beplantningsbælte mod nord skal opretholdes og efterplantes i fornødent omfang.
65. Driften af husdyrbruget må ikke give anledning til lysgener i forhold til omboende.

6.8.2 Beskrivelse af lys

I staldene er lyset tændt i arbejdstiden efter behov. Derudover er lyset tændt ved udfodring udenfor arbejdstiden og i en kort periode efter udfodringen. Lyset tændes og slukkes automatisk.

Der er udendørs lys ved maskinhus samt ved udleveringsrummet. Ved udleveringsrummet tændes lyset ved afhentning af grise primært i vinterhalvåret. Lyset ved maskinhuset tændes ved arbejdskørsel efter solnedgang. Dog køres der aldrig om natten, hvorfor denne belysning er minimal.

Vest for bygningerne er der en høj skrænt og nord for er der etableret et 6 rækkes beplantning.

6.8.3 Vurdering af lys

Aalborg Kommune vurderer, at ovenstående vilkår er tilstrækkelige til at sikre at husdyrbruget kan drives uden det giver væsentlige lysgener for omkringboende.

7 Arealerne

7.1 Generelt om udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet

Kvaliteten af vandmiljøet i søer, fjorde og indre farvande er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer. Forureningen medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som fx søsalat. Ved store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetation, som fx ålegræs, reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet.

Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Derfor vil en etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug som regel give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten fra udbringningsarealer kan ske via udvaskning til grundvandet, som dernæst føder vandløb og søer eller via overfladeafstrømning direkte til vandløb og søer. I sidste ende ender næringsstofferne i fjorde og kystnære områder, i sjældnere tilfælde i søer.

Udvaskning til grundvandet er den primære tabsvej for kvælstof, mens fosfor som er tungtopløseligt, i højere grad er knyttet til jordpartikler end kvælstof, og dermed også i højere grad tabes til vandmiljøet via erosion på vandløbsnære marker.

Vandområderne har forskellig følsomhed overfor kvælstof og fosfor. De fleste søer er følsomme overfor en øget tilførsel af fosfor, mens fjorde og kystnære områder er følsomme overfor begge næringsstoffer på forskellige tider af året. Vandløb regnes generelt ikke for at være følsomme overfor en øget belastning med næringsstoffer. Deres funktion er primær som transportvej for næringsstoffer mellem udbringningsarealer og slutrecipient. Dog kan overfladisk afstrømning af husdyrgødning og andet organisk materiale direkte til vandløbene have en væsentlig negativ indvirkning på vandløbsfaunaen.

Tabet af næringsstoffer til vandmiljøet kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af udbringningsmetode, jordbundsforhold, jordens reduktionskapacitet, fosformætningsgraden m.v.

7.1.1 *Vilkår til udbringningsarealerne*

66. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 315,2 ha udspretningsareal, som fremgår af kortbilag til miljøgodkendelsen.

7.1.2 *Beskrivelse af udbringningsarealerne*

Til ejendommen hører 315,2 ha ejet/forpagtede udbringningsarealer, jordtypen er jb 3, 4 og 5. Husdyrbruget modtager gylle svarende til 117,9 DE fra Klausholmvej 5.

Et af projektets udbringningsarealer (mark nr. 6) har overlap med mark nr. 35 i en §16-miljøgodkendelse af ejendommen Lillevordevej 11, 9280 Storvorde v/Kim Adamsen. Marken er forpagtet fra Taus Adamsen. Afsætter af gyllen i §16-miljøgodkendelsen er Frederik C. Adamsen, Lillevordevej 9, 9280 Storvorde.

Kim Adamsen har overfor kommune oplyst, at disse arealer skal vurderes i forbindelse med udvidelse af husdyrbruget på Thorsbrovej 18 og at kommunens §16-miljøgodkendelse af Lillevordevej 11 formodentlig ikke vil blive udnyttet. Hvis ikke, så vil der ske anmeldelse om nye erstatningsarealer for ejendommen Lillevordevej 11.

På samtlige arealer udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha.

Nogle af arealerne ligger i område med særlig drikkevandsinteresse (OSD 20) ca. 69,5 ha. Heraf en mindre del i fremtidig kildepladszone.

Samtlige arealer er beliggende i oplandet til Langerak. Fra Langerak går vandstrømmen øst på og ender ude i Kattegat nærmere bestemt Aalborg Bugt som er udpeget som Natura 2000 område.

En del af udspretningsarealerne er beliggende umiddelbart udenfor byzonegrænsen til Gudumholm by.

Der er flere marker beliggende indenfor Bufferzone II til § 7-natur og en enkelt mark beliggende indenfor grænsen til Natura 2000-område.

I følgende afsnit er der gjort rede for arealerne påvirkning i forhold til grundvand, overfaldevand, etc.

7.2 Grundvand

7.2.1 *Beskrivelse af nitratudvaskning til grundvand*

Ifølge den forelagte ansøgning er der på samtlige marker anvendt S6 sædskifte med minimum 10% frøgræs suppleret med 2,51 % efterafgrøder. Alternativ er der søgt om at anvende referencesædskifte med en reduceret kvælstofnorm på 4,51 % suppleret med 9,01 % efterafgrøder. I begge ovenfor anførte situationer, medfører udvidelsen en nitratudvaskning fra rodzonen på 60 mg/l, hvilket er en reduktion på 4mg/l i forhold til nudrift.

69,5 ha af projektets udbringningsarealer ligger delvis indenfor nitratfølsomt indvindingsområder (OSD 1435), hvoraf halvdelen er beliggende enten helt eller delvist indenfor indvindingsoplandene til Øser Enge Vandværk og VSK-Gudumholm Vandværk.

Ifølge IT-ansøgningens udvaskningsberegninger vil nitratindholdet i vand fra rodzonen reduceres til 60 mg/l i ansøgt drift.

Vurdering af nitratudvaskning til grundvand

Loven fastlægger, at hvis udvaskningen af kvælstof fra rodzonen beregnes til at være over 50 mg nitrat/l i nudrift, må den ikke stige i den ansøgte produktion.

Kravet om ingen stigning i nitratudvaskning fra nudrift til ansøgt produktion er opfyldt for marker beliggende indenfor OSD-område.

Samlet konkluderer kommunen, at den ansøgte produktion ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

7.3 Overfladevand

7.3.1 *Vilkår vedr. nitratudvaskning til overfladevand*

67. Ved valg af S6 sædskifte skal det suppleres med 2,51 % efterafgrøder.
68. Såfremt der vælges samme sædskifte som reference (S2 og S4), så skal der etableres 9,01 % efterafgrøder suppleret med en reduktion i kvælstofnormen med 4,51 % for samtlige afgrøders kvælstofnorm. Reduktionen beregnes med baggrund i Plantedirektoratets til enhver tid gældende normer.
69. I begge ovenfor anførte tilfælde gælder, at der skal etableres efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.
70. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på husdyrbrugets arealer svarende til 1,4 DE/ha pr. planår (1/8-31/7) fordelt på 290,7 DE svinegylle, 117,9 DE blandet gylle og 32,7 DE afgasset biomasse.
71. Der må ikke tilføres husdyrbrugets arealer anden organisk nitratholdig gødning som f.eks. affald.

7.3.2 *Beskrivelse af nitratudvaskning til overfladevand*

Husdyrtrykket på ejendommen er beregnet til maksimalt at måtte være 1,2 DE/ha og det ansøgte dyretryk (reelle) er beregnet til 1,4 DE/ha.

291 ha af projektets udbringningsarealer er beliggende indenfor nitratklasse I mens resterende er beliggende udenfor nitratklasseudpegninger, jf. kortbilag til miljøgodkendelsen.

DE reduktionsprocenten er angivet til 86,15, hvorfor dyretrykket på samtlige arealer skal reduceres. Der er ansøgt om at udbringe 1,4 DE/ha. Som compensation for den øgede udvaskning af kvælstof fra rodzonen, er der som tidligere nævnt foretaget 2 projektilpasninger med forskellige antal % efterafgrøder og sædskifter. Den reelle udvaskning til overfladevand i begge projektilpasninger beregnet via Farm-N er på 44 kg N pr. ha, hvilken er mindre end den maksimalt tilladte udvaskning på 47,9 kg N/ha.

7.3.3 *Vurdering af nitratudvaskning til overfladevand*

Det er kommunens vurdering, at der ved overholdelse af de stillede vilkår i miljøgodkendelsen vil projektet kunne overholde grænseværdierne for nitratudvaskningen til overfladevand.

7.4 Fosfor

7.4.1 Vilkår for fosfor

72. Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.

7.4.2 Beskrivelse af fosfor

Samtlige udspretningsarealerne er beliggende udenfor oplande til fosforfølsomme områder med opland til Natura 2000 områder. På denne baggrund har det ikke været nødvendigt at stille yderligere vilkår i miljøgodkendelsen.

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, som ligger på 20-25 kg P/ha. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

Langt størstedelen af tabet af fosfor fra landbruget til vandmiljøet er imidlertid historisk betinget som følge af ophobningen gennem årene af fosfor i jordens pulje. På landsplan er denne ophobning nedbragt i forbindelse med gennemførelsen af vandmiljøplanerne samt med indførelsen af afgift på foderfosfat. Opgørelser af landbrugets fosforbalance viser således, at fosforoverskuddet i marken er reduceret væsentligt siden 80'erne.

Herudover er der med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau mulighed for at regulere udledningen af fosfor til de udbringningsarealer, der afvander til særligt fosforfølsomme naturområder. På den baggrund er det Miljøstyrelsens opfattelse, at risikoen for tab af fosfor fra udbringningsarealerne til vandmiljøet derfor generelt set er væsentlig mindre i dag end tidligere.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgang i biogasanlæg. Muligheden for afsætning kan på nuværende tidspunkt ikke forudsættes at være til stede for alle producenter. Alene af denne grund er teknikken ikke relevant ved fastlæggelse af branchespecifikke emissionsgrænseværdier for fosfor.

Mulighederne for reduktion af fosfor gennem fodring er beskrevet i afsnit om fodervalg.

Fosforoverskuddet i det godkendte projekt er på 4,8 kg P/ha ved valg af S6 sædskifte (3,5 kg ved valg af referencesædskifte). Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at kravet om fosforoverskud er overholdt.

7.5 Direkte afstrømning til vandløb og søer

Den 1. september 2012 trådte loven om randzoner i kraft, ifølge hvilken søer med et overfladeareal på mere end 100 m² i landzone samt åbne vandløb blev omfattet af lovens krav om forbud mod gødskning, sprøjtning, dyrkning eller anden jordbearbejdning i en randzone på indtil 10 meter fra søens/vandløbets øverste kant.

På mark nr. 30 er der en sø med et overfladeareal på mere end 100 m², som ligger indenfor en afstand af ca. 5,5 km nord for anlægget på Thorsbrovej 18, hvorfor der skal etableres en 10 meters randzone, hvor der jf. randzonenloven ikke må gødes, sprøjtes, dyrkes eller foretages jordbearbejdning, medmindre der er tale om flerårige energiafgrøder, jf. undtagelsesbestemmelserne i lovens § 2, stk. 2 og 3. Det samme gælder for flere mindre søer grænsende op til mark nr. 33, jf. kortbilag til miljøgodkendelsen.

På Natur og erhvervstyrelsens hjemmeside findes nærmere oplysninger om vandløb/søer omfattet af randzonenloven.

Der er flere marker, som ligger indenfor en forholdsvis kort afstand til Lindeborg Å, som afvander til Langerak. Disse marker skrånere flere steder ned mod åen, hvorfor opmærksomheden henledes på husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om forbud mod udbringning af husdyrgødning og handelsgødning på stejle skråninger på mere end 6° ned mod vandløb inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets afgrænsning.

Herefter er det kommunens vurdering, at der ved overholdelse af kravene i randzonenloven ikke vil kunne ske en væsentlig næringsstofpåvirkning af de ovenfor anførte søer som følge af denne miljøgodkendelse.

7.5.1 Vurdering af marine områder i forhold til habitatdirektivet

Som det tidligere blev nævnt omfatter projektet udbringningsarealer, som enten direkte eller indirekte afvander til marine habitatområder. På denne baggrund har kommunen foretaget en vurdering af samtlige udbringningsarealer.

Samtlige projektets udbringningsarealer afvander til Langerak. Udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsarealer i oplandet til Langerak forventes at kunne påvirke habitatområderne Aalborg Bugt og Nibe/Gjøl Bredning.

I Natura 2000 basisanalysen for såvel Aalborg bugt som Nibe-Gjøl bredning vurderes det, at miljøet er påvirket af effekten fra tilførsel af næringsstoffer.

Det fremgår desuden af Miljøministeriets forslag til vandplaner for områderne, at miljømålet er "god tilstand" og at dette mål ikke er opfyldt i området. Kommunen finder derfor, at enhver yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrlovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke området væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsen. Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et habitatområde væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets påvirkninger under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.

Da det ikke kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt har kommunen lavet en konsekvensvurdering, som findes i bilagsafsnittet. Heri vurderes

tilstanden i områderne, samt det aktuelle projekts eventuelle påvirkninger af vandområderne i forhold til habitatbekendtgørelsen og efter Miljøstyrelsens vejledning. I vejledningen har ministeriet opstillet 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning:

1. Påvirkning fra projektet i sig selv.

Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

I bilag til miljøgodkendelsen findes beregninger (tabel 1), som viser, at der ikke vil være nogen belastning af vandområdet i form af nitratudvaskning som følge af anvendelsen af husdyrgødning fra det ansøgte projekt.

Beregningerne viser samtidigt, at fosforbidraget fra det ansøgte projekt vil udgøre under 1 pct. af den samlede udvaskning til Langerak. Ifølge afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

Ifølge afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.

Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007. Husdyrtrykket i Langerak er i perioden 2007-11 stigende. Ansøger har imidlertid ved hjælp af projektilpasning, nedbragt kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne til et niveau, svarende til et plantebrug (44 kgN/ha/år). Dette overstiger ikke udvaskningen fra en tilsvarende ikke-husdyrgødet bedrift (planteavlsbrug). Aalborg kommune vurderer derfor, at projektet ikke i kumulation med andre projekter kan påvirke vandområderne negativt med kvælstof.

7.5.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til Aalborg bugt og Nibe-Gjøl Bredning via Langerak hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområderne.

8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

8.1 Emissionsgrænseværdi for ammoniak og fosfor

Aalborg Kommunes praksis for fastsættelse af BAT-niveau for ammoniak og fosforemission fra anlægget

Miljøklagenævnet har afgjort, at kommunerne i sager om godkendelse af husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 11 og § 12 skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak (luftbåret kvælstof) og fosfor opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", ved vurderingen af om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT.

Vejledningen til beregningerne hentes fra Miljøstyrelsens hjemmeside:

http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Landbrug/Husdyrgodkendelser/bat/BAT-standardvilkaar.htm

På baggrund af Miljøstyrelsens vejledning beregnes en samlet maksimal ammoniak emissionsgrænseværdi for hele anlægget efter udvidelsen, som det fastsatte BAT-niveau.

I tilfælde, hvor emissionen medfører for høje tilførsler af ammoniak til følsom natur, uanset at BAT-niveauet er opfyldt, vil Aalborg Kommune stille vilkår om yderligere reduktion af ammoniakfordampningen fra anlægget.

Ansøger har frit valg med hensyn til valg af godkendte teknikker for opnåelse af BAT-niveauet.

I godkendelsen stilles vilkår, som sikrer at den forudsatte reduktion af ammoniakfordampningen opnås.

Når ansøger har redegjort for de teknikker, der indføres så BAT-niveauet overholdes, forlanges ikke redegørelse for fravalg af anden BAT-teknologi.

8.1.1 Beregning af den maksimale ammoniakfordampning

Med udgangspunkt i Miljøministeriets vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin i gyllebaserede staldsystemer¹¹ har Aalborg Kommune beregnet husdyrbrugets samlede emissionsgrænseværdi til ca. 5.116 kg N/år.

Den faktiske ammoniakemission fra ejendommen er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 5.114 kg N/år (en meremission på 39 kg N/år i forhold til nudrift). Ejendommen opfylder dermed emissionsgrænseværdi for ammoniakfordampning.

Ansøger har valgt at reducere i mængden af råprotein til slagtesvinene, således der fodres med 2,75 FE/kg tilvækst og 150 gram råprotein/FE.

¹¹ *Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Miljøministeriet, Miljøstyrelsen maj 2011*

8.1.2 Vurdering af BAT for ammoniak

Ansøger har frit valg med hensyn til valg af teknikker for opnåelse af det maksimale ammoniakniveau og har konkret valgt at opnå dette gennem reduktion af råprotein i foderet.

I godkendelsen er der stillet vilkår, som sikrer, at den forudsatte reduktion af ammoniakfordampningen opnås.

Aalborg Kommune har samlet set vurderet, at det konkrete husdyrbrug ikke adskiller sig væsentlig fra forudsætningerne som ligger til grund for fastlæggelsen af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin omfattet af husdyrgodkendelseslovens §§11 og 12.

Aalborg Kommune vurderer desuden, at anvendelsen af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier sikrer, at kommunens udmeldte BAT-niveau er proportionalt. Med dette menes, at niveauet kan opnås ved hjælp af teknikker, som har en rimelig pris i forhold til den reducerede forurening samt i forhold til omkostningen pr. års produceret slagtesvin.

Aalborg Kommune vurderer, at BAT-niveauet for ammoniakfordampning fra anlægget er overholdt, idet de valgte teknikker beregnet gennem Husdyrgodkendelse.dk samlet medfører en ammoniakemission, som svarer til BAT beregnet efter Miljøstyrelsens vejledning. Det vil ikke være proportionalt at indføre yderligere ammoniaktiltag.

8.1.3 Beregning af emissionsgrænseværdi for fosfor

Emissionsgrænseværdien for fosfor opnåelig ved anvendelse af BAT for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin i gyllebaserede staldsystemer omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12 fastlægges herefter til følgende:

Fosforindholdet i den mængde husdyrgødning der produceres på anlægget må maksimalt være 20,5 kg P/DE ab lager. Dette svarer til 28,7 kg fosfor pr. hektar ved udbringningen af husdyrgødning fra 1,4 dyreenheder (slagtesvin) på ansøgers samlede, godkendte areal.

Denne emissionsgrænseværdi er i overensstemmelse med det niveau, der betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT i henhold til BREF-dokument om intensiv fjerkræ- og svineproduktion for slagtesvin omfattet af IPPC-direktivet.

BREF-dokumentets resumé fremhæver flg.:

Med hensyn til fosfor, er det basis for BAT at fodre dyr (fjerkræ eller svin) med successiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.

8.1.4 Vurdering af emission af fosfor

Ifølge beregningerne foretaget i IT-ansøgningen er fosforindholdet i den mængde husdyrgødning der produceres på anlægget må er på 18,5 kg P/DE ab lager.

Aalborg Kommune har på denne baggrund vurderet, at emissionsgrænseværdien for fosfor er i denne godkendelse overholdt, hvorfor der ikke er relevant at stille vilkår.

8.2 Management (ledelses- og kontrolrutiner)

Af BREF-dokumentet om intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra 2003 fremgår, at det kan betragtes som BAT at registrere forbruget af næringsstoffer i produktionen, herunder fastlægge mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet tilvækst, udarbejde foderplaner, der sikrer en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer og følge foderforbruget løbende. Disse elementer indgår i dansk husdyrproduktion gennem fastlæggelse af retningsgivende normer for husdyrholdets næringsbehov.

Godt landmandskab er også en vigtig del af BAT. På Thorsbrovej 18 opnås størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber.

Det er også BAT at udforme lagringsfaciliteterne for gødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres¹². På Thorsbrovej 18 er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Disse elementer er allerede implementeret i dansk lovgivning.

Endvidere opfylder Thorsbrovej 18 BAT ved at sikre, at de ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Thorsbrovej 18 opfylder desuden BAT¹³ ved at udforme lagringsfaciliteterne for husdyrgødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres.

8.3 Ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Det er Aalborg Kommunes opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

8.4 Nitratudvaskning ved udbringning af husdyrgødning

De teknikker, der kan reducere nitratudvaskningen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, er rettet mod at øge planternes udnyttelse af det tilførte kvælstof.

I forbindelse med gennemførelse af serien af vandmiljøplaner er en stor del af de virkemidler, der kan reducere den del af nitratudvaskningen, som stammer fra husdyrgødningen, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Blandt

¹² BREF-resumé, s. v og xvi

¹³ BREF-resumé, s. v og xvi

andet er der fastsat harmonikrav samt regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. Endvidere er der i medfør af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (gødskningsloven) fastsat bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i markdriften samt krav til kvælstofudnyttelsen ved anvendelse af husdyrgødning.

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at det niveau, som er opnåeligt ved anvendelse af BAT i relation til udvaskning af nitrat ved anvendelse af husdyrgødning i marken allerede er opnået via krav, som er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

8.5 Gener fra husdyrbruget

Gener fra husdyrbruget (lugt, støj, støv, lys og lignende) udgør hovedsageligt et problem i miljømæssig henseende, såfremt et husdyrbrugs anlæg ligger i nærheden af naboer, der kan blive påvirket.

Aalborg Kommune vurderer desuden, at disse gener skal reguleres med udgangspunkt i de lokale forhold, der er gældende for det pågældende husdyrbrug, med hjemmel i husdyrgodkendelseslovens § 27, stk. 1, 2. punktum, nr. 1 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 1, nr. 3 og 11 – og for så vidt angår lugt: husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt B (beskyttelsesniveauet for lugt).

8.6 Forbrug af energi og vand

Det er vanskeligt at opstille egentlige grænser for forbruget af vand og energi. Hertil kommer, at vand- og energiforbrug i et vist omfang afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af forurening.

Ifølge BREF-dokumentet om intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra 2003 samt det tværgående BREF-dokument om energi betragtes det som BAT, at arbejde på at optimere energieffektiviteten på anlægget. Endvidere kan det betragtes som BAT at registrere vand- og energiforbruget løbende med henblik på at identificere defekter, samt vælge udstyr med fokus på vand- og energibesparende egenskaber.

8.6.1 Energibesparende foranstaltninger

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at undgå modstand i ventilationssystemet ved jævnlig rengøring af dette, optimere udformningen af ventilationssystemet, så der opnås en god temperaturkontrol, samt at anvende lavenergibelysning.

På ejendommen minimeres elforbruget ved:

- Energisparepærer/lysstofrør (34-36 W)
- Foderblandingsanlæg med lavt energiforbrug
- God og vedligeholdt isolering af stalde
- Højtryksskøling, der er styret af ventilationen. Hvilket medfører at staldtemperaturen kan sænkes med 2-3 gr. celsius uden brug af ventilationen.
- Rengøring af ventilationsanlæg hver gang staldene er tomme.
- Der er undertryksventilation i alle staldene som er mere strømbesparende end fx overtryksventilation.

Der er lavet en energirapport på husdyrbruget. Denne energigennemgang viser, at der generelt er valgt energioptimale løsninger på husdyrbruget. Aalborg Kommune anser energirapporten for at være en del af BAT og at det ligeledes er BAT at indføre de energibesparende tiltag, som anbefales i rapporten.

8.6.2 Vandbesparende foranstaltninger:

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget. Dette brug lever op til BAT mht. vandforbrug på følgende punkter:

- Eftersyn af vandkopper
- Ingen drikkeventiler uden opsamling af spildvand, og
- Iblødsætning med iblødsætningsanlæg med timer og vask med højtryksrensere, ingen brug af vaskerobot.

Aalborg Kommune vurderer, at der er fokus på vandbesparende foranstaltninger, og at BAT-kravene mht. vandforbrug er opfyldt.

8.7 Opbevaring af affald, kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Aalborg Kommune vurderer det er BAT, at større landbrugsvirksomheder sorterer og registrerer affald i overensstemmelse med affaldsbekendtgørelsens forskrifter. Formålet er til stadighed at have fokus på affaldssortering og eventuel genanvendelse.

Aalborg Kommune vurderer således, at ved overholdelse af de stillede vilkår, vil oplag og håndtering af affald, råvarer og hjælpestoffer ikke påvirke miljøet.

8.8 Samlet vurdering i forhold til BAT

Samlet set vurderer Aalborg Kommune, at det ansøgte lever op til BAT på alle relevante punkter.

De stillede vilkår i forhold til vand, energi og affaldshåndtering sikrer, at husdyrbruget til stadighed har fokus på affaldssortering samt energi- og vandforbrug.

Den beskrevne drift af husdyrbruget, herunder opbevaring og udbringning af husdyrgødning sikrer, at miljøpåvirkninger og eventuelle gener fra husdyrbruget er begrænset mest muligt.

9 Alternative løsninger og 0-alternativet

9.1 Alternative løsninger

Der er ingen alternativ til dette projekt, da projektet består i at udnytte allerede eksisterende faciliteter til husdyrproduktion uden ombygninger.

9.2 0-alternativ

Der er ingen alternativ til dette projekt, da projektet består i at udnytte allerede eksisterende faciliteter til husdyrproduktion uden yderligere omkostninger.

0-alternativet

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugerhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor må produktionen løbende optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver.

9.2.1 Vurdering af 0-alternativ

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Thorsbrovej 18 ikke påvirker lokalområdet i negativ retning.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen, er det Aalborg Kommunes vurdering, at udvidelsen på Thorsbrovej 18 ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring Thorsbrovej 18 end ved den nuværende produktion – jf. kapitel 7 om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Det er Aalborg Kommunes vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på Thorsbrovej 18, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

10 Husdyrbrugets ophør

10.1 Nedlukningsplan

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet. Den sidste del vil blive fjernet med slamsluger.

Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen.

Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren.

Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug.

Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter.

Bygningsmassen vil helt eller delvis blive fjernet. Det sker i henhold til lovgivningen. I hvor stor en grad, at bygningerne fjernes, afhænger af deres tilstand og mulighed for anden udnyttelse. Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

10.2 Vilkår for nedlukningsplan

73. Der skal forefindes en nedlukningsplan for hele husdyrbruget.
74. Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.
 - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler mv. skal tømmes og rengøres.
 - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.
 - Olietanke tilknyttet husdyrbruget skal tømmes.
75. Oplag af husdyrgødning skal bortskaffes og stalde, lader og pladser m.v. skal rengøres.
76. Opbevaring af foder herunder ensilagestakke skal bortskaffes.
77. Farligt affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Aalborg Kommunes affaldsregulativer. (se afsnittet om affald).

10.3 Vurdering af ophør

Kommunen vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

11 Kontrol, egenkontrol og dokumentation

11.1 Vilkår for tilsyn, kontrol og egenkontrol

78. Der skal fremsendes dokumentation for produktionens størrelse 3 år efter godkendelsesdatoen. Dokumentationen skal være i form af gødningsregnskab, effektivitetskontrol eller lign og fremsendes kommunen senest en måned efter 3 års dato dvs. 5. april 2016.
79. Der skal foreligge dokumentation, der viser dyreholdets størrelse og sammensætning, f.eks. gødningsregnskab, E-kontrol eller lignende.
80. Der skal føres logbog for ventilationsanlæg. Logbogen skal som minimum indeholde flg. punkter:
- renholdelse af afkast og kanaler
 - service jf. anlæggets driftsvejledning
81. Der skal føres logbog for gyllebeholdere. Logbogen skal føres i overensstemmelse med Skov og Naturstyrelsens anvisning og som min. indeholde flg. punkter:
- flydelagets omfang
 - evt. årsag til manglende flydelag
 - omrøring (propel el. pumpe)
 - tømning (helt el. delvist)
 - tilførsel af snittet halm, leca, fast gødning el. lign.
82. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for anvendelsen af gødning i form af kopi af indsendte gødningsregnskaber. Ved afsætning/modtagelse af husdyrgødning skal mængden af kg N dokumenteres via underskrevet Skema B1 (overførselsaftale) og indsendt gødningsregnskab. Mængden af afsat/modtaget kg P skal ligeledes dokumenteres via overførselsaftaler, hvoraf det skal fremgå, hvor meget fosfor der samlet er i den afsatte/modtagne husdyrgødning.
83. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for ekstra efterafgrøder/øget andel roer, græs og græsefterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, f.eks. i form af gødningsregnskaber, ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen eller nøgletal fra markplanen.
84. Al anvendelse i markdriften af spildevandslam, bioaske og øvrigt affald til jordbrugsformål, jordforbedrende midler samt øvrige produkter med indhold af kvælstof og fosfor skal årligt oplyses og dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.
85. Dokumentation i form af logbøger, kvitteringer, enkeltbetalingsansøgninger, gødningsregnskaber, forpagtnings- og overførselsaftaler (af mindst 1 års varighed) samt evt. grønt regnskab m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.
86. Der skal føres register over husdyrbrugets affald. Registeret samt kvitteringer for bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn.

Bilagsliste

Oversigt over lovgrundlag og kildehenvisninger
Samlet oversigt med vilkår
Konsekvensvurdering af Natura 2000 direktiverne
Kort over projektets arealer og beskyttet natur
Kort over projektets arealer og §7 natur
Kort over projektets arealer og nitratklasser
Kort over projektets arealer og grundvandsinteresser
Kort over projektets arealer og målsatte vandløb
Kort over beskyttet sø på mark nr. 30
Kort over beskyttet sø ved mark nr. 33
Kort over naturvurdering af projektet
Kort over nærmeste nabo
Kort over nærmeste samlet bebyggelse og byzone
Kort over transportveje
Kort over mark nr. 6, som har overlap med mark nr. 35 miljøgodkendelse af ejendommen Lillevordevej 11, 9280 Storvorde

12 Lovoversigt og kildehenvisninger

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. (Lovbek. nr. 1486 af 04/12 2009)
Populær titel: Husdyrloven
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse (Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22/12 2006)
- Populærtitel: Miljøbeskyttelsesloven
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. (Bek. nr. 294 af 31/3 2009). Populær titel: Godkendelsesbekendtgørelsen
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (Bek. 1695 af 19/12 2006)
- Populær titel: Husdyrgødningsbekendtgørelsen
- Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav mv. (Bek. nr. 1152 af 23/11/2006)
- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Bek. nr. 463 21/05/2007)
- Populærtitel: Bekendtgørelse om brugerbetaling
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Bek. nr. 259 af 23/3/2010)
- Populær titel: Olietankbekendtgørelsen
- Bekendtgørelse om affald (Bek. nr. 48 af 13/01 2010)
- Populær titel: Affaldsbekendtgørelsen
- Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984
- Bekendtgørelse om påfyldning og vask mv. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (Bekendtgørelse nr. 268 af 31/03 2009)
- Aalborg Renovationsvæsens affaldsregulativer (findes på www.skidt.dk):
- Overgangsregulativ for affald fra virksomheder, januar 2010
- Regulativ for klinisk risikoaffald, januar 2009
- Regulativ for dagrenovation, januar 2008

13 Samlet oversigt med vilkår

1. GODKENDELSEN OMFATTER SAMTLIGE LANDBRUGSMÆSSIGE AKTIVITETER PÅ HUSDYRBRUGET THORSBROVEJ 18, 9280 STORVORDE, HERUNDER ALLE AREALER DER ER VIST PÅ KORTBILAG TIL MILJØGODKENDELSEN.
2. HUSDYRBRUGET SKAL PLACERES, INDRETTES OG DRIVES I OVERENSSTEMMELSE MED DE OPLYSNINGER, DER FREMGÅR AF ANSØGNINGSMATERIALET OG MED DE ÆNDRINGER, DER FREMGÅR AF GODKENDELSENS VILKÅR.
3. DER SKAL TIL ENHVER TID FOREFINDES ET EKSEMPLAR AF DENNE MILJØGODKENDELSE PÅ HUSDYRBRUGET. DE VILKÅR, DER VEDRØRER DRIFTEN, SKAL VÆRE KENDT AF DE ANSATTE, DER ER BESKÆFTIGET MED DEN PÅGÆLDENDE DEL AF DRIFTEN.
4. GODKENDELSEN BORTFALDER, SÅFREMТ DEN IKKE ER UDNYTTET INDEN 2 ÅR FRA DENNE AFGØRELSES MEDDELELSE. DEN MAKSIMALE PRODUKTION SKAL VÆRE OPNÅET INDENFOR 3 ÅR EFTER, AT GODKENDELSEN ER MEDDELT. HVIS DET GODKENDTE PRODUKTIONSOMFANG IKKE ER OPNÅET SENEST 3 ÅR EFTER MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSEN, BORTFALDER DEN DEL, DER IKKE ER UDNYTTET. DVS. AT MILJØGODKENDELSEN REDUCERES TIL DET OPNÅEDE NIVEAU.
5. HUSDYRBRUGET SKAL UNDERRETTE TILSYNSMYNDIGHEDEN SÅLEDES:
 - A. NÅR BESÆTNINGEN ER NÅET OP PÅ DET TILLADTE ANTAL DYREENHEDER
 - B. BESÆTNINGENS/PRODUKTIONENS STØRRELSE DEN 5. MARTS 2016 (3 ÅR EFTER GODKENDELSENS DATO).
6. MED DENNE MILJØGODKENDELSE FØLGER 8 ÅRS RETSBESKYTTELSE. DATO FOR RETSBESKYTTELSENS UDLØBER 5. MARTS 2021. VILKÅRENE KAN DOG TIL ENHVER TID ÆNDRES EFTER REGLERNE I HUSDYRLOVENS § 40, STK. 2.
7. ÆNDRINGER I EJERFORHOLD (ELLER HVEM DER HAR ANSVAR FOR DRIFTEN) SKAL MEDDELES TIL KOMMUNEN.
8. ENHVER GODKENDELSESPLOIGTIG ÆNDRING I DRIFTEN, INDRETNINGEN ELLER BYGNINGSMASSEN SAMT UDBRINGNINGSAREALERNE SKAL ANMELDES TIL OG VÆRE GODKENDT AF AALBORG KOMMUNE INDEN GENNEMFØRELSEN.
9. HUSDYRHOLDDET SKAL VÆRE SAMMENSAT OG STALDINDRETNINGEN UDFØRT, SOM BESKREVET NEDENFOR:
10. PRODUKTIONEN SKAL FOREGÅ KONTINUERLIGT.
11. DEN GODKENDTE PRODUKTION SKAL FORETAGES JÆVNT FORDELT OVER ÅRET.
12. HUSDYRBRUGET TILLADES DREVET MED EN PRODUKTION PÅ MAKSIMALT 290,7 DE, FORDELT PÅ 10.060 PRODUCEREDE SLAGTESVIN I VÆGTINTERVALLET 24-106 KG. INDENFOR DENNE PRODUKTIONEN TILLADES MINDRE AFVIGELSER I DYRESAMMENSÆTNINGEN OG VÆGTINTERVALLET, SÅ LÆNGE:
 - 1) DET MAKSIMALE ANTAL DE IKKE OVERSTIGES,
 - 2) AMMONIAKEMISSIONEN IKKE OVERSTIGER 5.114 KG N/ÅR, OG
 - 3) LUGTEMISSIONEN IKKE MEDFØRER EN OVERSKRIDELSE AF GENEAFSTANDE IFT. ENKELT BOLIG, SAMLET BEBYGGELSE OG BYZONE
13. DRIKKEVANDSSYSTEMET SKAL DRIVES OG VEDLIGEHOLDES, SÅLEDES AT SPILD UNDGÅS.

14. VENTILATORER SKAL RENHOLDES EFTER BEHOV – MINDST ÉN GANG OM ÅRET – SAMT VEDLIGEHOLDES OG EFTERSES I HENHOLD TIL PRODUCENTENS ANVISNINGER FOR DET PÅGÆLDENDE ANLÆG. VED DRIFTSSTOP SKAL SKADEN UDBEDRES OG SYSTEMET SKAL HURTIGST MULIGT VÆRE I DRIFT.
15. DER SKAL TIL STADIGHED TILSTRÆBES EN GOD STALDHYGIEJNE, HERUNDER SIKRES AT STIER OG BÅSE HOLDES TØRRE, SAMT AT STALDENE OG FODRINGSANLÆG HOLDES RENE.
16. DER SKAL FORETAGES RENGØRING EFTER HVERT HOLD SLAGTESVIN.
17. DE ENERGIBESPARENDE FORANSTALTNINGER FORESLÅET I ENERGIRAPPORTEN SKAL GENNEMFØRES I FORBINDELSE MED RENOVERING AF EKSISTERENDE BYGNINGER.
18. SPILDEVAND FRA RENGØRING AF STALDE OG LIGNENDE SKAL LEDES TIL OPSAMLINGSBEHOLDER ELLER GYLLESYSTEM OG MÅ HEREFTER ANVENDES I OVERENSSTEMMELSE MED BESTEMMELSERNE FOR SPILDEVAND I HUSDYRGØDNINGSBEKENDTGØRELSEN. OPSAMLINGSBEHOLDEREN SKAL HAVE EN KAPACITET SVARENDE TIL MINDST EN AFVASKNING AF STALDENE.
19. VASK AF MARKSPRØJTE OG LANDBRUGSMASKINER MÅ KUN FOREGÅ PÅ STØBT PLADS, SOM HAR AFLØB TIL GYLLEBEHOLDER ELLER OPSAMLINGSBEHOLDER, OG SOM OVERHOLDER BESTEMMELSERNE I HUSDYRGØDNINGSBEKENDTGØRELSEN. HVIS DER IKKE FINDES SÅDAN EN PLADS, MÅ VASK AF MARKSPRØJTE OG LANDBRUGSMASKINER IKKE FINDE STED.
20. PÅFYLDNING AF SPRØJTEMATERIEL SKAL FOREGÅ PÅ GODKENDT VASKEPLADS MED STØBT BUND MED AFLØB TIL OPSAMLINGSBEHOLDER ELLER GYLLETANK
21. HUSDYRBRUGET SKAL FØRE REGISTER OVER AFFALDSPRODUKTIONEN. REGISTERET SKAL INDEHOLDE OPLYSNINGER OM FRAKTION, ART, MÆNGDE OG SAMMENSÆTNING AF DET PRODUCEREDE AFFALD. FARLIGT AFFALD SKAL ANMELDES, JF. KOMMUNENS REGLER HEROM.
22. SPILDOLIE OG FARLIGT AFFALD SKAL OPBEVARES I EGNEDE BEHOLDERE MED TÆTSLUTTENDE LÅG. BEHOLDERNE SKAL PLACERES PÅ EN FAST, TÆT BUND MED OPKANT ELLER I EN SPILDBAKKE. OPSAMLINGSKAPACITETEN SKAL SVARE TIL VOLUMEN PÅ DEN STØRSTE BEHOLDER. OPLAGSPLADSEN SKAL SOM MINIMUM VÆRE OVERDÆKKET MED ET HALVTAG.
 - FARLIGT AFFALD SKAL ANMELDES JF. KOMMUNENS REGLER HEROM.
 - AFFALD SKAL BORTSKAFFES EFTER GÆLDENDE REGLER, HERUNDER KOMMUNENS REGULATIVER FOR AFFALD.
 - VED AFLEVERING AF FARLIGT AFFALD PÅ GENBRUGSPLADS, SKAL DER MEDBRINGES EN UDFYLDT DEKLARATION, SOM SKAL PÅTEGNES PÅ GENBRUGSPLADSEN. DEKLARATION KAN FINDES PÅ WWW.SKIDT.DK.
 - BRUGTE KANYLER OG SKALPELLER SKAL OPBEVARES I KANYLEBOKSE OG BORTSKAFFES TIL GODKENDT MODTAGEANLÆG, F.EKS. AALBORG KOMMUNES ORDNING FOR KLINISK RISIKOAFFALD.
 - LÆGEMIDDELRESTER OG EMBALLAGE HERFRA SKAL BORTSKAFFES SOM FARLIGT AFFALD. VED SÆRLIGE FORHOLDSREGLER FOR BORTSKAFFELSE AF LÆGEMIDLER, VIL DET FREMGÅ AF INDLÆGGSSEDLEN I PAKNINGEN.
 - GENANVENDELIGT AFFALD (EKSEMPELVIS PAP OG PAPIR) SKAL FRASORTERES DET ØVRIGE AFFALD OG SKAL HEREFTER AFLEVERES TIL GENBRUG.

- **RESTER AF SPRØJTEMIDLER SAMT EMBALLAGE SKAL BORTSKAFFES EFTER DE TIL ENHVER TID GÆLDENDE REGLER OM BORTSKAFFELSE AF AFFALD, HERUNDER REGLERNE OM FARLIGT AFFALD.**
 - **ANIMALSK AFFALD, HERUNDER SELVDØDE DYR, SKAL OPBEVARES I LUKKET CONTAINER (STØRRE DYR UNDER KADAVERKAPPE) ELLER LIGNENDE OG PLACERES PÅ ET EGNET STED EFTER AFTALE MED TILSYNSMYNDIGHEDEN, SÅLEDES AT DER I TIDSRUMMET INDTIL AFHENTNINGEN IKKE OPSTÅR UHYGIEJNISKE FORHOLD HERUNDER ADGANG FOR OMSTREJFENDE DYR.**
 - 23. **OLIETROMLER MV. SKAL PLACERES PÅ EN FAST, TÆT BUND MED EN OPKANT ELLER I EN SPILDBAKKE. OPSAMLINGSKAPACITETEN SKAL SVARE TIL VOLUMEN PÅ DEN STØRSTE BEHOLDER. OPLAGSPLADSEN SKAL SOM MINIMUM VÆRE OVERDÆKKET MED ET HALVTAG.**
 - 24. **LAGRE AF KEMIKALIER TIL RENGØRING AF STALDE SKAL OPBEVARES I ET RUM UDEN AFLØB.**
 - 25. **MÆRKATER PÅ KEMIKALIEDUNKE SKAL VÆRE PÅ DANSK SAMT VÆRE SYNLIGE OG LÆSBARE.**
 - 26. **OPBEVARING AF DIESEL / FYRINGSOLIE I OVERJORDISKE TANKE SKAL TIL ENHVER TID SKE I EN TYPEGODKENDT BEHOLDER, SOM ER OPSTILLET I HENHOLD TIL TYPEGODKENDELSEN, OG DER MÅ IKKE VÆRE MULIGHED FOR AFLØB TIL JORD, KLOAK, OVERFLADEVAND ELLER GRUNDEVAND. OVERJORDISKE TANKE SKAL SIKRES MOD PÅKØRSEL.**
 - 27. **TANKNING AF DIESEL SKAL TIL ENHVER TID SKE PÅ EN PLADS MED FAST OG TÆT BUND, SÅLEDES AT SPILD KAN OPSAMLES, OG SÅLEDES AT DER IKKE ER MULIGHED FOR AFLØB TIL JORD, KLOAK, OVERFLADEVAND ELLER GRUNDEVAND.**
 - 28. **HANDELSGØDNING SKAL OPBEVARES PÅ FAST BUND.**
 - 29. **FLYDENDE HANDELSGØDNING SKAL OPBEVARES I TANKE, HVORUNDER DER ER ET OPSAMLINGSKAR, SOM KAN RUMME INDHOLDET I DEN STØRSTE AF TANKENE OG EVT. DEN MÆNGDE REGNVAND, DER MÅTTE VÆRE I OPSAMLINGSKARRET. OPSAMLINGSKARRET SKAL TØMMES SÅ OFTE FOR REGNVAND, AT DER STADIG ER PLADS TIL INDHOLDET AF DEN STØRSTE BEHOLDER. INDHOLDET I OPSAMLINGSKARRET SKAL BEHANDLES SOM LANDBRUGSMÆSSIGT SPILDEVAND, OG DERMED TILFØRES GYLLEBEHOLDER ELLER OPSAMLINGSBEHOLDER, ELLER DET KAN UDBRINGES PÅ MARKER EFTER HUSDYRGØDNINGSBEKENDTGØRELSENS REGLER. BEHOLDERE FOR FLYDENDE HANDELSGØDNING SKAL ANMELDES TIL KOMMUNEN EFTER BYGGELOVENS REGLER.**
 - 30. **PÅFYLDNING OG AFTAPNING AF FLYDENDE HANDELSGØDNING SKAL SKE UNDER KONSTANT OVERVÅGNING.**
 - 31. **BEHOLDERE FOR FLYDENDE HANDELSGØDNINGSGØDNING SKAL INDGÅ I HUSDYRBRUGETS BEREDSKABSPLAN, OG VED STØRRE UDSLIP SKAL BEREDSKABSTJENESTEN ALARMERES, OG TILSYNSMYNDIGHEDEN SKAL UNDERRETTEDES.**
- SPRØJTEMIDLER SKAL EFTER ANDEN LOVGIVNING OPBEVARES UTILGÆNGELIGT FOR BØRN OG I ET RUM UDEN AFLØB. GIFTIGE MIDLER SKAL OPBEVARES AFLÅST.**
32. **VED DRIFTSUHELD, HVOR DER OPSTÅR RISIKO FOR FORURENING AF MILJØET, ER DER PLIGT TIL ØJEBLIKKELIGT AT ANMELDE DETTE TIL ALARMCENTRALEN, TLF.: 112 OG EFTERFØLGENDE STRAKS AT UNDERRETTE AALBORG KOMMUNE, TEKNIK OG MILJØFORVALTNINGEN PÅ TLF.: 99 31 20 00.**

33. DER SKAL FOREFINDES EN OPDATERET BEREDSKABSPLAN PÅ HUSDYRBRUGET, SOM FORTÆLLER, HVORNÅR OG HVORDAN DER SKAL REAGERES VED UHELD, SOM KAN MEDFØRE KONSEKVENSER FOR DET EKSTERNE MILJØ. PLANEN SKAL VÆRE TILGÆNGELIG OG SYNLIG FOR HUSDYRBRUGETS ANSATTE OG ØVRIGE, DER FÆRDES PÅ HUSDYRBRUGET. (VEDLAGT SOM BILAG).
34. DER KAN MODTAGES 32,7 DE AFGASSET BIOMASSE I PLANPERIODEN (1/8 TIL 31/7).
35. ÆNDRINGER I OPBEVARINGSKAPACITETEN, BÅDE I OPADGÅENDE OG NEDADGÅENDE RETNING, SKAL GODKENDES AF TILSYNSMYNDIGHEDEN, FØR ÆNDRINGEN FORETAGES.
36. HÅNDTERING AF GYLLE SKAL FOREGÅ UNDER OPSYN, SÅLEDES AT SPILD UNDGÅS.
37. VED HÅNDTERING AF GYLLE GENNEM IKKE-FASTE INSTALLATIONER, DER IKKE LEVER OP TIL KRAVENE I HUSDYRGØDNINGSBEKENDTGØRELSEN OM AFLØB FRA STALDE GENNEM TÆTTE OG LUKKEDE LEDNINGER, SKAL DETTE FORETAGES UNDER KONSTANT OPSYN, SÅLEDES AT EVT. BRUD STRAKS OPDAGES, OG PUMPNINGEN I SÅ FALD KAN AFBRYDES.
38. PÅFYLDNING AF GYLLE VED GYLLEBEHOLDEREN SKAL FINDE STED PÅ EN STØBT PLADS MED AFLØB TIL OPSAMLINGSBEHOLDER, MEDMINDRE PÅFYLDNINGEN SKER MED SUGE/PUMPETÅRN. PÅFYLDNINGSPLADSEN SKAL RENGØRES FOR SPILD AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING UMIDDELBART EFTER PERIODE MED DAGLIG PÅFYLDNING AF GYLLE ER AFSLUTTET OG DER UDOVER EFTER ENHVER AKTIVITET.
39. DER MÅ IKKE FORETAGES HÅNDTERING, HERUNDER OMRØRING OG UDKØRSEL AF HUSDYRGØDNING FRA ANLÆGGENE LØRDAG ELLER SØN- OG HELLIGDAGE.
40. DER SKAL TILSÆTTES FYTASE TIL ALLE FODERBLANDINGER.
41. DEN TOTALE MÆNGDE N AB DYR PR. ÅR BEREGNET SOM N AB DYR PR. SLAGTESVIN (2,9848) X DET ÅRLIGE ANTAL PRODUCEREDE SLAGTESVIN (10.060) SKAL VÆRE MINDRE END 30.027 KG N PR. ÅR.
"N AB DYR PR. SLAGTESVIN" BEREGNES UD FRA FØLGENDE LIGNING: N AB DYR PR. SLAGTESVIN = (((AFGANGSVÆGT – INDGANGSVÆGT) X FESV PR. KG TILVÆKST X GRAM RÅPROTEIN PR. FESV/6250) – ((AFGANGSVÆGT – INDGANGSVÆGT) X 0,0296 KG N PR. KG TILVÆKST)), HVOR AFGANGSVÆGT = SLAGTEVÆGT X 1,31.
42. DER SKAL FØRES EN LOGBOG ELLER EN PRODUKTIONSKONTROL, HVORAF FØLGENDE SKAL FREMGÅ:
 - ANTAL PRODUCEREDE DYR,
 - GENNEMSNITLIGE VÆGTINTERVALLER (INDGANGS OG AFGANGSVÆGT/SLAGTEVÆGT)
 - FODERFORBRUG PR. KG TILVÆKST
 - DET GENNEMSNITLIGE INDHOLD AF RÅPROTEIN PR. FESV I FODERBLANDINGERNE.
43. N AB DYR SKAL PÅ BAGGRUND AF LOGBOGENS ELLER PRODUKTIONSKONTROLLENS OPLYSNINGER BEREGNES FOR EN SAMMENHÆNGENDE PERIODE PÅ MINIMUM 12 MÅNEDER I PERIODEN 15. SEPTEMBER (F.EKS. 2013) TIL 15. FEBRUAR (F.EKS. 2015).
44. DER SKAL UDARBEJDES EN BLANDEFORSKRIFT FOR FODER MINDST HVER TREDJE MÅNED, SÅFREMT DER ANVENDES HJEMMEBLANDET FODER.

45. LOGBOGEN/PRODUKTIONSKONTROLLEN, INDLÆGSSEDLER FOR HVER TREDJE MÅNED SAMT EVENTUELLE BLANDEFORSKRIFTER SKAL OPBEVARES PÅ HUSDYRBRUGET I MINDST FEM ÅR OG FOREVISES PÅ TILSYNSMYNDIGHEDENS FORLANGENDE.
46. DRIFTEN AF HUSDYRBRUGET SKAL DRIVES OG RENHOLDES SÅLEDES, AT LUGTGENER BEGRÆNSES MEST MULIGT.
47. VENTILATIONSANLÆGGET SKAL RENHOLDES OG VEDLIGEHOLDES.
48. DER SKAL TIL STADIGHED VÆRE EN GOD STALDHYGIEJNE, FOR AT BEGRÆNSE LUGTGENER. HERUNDER SKAL SIKRES AT STIER OG BÅSE HOLDES TØRRE, SAMT AT STALDENE OG FODRINGSANLÆG HOLDES RENE.
49. SÅFREMT TILSYNSMYNDIGHEDEN VURDERER, AT DRIFTEN AF HUSDYRBRUGET GIVER ANLEDNING TIL VÆSENTLIGT FLERE LUGTGENER FOR DE OMKRINGBOENDE END FORVENTET, SKAL HUSDYRBRUGET LADE UDARBEJDE EN HANDLINGSPLAN FOR AT NEDBRINGE LUGTGENERNE, HERUNDER EVT. AT FORETAGE LUGTMÅLINGER. INDEN DOKUMENTATIONSPROGRAMMET IVÆRKSÆTTES SKAL DET GODKENDES AF TILSYNSMYNDIGHEDEN, OG UNDERSØGELSENS OMFANG VIL EFTER KONKRET VURDERING BLIVE FASTSAT AF TILSYNSMYNDIGHEDEN. ALLE UDGIFTER I FORBINDELSE MED OVENNÆVNTE AFHOLDES AF HUSDYRBRUGET.
50. VISER OVENNÆVNTE DOKUMENTATION, AT DER ER VÆSENTLIGE LUGTGENER, SKAL DE AFHJÆLPENDE FORANSTALTNINGER UDFØRES EFTER NÆRMERE AFTALE MED TILSYNSMYNDIGHEDEN.
51. KRAVET OM DOKUMENTATION AF LUGTFORHOLDENE KAN HØJST FREMSÆTTES EN GANG ÅRLIGT, MED MINDRE DEN SENESTE KONTROL VISTE, AT LUGTEMISSIONEN IKKE KAN OVERHOLDES.
52. DER SKAL PÅ HUSDYRBRUGET FORETAGES EFFEKTIV FLUEBEKÆMPELSE SOM MINIMUM I OVERENSSTEMMELSE MED DE NYESTE RETNINGSLINIER FRA STATENS SKADEDYRSLABORATORIUM
53. OPBEVARING AF FODER SKAL SKE PÅ SÅDAN EN MÅDE, SÅ DER IKKE OPSTÅR RISIKO FOR OPHOLD AF SKADEDYR (ROTTER M.V.).
54. VED TRANSPORT AF GYLLE PÅ OFFENTLIGE VEJE SKAL GYLLEVOGNENS ÅBNINGER VÆRE FORSYNET MED LÅG ELLER LIGNENDE, SÅLEDES AT SPILD IKKE KAN FINDE STED. SKULLE DER ALLIGEVEL SKE SPILD, SKAL DETTE STRAKS OPSAMLES.
55. TRANSPORT AF DYR TIL OG FRA EJENDOMMEN SKAL SKE MANDAG TIL FREDAG I TIDSRUMMET MELLEM KL. 8 OG 18 (GÆLDER IKKE FOR TRANSPORT AF DYR TIL SLAGTERI).
56. TRANSPORT AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING PÅ OFFENTLIG VEJ TIL UDBRINGNINGSAREALERNE BELIGGENDE VED KLAUSHOLMVEJ 5 OG SOM TRANSPORTERES GENNEM GUDUMHOLM SKAL SÅ VIDT MULIGT FOREGÅ I TRANSPORTVOGNE, DER IKKE ANVENDES TIL UDSPREDDNING AF HUSDYRGØDNINGEN I MARKEN.
57. VIRKSOMHEDEN SKAL FOR EGEN REGNING DOKUMENTERE, AT STØJVILKÅR OVERHOLDES, HVIS TILSYNSMYNDIGHEDEN FINDER GENERNE VÆSENTLIGE.
58. STØJMÅLINGER SKAL UDFØRES SOM BESKREVET I MILJØSTYRELSENS TIL ENHVER TID GÆLDENDE STØJBEBEGNINGSVEJLEDNING OG FORETAGES I PUNKTER, SOM FORINDEN AFTALES MED TILSYNSMYNDIGHEDEN.

59. VIRKSOMHEDENS BIDRAG TIL STØJBELASTNINGEN MÅ IKKE OVERSTIGE FØLGENDE VÆRDIER MÅLT VED NABOBEBOELSEN ELLER DENNES OPHOLDSAREALER:
60. DRIFTEN MÅ IKKE MEDFØRE STØVGNER UDENFOR HUSDYRBRUGETS AREALER.
61. FODERSILOER SKAL INDRETTES SÅLEDES AT STØVGNER I FORBINDELSE MED INDBLÆSNING AF FODER UNDGÅS, F.EKS. MED MELCYKLONER ELLER ANDEN STØVBEGRÆSENDE FORANSTALTNING.
62. UDENFOR ARBEJDSTID PÅ LANDET SKAL PORTE HOLDES LUKKEDE OG ANDRE STALDÅBNINGER AFSKÆRMES FOR AT REDUCERE LYSGENERNE FOR OMBOENDE, SÅFREMT LYSET ER TÆNDT. PORTENE KAN DOG ÅBNES KORTVARIGT VED IND- OG UDKØRSEL.
63. UDENDØRS PLADSBELYSNING SKAL FORSYNES MED BEVÆGELSESENSORER, DER SIKRER, AT LYSET KUN ER TÆNDT I OP TIL EN HALV TIME AD GANGEN
64. DET EKSISTERENDE BEPLANTNINGSBÆLTE MOD NORD SKAL OPRETHOLDES OG EFTERPLANTES I FORNØDENT OMFANG.
65. DRIFTEN AF HUSDYRBRUGET MÅ IKKE GIVE ANLEDNING TIL LYSGENER I FORHOLD TIL OMBOENDE.
66. UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING FRA PRODUKTIONEN MÅ KUN FINDE STED PÅ DE 315,2 HA UDSPREDNINGSAREAL, SOM FREMGÅR AF KORTBILAG TIL MILJØGODKENDELSEN.
67. VED VALG AF S6 SÆDSKIFTE SKAL DET SUPPLERES MED 2,51 % EFTERAFGRØDER.
68. SÅFREMT DER VÆLGES SAMME SÆDSKIFTE SOM REFERENCE (S2 OG S4), SÅ SKAL DER ETABLERES 9,01 % EFTERAFGRØDER SUPPLERET MED EN REDUKTION I KVÆLSTOFNORMEN MED 4,51 % FOR SAMTLIGE AFGRØDERS KVÆLSTOFNORM. REDUKTIONEN BEREGNES MED BAGGRUND I PLANTEDIREKTORATETS TIL ENHVER TID GÆLDENDE NORMER.
69. I BEGGE OVENFOR ANFØRTE TILFÆLDE GÆLDER, AT DER SKAL ETABLERES EFTERAFGRØDER, UD OVER DE TIL EN HVER TID GÆLDENDE, GENERELLE KRAV OM EFTERAFGRØDER. DISSE EFTERAFGRØDER SKAL FØLGE DE SAMME REGLER, SOM GÆLDER FOR DE LOVPLIGTIGE EFTERAFGRØDER HVAD ANGÅR ARTSVALG, DYRKNINGSPERIODE OG KVÆLSTOFGØDNING. HVERKEN DE EKSTRA EFTERAFGRØDER ELLER EFTERAFGRØDER SOM FØLGE AF DE GENERELLE KRAV MÅ ERSTATTES AF GRØNNE MARKER IFØLGE REGLERNE OM NEDSÆTTELSE AF KRAVET TIL EFTERAFGRØDER SOM FØLGE AF GRØNNE MARKER.
70. DER MÅ MAKSIMALT UDBRINGES HUSDYRGØDNING PÅ HUSDYRBRUGETS AREALER SVARENDE TIL 1,4 DE/HA PR. PLANÅR (1/8-31/7) FORDELT PÅ 290,7 DE SVINEGYLLE, 117,9 DE BLANDET GYLLE OG 32,7 DE AFGASSET BIOMASSE.
71. DER MÅ IKKE TILFØRES HUSDYRBRUGETS AREALER ANDEN ORGANISK NITRATHOLDIG GØDNING SOM F.EKS. AFFALD.
72. DER MÅ IKKE TILFØRES AREALERNE ANDEN ORGANISK GØDNING MED INDHOLD AF FOSFOR.
73. DER SKAL FOREFINDES EN NEDLUKNINGSPLAN FOR HELE HUSDYRBRUGET.
74. VED VIRKSOMHEDENS OPHØR SKAL DER UDFØRES FØLGENDE FORURENINGSBEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER.
 - GYLLEBEHOLDER, FORTANK MED RØRSYSTEMER, GYLLEKANALER MV. SKAL TØMMES OG RENGØRES.

- ALLE STALDAFSNIT SKAL TØMMES FOR HUSDYRGØDNING OG RENGØRES.
 - OLJETANKE TILKNYTTET HUSDYRBRUGET SKAL TØMMES.
75. OPLAG AF HUSDYRGØDNING SKAL BORTSKAFFES OG STALDE, LADER OG PLADSER M.V. SKAL RENGØRES.
76. OPBEVARING AF FODER HERUNDER ENSILAGESTAKKE SKAL BORTSKAFFES.
77. FARLIGT AFFALD, RESTKEMIKALIER, OLIEAFFALD, MEDICINAFFALD MV. SKAL BORTSKAFFES I HENHOLD TIL AALBORG KOMMUNES AFFALDSREGULATIVER. (SE AFSNITTET OM AFFALD).
78. DER SKAL FREMSENDES DOKUMENTATION FOR PRODUKTIONENS STØRRELSE 3 ÅR EFTER GODKENDELSESDATOEN. DOKUMENTATIONEN SKAL VÆRE I FORM AF GØDNINGSRÆGNSKAB, EFFEKTIVITETSKONTROL ELLER LIGN OG FREMSENDES KOMMUNEN SENEST EN MÅNED EFTER 3 ÅRS DATO DVS. 5. APRIL 2016.
79. DER SKAL FORELIGGE DOKUMENTATION, DER VISER DYREHOLDETS STØRRELSE OG SAMMENSÆTNING, F.EKS. GØDNINGSRÆGNSKAB, E-KONTROL ELLER LIGNENDE.
80. DER SKAL FØRES LOGBOG FOR VENTILATIONSANLÆG. LOGBOGEN SKAL SOM MINIMUM INDEHOLDE FLG. PUNKTER:
- RENHOLDELSE AF AFKAST OG KANALER
 - SERVICE JF. ANLÆGGETS DRIFTSVEJLEDNING
81. DER SKAL FØRES LOGBOG FOR GYLLEBEHOLDERE. LOGBOGEN SKAL FØRES I OVERENSSTEMMELSE MED SKOV OG NATURSTYRELSENS ANVISNING OG SOM MIN. INDEHOLDE FLG. PUNKTER:
- FLYDELAGETS OMFANG
 - EVT. ÅRSAG TIL MANGLENDE FLYDELAG
 - OMRØRING (PROPEL EL. PUMPE)
 - TØMNING (HELT EL. DELVIST)
 - TILFØRSEL AF SNITTET HALM, LECA, FAST GØDNING EL. LIGN.
82. DER SKAL VED TILSYN FORELIGGE DOKUMENTATION FOR ANVENDELSEN AF GØDNING I FORM AF KOPI AF INDSENDTE GØDNINGSRÆGNSKABER. VED AFSÆTNING/MODTAGELSE AF HUSDYRGØDNING SKAL MÆNGDEN AF KG N DOKUMENTERES VIA UNDERSKREVET SKEMA B1 (OVERFØRSELSAFTALE) OG INDSENDT GØDNINGSRÆGNSKAB. MÆNGDEN AF AFSAT/MODTAGET KG P SKAL LIGELEDES DOKUMENTERES VIA OVERFØRSELSAFTALER, HVORAF DET SKAL FREMGÅ, HVOR MEGET FOSFOR DER SAMLET ER I DEN AFSATTE/MODTAGNE HUSDYRGØDNING.
83. DER SKAL VED TILSYN FORELIGGE DOKUMENTATION FOR EKSTRA EFTERAFGRØDER/ØGET ANDEL ROER, GRÆS OG GRÆSEFTERAFGRØDER UD OVER DE TIL EN HVER TID GÆLDENDE, GENERELLE KRAV OM EFTERAFGRØDER, F.EKS. I FORM AF GØDNINGSRÆGNSKABER, ANSØGNINGER VEDRØRENDE ENKELTBETALINGSORDNINGEN ELLER NØGLETAL FRA MARKPLANEN.
84. AL ANVENDELSE I MARKDRIFTEN AF SPILDEVANDSLAM, BIOASKE OG ØVRIGT AFFALD TIL JORDBRUGSFØRMÅL, JORDFORBEDRENDE MIDLER SAMT ØVRIGE PRODUKTER MED INDHOLD AF KVÆLSTOF OG FOSFOR SKAL ÅRLIGT OPLYSES OG DOKUMENTERES OVERFOR TILSYNSMYNDIGHEDEN.

85. DOKUMENTATION I FORM AF LOGBØGER, KVITTERINGER, ENKELBETALINGSANSØGNINGER, GØDNINGREGNSKABER, FORPAGTNINGS- OG OVERFØRELSESAFTALER (AF MINDST 1 ÅRS VARIGHED) SAMT EVT. GRØNT REGNSKAB M.V. SKAL OPBEVARES I MINDST 5 ÅR OG FOREVISES KOMMUNEN PÅ FORLANGENDE.
86. DER SKAL FØRES REGISTER OVER HUSDYRBRUGETS AFFALD. REGISTERET SAMT KVITTERINGER FOR BORTSKAFFELSE AF AFFALD SKAL OPBEVARES I 5 ÅR OG FOREVISES VED TILSYN.

BILAGSLISTE

Konsekvensvurdering jf. Natura 2000 direktiverne:

Aalborg Bugt

- Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2 og 15

Nibe-Gjøl Bredning (- Halkær Bredning)

- Habitatområde nr. 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1

Langerak er det 30 km lange, 1-2 km brede og ca. 10 m dybe sund mellem Hals og Aalborg. Langerak er ikke udpeget til Natura 2000 område, men støder op til andre habitatvandomplande. Ved Egholm vest for Aalborg grænser Langerak op til Nibe/Gjøl Bredning (Habitatområde 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1), mens det mod øst grænser op til Aalborg Bugt (Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2 og 15).

Generelt er vandskiftet i Limfjorden bestemt af primært tidevand og vind. Netto er der som følge heraf en østgående strøm med en indstrømning fra Nordsøen til Limfjorden i størrelsesorden 6,4 km³ havvand årligt og en udgående strøm ved Hals mod Kattegat i størrelsesorden 9,1 km³ årligt. Dette gav i perioden 1990 – 2003 en netto indstrømning af N og P på henholdsvis 330 og 63 ton årligt fra Nordsøen, mens nettotilførselen for N og P fra Limfjorden til Kattegat ved Hals var henholdsvis 9.971 og 592 ton pr år¹⁴. Udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsarealer i oplandet til Langerak forventes på denne baggrund først og fremmest at kunne påvirke Aalborg Bugt.

Udvaskningen kan imidlertid ikke afvises at kunne påvirke Nibe/Gjøl Bredning og der er derfor foretaget habitatvurderinger af projektets tilledning af N og P i forhold til både Aalborg Bugt og Nibe-Gjøl Bredning.

Vurderingerne følger Miljøstyrelsens vejledning vedrørende afskæringskriterium for skadevirkning af nitrat og fosfor til overfladevande.

Aalborg Bugt

Sammenlignet med de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Aalborg bugt karakteriseres som relativt robust med stor vandudskiftning med resten af Kattegat, Skagerrak og Nordsøen og hvor der tilføres udstrømmende vandmasser fra Østersøen gennem Bælthavet. Desuden er husdyrtrykket relativt lavt i Aalborg Kommunes del af oplandet til Aalborg bugt (< 1 DE/ha)¹⁵ og i den øvrige del af oplandet. Husdyrtrykket er også lavt i oplandet til Langerak (Limfjorden), der munder ud i Aalborg Bugt (0,87 DE/ha)¹⁶.

Aalborg bugt er en del af Habitatområde 14 og størstedelen er udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)¹⁷. Ifølge Natura 2000 Basisanalysen er der tilsyneladende ikke baggrund for at skelne de to naturtyper ved en statistisk registrering i Aalborg Bugt, idet kystens revlesystemer, småøer m.m. er ret dynamiske. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og

¹⁴ Se side 17-18 i Ringkjøbing Amt et al. (maj 2005).

¹⁵ Tal for 2005 fra Conterra 2008

¹⁶ Tal for 2009 fra Conterra maj 2011

¹⁷ Se

http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm

bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 pt. er til diskussion i EU. Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af ålegræs¹⁸. Endvidere er der kystnært udpeget større arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af blågrøn- og kiselalger med stedvist Ålegræs og Havgræs. Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) i området (ca. 46 ha.) er områder med mere eller mindre brakt vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende¹⁹.

Næringsstofbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Aalborg bugt vurderes det, at miljøet i Kattegat er påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer. Forhøjede niveauer af næringsalte medfører en forøget vækst af trådformede alger og plankton, hvilket nedsætter vandets klarhed og som derfor kan skygge den øvrige flora (herunder ålegræsset) og fauna, samt forøger risikoen for iltsvind ved bunden.

Den hidtidige målsætning (Nordjyllands Amt) for iltindholdet ved bunden er de fleste år opfyldt²⁰. Det skal dog understreges, at der har været et voldsomt tilfælde af iltsvind i Aalborg Bugt i 2002. Dette startede den 31. juli og i løbet af august udviklede dette sig til et kraftigt iltsvind med koncentrationer på 0,7-1,3 mg/l²¹. Det kraftige iltsvind forekommer i et tyndt lag saltvand tæt ved bunden. I september kunne der i Aalborg Bugt konstateres døde krabber og søanemoner på ca. 10 meters dybde²². Det 8-9 uger lange og i perioder kraftige iltsvind i Aalborg Bugt kulminerede i begyndelsen af oktober, hvor hård vestenvind blæste overfladevandet ud i Kattegat, hvorved det iltfattige bundvand blev presset helt ind mod den jyske kyst. Dette medførte omfattende død af fisk og bunddyr²³.

Arter i Habitatområde nr. 14

Havlampretten er en del af udpegningsgrundlaget og er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig, og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. Tilsvarende fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Aalborg bugt og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området. Hvis en iltsvindssituation som den i 2002 skulle opstå igen vil disse arter dog skulle søge føde i andre områder ind til fiskebestanden på ny er etableret i Aalborg Bugt. Tilsvarende vil Stavsilden trække væk fra området.

Fuglebeskyttelsesområde 2

¹⁸ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

¹⁹ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

²⁰ Se Vandrammedirektivets basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80.

²¹ Se DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport august 2002.

²² Se DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport september 2002.

²³ Se DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport oktober 2002.

Flere af de arter, som er ynglefugle og en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er tilsvarende afhængig af, at naturtyperne har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer/fald i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Split-, Hav-, og Dværgterne). Havternen er i fremgang i området, mens status for Split- og Dværgternen er henholdsvis usikker og svingende. For Splitterne er nedgang i fiskebestand nævnt som mulig trussel for arten, mens der for de andre to mere er fremhævet forstyrrelser på strande, øer og holme.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er afhængige af ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Sangsvane og Pibesvane. For den Lysbugede Knortegås er status en stabil bestand i området, mens den er ukendt for de to svanearter. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for evt. manglende føde i de marine områder ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt.

Edderfugl, Fløjlsand og Sortand raster primært lidt væk fra kysten på lavvandede banker, hvor de finder deres foretrukne fødeemne som er blåmuslinger, hjertemuslinger og Hvælvet Trugmusling²⁴. Bjerganden (status stabil) ligger om dagen i store flokke på havet langt fra land, mens de om natten opsøger fourageringsområderne, som er de lavvandede kystområder, hvor de dykker efter muslinger og snegle. Natura 2000 basisanalysen viser en tilbagegang for Edderfugl, Sortand og Fløjlsand, men konkluderer samtidig, at denne kan skyldes øget deponering af sand og dermed lavere vand. Endelig har der tilsyneladende været tale om en forkert afgrænsning i Kattegat og et nyt fuglebeskyttelsesområde er udlagt i forlængelse af fuglebeskyttelsesområde 2 og 15 ud i Kattegat.

Gravand, Hjejle og Alm. Ryle fouragerer på tørlagte sand og mudderflader. Gravanden spiser primært Dyndsnegle, mens Hjejle og Alm. Ryle spiser forskellige smådyr som orme og små krebsdyr. Alle tre arter er jf. Natura 2000 basisanalysen i fremgang i området. Med baggrund i denne levevis og status for arterne i området vurderes det, at disse rastende trækfugle ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

Fjordterne og Klyde er ikke en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, men er fundet ynglende i dette. Fjordternen har enkelte år haft enkelte ynglepar ved Stensnæs (Nordlige del af Aalborg Bugt) og er en art der normalt fouragerer tæt på kolonien efter småfisk. Den er som følge heraf mere påvirkelig af en eventuel nedgang i fiskebestanden end de øvrige terner. Klyden yngler spredt og i svingende, men måske stigende antal (Stensnæs og Gerå) og fouragerer primært på lavt vand og i den øverste del af mudderet efter rejer, børsteorme og krebsdyr. Med baggrund i denne levevis vurderes det, at klyden ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

Fuglebeskyttelsesområde 15

Fuglebeskyttelsesområde 15 grænser op til Fuglebeskyttelsesområde 2 i den allersydligste del af Aalborg Kommune. Ud over ovennævnte arter er Skarv og Stor Skallesluger en del af udpegningsgrundlaget. Skarven forventes primært at opholde sig i

²⁴ Se Søgaard et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus, Grell (1998) og Skov- og Naturstyrelsen hjemmeside <http://www.skovognatur.dk/>.

de lavvandede områder i Kattegat og er i fremgang i området og uden umiddelbare trusler. Stor Skallesluger er i tilbagegang, men opholder sig primært i Mariager Fjord, som Aalborg Kommune ikke har opland til. Hvinanden har en stabil bestand i Fuglebeskyttelsesområde 15, er meget bred i sit fødevalg og vurderes derfor ikke til at være væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt

Nibe-Gjøl Bredning (- Halkær Bredning)

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Nibe-Gjøl Bredning karakteriseres som relativt mindre belastet. Desuden er husdyrtrykket ikke stort i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning (1,1 DE/ha²⁵) og oplandet er relativt lille i forhold til det marine areal. Det vurderes, at kvælstofkoncentrationen i Bredningen tilsyneladende har betydelig sammenhæng med tilledningen af kvælstof til fjordområderne vest for Nibe Bredning.

Nibe-Gjøl Bredning er for størstedelens vedkommende udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)²⁶. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 pt. er til diskussion i EU.

Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af ålegræs²⁷. Endvidere er der kystnært, herunder umiddelbart øst for Kyø/Vår Holm udpeget mindre arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af blågrøn- og kiselalger med stedvist ålegræs og havgræs.

Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) er områder med mere eller mindre brakt vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Arealmæssigt udgør Ulvedybet lang hovedparten af denne naturtype, men der er også udpeget strandsøer ved Nørholm Enge, Hornsgård Holm, Kyø/Vår Holm samt Stavn, Barmer og Valsted Enge.

Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende²⁸. Jævnfør Basisanalysen²⁹ er Naturtypen 1140 i Nibe-Gjøl Bredning ikke undersøgt, men det vurderes her, at der ikke er forhold som indikerer, at der ikke er en god tilstand. Der eksisterer ikke megen viden vedr. naturtypen 1150 - ud over undersøgelser fra Ulvedybet. Generelt vurderes eutrofiering dog som den største påvirkning af søer generelt i Habitatområde 15³⁰.

Næringsstofbelastning

²⁵ Tal for 2009 fra Conterra maj. 2011

²⁶ Se

http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm

²⁷ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

²⁸ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

²⁹ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

³⁰ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

I Natura 2000 basisanalysen for Nibe-Gjøl Bredning (+ Halkær Bredning)³¹ vurderes de marine naturtyper 1110 og 1160 til forsat at være truet af eutrofiering, omend i mindre grad end eksempelvis de centrale dele af Limfjorden. Det vurderes i VRD-basisanalyse II, at der er behov for en yderligere indsats for at nedbringe tilførslen af kvælstof og fosfor fra land. Et markant problem er forsat den udeblivende reetablering af udbredelsen af ålegræs.

Umiddelbart vurderet er iltsvind ikke hyppigt forekommende og kraftigt iltsvind endnu sjældnere i Nibe-Gjøl Bredning (- Halkær Bredning). Ifølge togtrapper³² for Limfjorden var der den 17. august 2004 målt iltsvind i den østlige del af Nibe-Gjøl Bredning, men allerede næste dag viste mere detaljerede målinger igen forbedrede iltforhold. I ugen op til fandt dykkere levende men slappe børsteorm på sedimentoverflade, hvilket tilsvarende tyder på mindre iltsvindsproblemer. I 1999 var der iltsvind kortvarigt i den vestlige del af Nibe-Gjøl Bredning og i længere tid i Sebber Lo - heraf ca. 3 uger med kraftigt iltsvind.

I oplandet til Nibe-Gjøl Bredning er der et forholdsvist lavt husdyrtryk og arealet af oplandet sammenlignet med det marineareal er moderat stort i forhold til øvrige delområder i Limfjorden. Dette indikerer, at kvælstofbelastningen fra oplandet måske ikke er helt så voldsom i dette område. Ifølge Markager et al. (2006)³³ har den lokale kvælstoftilførsel heller ikke en signifikant effekt på koncentrationen af totalkvælstof i Nibe-Gjøl Bredning. Markager et al konkluderede, at hvis man i stedet anvender kvælstoftilførslen til den vestlige del af Limfjorden fås en bedre og signifikant sammenhæng med totalkvælstof koncentrationen i Nibe-Gjøl Bredning. Den dominerende effekt af tilførslen fra den vestlige del af fjorden til Nibe Bredning kan skyldes, at vandet i fjorden hovedsagelig strømmer fra vest mod øst.

28 % af fosforbidraget til Limfjorden stammer fra punktkilder, 31 % fra landbruget og 41 % er baggrundsbidraget³⁴. En lang række forhold har betydning for tabet fra landbrugsjord og det største tab kommer fra "risikoarealer", hvor mængden af flytbart fosfor er stort, eller hvor transportvejen fra mark til vandløb/fjord er let. En stor mængde af flytbart fosfor opstår, hvis marken tilføres mere fosfor end der fjernes med afgrøderne samtidig med, at jorden allerede indeholder meget fosfor, eller hvis jorden har en dårlig evne til at binde fosfor. Limfjordsamterne vurderede ud fra jordtyper og dræning, at en stor del af de samlede fosfortab i Limfjordsoplandet kommer fra drænede lavbundsarealer, mens en lavere andel kom fra erosionstruede arealer og drænede højbundsarealer³⁵. Tilføres der husdyrgødning op til de gældende harmonikrav, vil der typisk blive tilført mere fosfor, end der fraføres med afgrøderne - altså sker der en nettotilførsel af fosfor.

I Vandrammedirektivets basisanalyse del II³⁶ vurderes det, at der er en risiko for en øget tilførsel af fosfor frem til 2015, da der kun er vedtaget tiltag som halverer den årlige stigning i jordens indhold af fosfor. Der er således en risiko for, at noget af effekten af en eventuel faldende tilførsel af kvælstof vil blive ophævet af en stigende tilførsel af fosfor.

³¹ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

³² Se <http://www.limfjord.dk/seneste.htm>

³³ Se side 36 i Markager et al (2006).

³⁴ Se side 14 i Ringkøbing Amt et al. (december 2006).

³⁵ Se side 25 i Ringkøbing Amt et al. (December 2006).

³⁶ Se side 25 i Vandrammedirektivets basisanalyse del II.

Markager et al (2006) fandt, at fosforkoncentrationen i Halkær og Nibe Bredning er potentielt begrænsende faktor for algevæksten i omkring 20 dage om året. Ifølge ovenstående vil denne kunne øges efterhånden som tiltag i forhold til kvælstofbelastningen iværksættes.

Landbrugsdrift giver i forhold til naturarealer et forøget fosfortab til vandmiljøet, men der findes ikke på nuværende tidspunkt redskaber, som kan beregne en specifik sammenhæng mellem tilført mængde af fosfor til marken og tab af fosfor til vandmiljøet. Administrationen er derfor i høj grad afhængig af en generel risikovurdering i den konkrete sag.

Bundvegetation

I Nibe-Gjøl Bredning har ålegræsdekningen af flere omgange i de senere år, bl.a. også i 2002, været reduceret i forbindelse med varme stillestående perioder om sommeren, hvor bladmassen på ålegræsset har løsnet sig, og store mængder er drevet i land. Disse områder med pæne bestande er ikke efterfølgende reetableret med ålegræsbevoksning³⁷. Dybdegrænsen for ålegræsset i er perioden 1989 – 2002 faldet jævnt til ca. 1,4 m. Det vurderes at sigtddybden er af betydning for udbredelsen af ålegræsset i de dybere områder. Alt i alt er ålegræsset i perioden 1998 – 2002 på denne baggrund blevet reduceret med 85 %.

Modsvarende er der kommet store tætheder og en lille stigning i dækningsgraden af løstliggende eutrofieringsbetingede alger på vanddybder ud til 2 m i dette delområde³⁸.

Bundfauna

I Nibe Bredning blev der for så vidt angår bundfaunaen fundet en meget stor individtæthed i 2004 (dobbelte så stor som de øvrige undersøgte områder i Limfjorden) og det største registrerede artsantal nogensinde i bundfaunaundersøgelserne. Biomassen var moderat, hvilket skyldes, at der var mange små arter af børsteorm³⁹. Stort artsantal og individtæthed vurderes positivt.

Arter i Habitatområde nr. 15

Havlampretten er en nyindvandret/nyopdaget art, der aktuelt ikke udgør en del af udpegningsgrundlaget, men som vil skulle vurderes i forbindelse med en kommende revision af udpegningsgrundlaget. Arten er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. I basisanalysen er opstemningsanlæg og vandindvinding ved dambrug og vandmøller nævnt som væsentligste trusler. Laksen er ligesom Havlampretten en ny opdaget art og truslerne er jf. basisanalysen⁴⁰ tilsvarende denne.

Tilsvarende Havlampretten fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Nibe-Gjøl Bredning og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes

³⁷ Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002.

³⁸ Se Bio/consult (marts 2003): Bundvegetation i Limfjorden 2002.

³⁹ Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2005): NOVANA 2004 Marin overvågning 2004-2009 – Vandmiljø i Limfjorden 2004 og Hedeselskabet (2004).

⁴⁰ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007).

næringsstofbelastningen af Nibe-Gjøl Bredning derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området.

Fuglebeskyttelsesområde 1

De fuglearter relateret til fjorden og som pt. udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelses-område 1 er:

Ynglefugle: Dværgterne, Havterne, Splitterne, Fjordterne, Brushane, Almindelig Ryle, Klyde og Skestork.

Rastende: Toppet Skallesluger, Lysbuget Knortegås, Kortnæbbet Gås, Grågås, Pibeand, Krikand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane, Hvinand og Taffeland.

Flere af de arter der udgør udpegningsgrundlaget i Nibe-Gjøl Bredning, er afhængige af, at naturtypen har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Hav-, Fjord-, Split-, og Dværgterne). Hav-, Split- og Dværgterne har alle været i tilbagegang i området, mens status for Fjordternen er usikker. For Havternen er fald/ændring i fiskebestanden i basisanalysen nævnt som sandsynlig forklaring på tilbagegangen. Toppet Skallesluger fouragerer tilsvarende på bredningens fiskebestand og er dermed sandsynligvis influeret af fiskebestandens ændringer/tilbagegang.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1, er afhængige af ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Pibeand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane. Af disse er der en konstateret tilbagegang⁴¹ for Blishønen. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for manglende føde i Bredningen ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af eutrofieringen af Nibe-Gjøl Bredning. Lysbuget Knortegås er begyndt at gå på landbrugsafgrøder⁴², men arten vurderes til sammen med Blishøne, Knopsvane og Pibeand at være påvirket af vandplanternes tilbagegang som følge af eutrofieringen af habitatområdet.

Teoretisk set kan de fuglearter, der primært lever af muslinger, snegle og krebsdyr (Taffeland og Hvinand) på tilsvarende vis blive påvirket, hvis vandplanterne og den tilhørende fauna begrænses væsentligt i sin udbredelse eller dør i forbindelse med iltsvind. Hvinanden er imidlertid meget bred i sit fødevalg og vurderes derfor ikke til at være væsentlig påvirket af eutrofieringen af Nibe-Gjøl Bredning. Taffelanden er også relativt alsidig i fødevalg, men er jf. basisanalysen i tilbagegang i Nibe-Gjøl-Halkær Bredning.

Ynglefuglene Skestork, Alm. Ryle, Brushane og Klyde samt de rastende Kortnæbbede Gæs og Grågæssene er primært tilknyttet strandengene⁴³ (og slikflader for Klydens tilfælde) og vurderes til ikke at være væsentligt påvirket af næringsstofbelastningen af fjorden ved Nibe-Gjøl Bredning.

⁴¹ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

⁴² Carl Bro (December 2006): Stavn – Miljøkonsekvensvurdering af etablering af Marina ved Stavn i forhold til internationale naturbeskyttelsesinteresser.

⁴³ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

Krikand og Grågås er endvidere primært tilknyttet Ulvedybet og engene omkring⁴⁴, hvorved Landbrugsarealerne i Aalborg Kommune vurderes til at være af mindre betydning i relation til eventuel påvirkning af disse arter.

Miljøstyrelsens vejledning vedr. afskæringskriterium for skadevirkning af nitrat og fosfor til overfladevande

Miljøstyrelsens vejledning omfatter to dele.

For det første skal det vurderes, om det pågældende projekt i sig selv påvirker vandområdet med mere end 5 pct. af den samlede næringsstofbelastning til området (1 pct. for særligt følsomme vandområder). Denne del af kriteriet er baseret på en DMU-rapport⁴⁵ om, hvor stor en nitratudvaskning, der skal til, for at der kan konstateres en tilstandsændring i vandområder. Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat.

Den anden del af kriteriet omfatter en vurdering af, om det pågældende projekt i kumulation med andre projekter kan påvirke vandområdet negativt.

Ovenstående afskæringskriterium for kvælstof og de to beskrevne dele, der er genstand for vurdering, er udarbejdet i samarbejde med Kammeradvokaten, som har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Natur- og Miljøklagenævnet har i afgørelser i efteråret 2010 stadfæstet vejledningen for så vidt angår belastning med kvælstof.

Natur- og Miljøklagenævnet har i en sag⁴⁶ afgjort, at i tilfælde hvor arealer ligger i opland til Langerak (som ikke er et habitatområde), skal beregningerne foretages i forhold til Langerak, selv om habitatvurderingen handler om belastningen af de tilgrænsende habitatområder Aalborg Bugt og Nibe-Gjøl Bredning.

Vurdering af projektet i sig selv

Aalborg Kommune har vurderet, at Langerak kan karakteriseres som et lukket bassin⁴⁷. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal derfor være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland.

Beregningerne i tabel 1 viser, at der ikke vil være nogen belastning af vandområdet i form af nitratudvaskning som følge af anvendelsen af husdyrgødning fra det ansøgte projekt.

⁴⁴ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

⁴⁵ Effekter af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde. Faglig rapport fra DMU nr. 787, 2010

⁴⁶ NMK-132-00401

⁴⁷ Jfr. <http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/62D9C316-137F-484B-B833-9E0B78E0AB0F/0/Vandoplade.pdf>

Tabel 2 viser, at for så vidt angår fosfor vil den skønnede forøgelse i worst-case-udvaskning som følge af projektets fosforoverskud udgøre 0,04 pct. af den samlede fosfortilførsel til Langerak.

Ifølge afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på de aktuelle vandområder.

Tabel 1: beregning af den ansøgte kvælstofudvaskning i forhold til den samlede udvaskning til vandområdet

Langerak	
Opland til vandområdet, ha ⁴⁸	101.159
Dyrket areal 2009 i oplandet til vandområdet, ha ⁴⁹	56.200
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct. ⁵⁰	57
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år ⁵¹	83
Udvaskning fra det dyrkede areal, t N/år (83 x 0,43 x 56.200/1000)	2006
Udvaskning fra øvrige opland (standard), t N/år (10 x 0,43 x 44959/1000)	193
Udvaskning i alt fra oplandet, t N/år	2199
Det ansøgte	
N- Udvaskning det ansøgte projekt, kg N/ha	44
N- udvaskning "plantebrug" – med handelsgødning og planteavlssædskifte, kg N/ha	44
Forskel = ekstra udvaskning som følge af anvendelse af husdyrgødning, kg N/ha	0

Tabel 2: overslag over fosforoverskud sat i forhold til den samlede fosfortilførsel til vandområdet

Det ansøgte	
Areal i oplandet til Langerak, ha	315,3
Fosforoverskud per hektar	4,8
% forøgelse i godkendelsesperioden ⁵²	1,92
Worst case udvaskning, kg P/ha pr. år	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget, kg P pr år	11,8
Belastning af Langerak	
Tab fra landbrugsareal, kg P (56.200 ha, 0,2 kg P/ha)	11.240
Tab fra udyrket areal, kg P (44.959 ha, 0,08 kg P/ha)	3.596
Øvrige kilder (bebyggelse) ⁵³ , kg P	15.200

⁴⁸ Fra jordbrugsanalyserne 2011

⁴⁹ Harmoni-areal fra Conterras analyse jan 2011

⁵⁰ Beregnet ud fra Miljøportalens kort over reduktionspotentialet i oplandet, vægtet gennemsnit

⁵¹ Oplyst af Miljøstyrelsen: 83 kg N/ha for sandjord, 48 kg N/ha på lerjord

⁵² Hvor godkendelsesperioden er 8 år og der regnes med art være ophobet 2000 kg P i de øverste 25 cm jord – jfr Miljøstyrelsens vejledning.

Det ansøgte	
Samlet belastning, kg P	30.036
Husdyrbrugets andel af påvirkningen	0,04%

Skrånende arealer og Risikoarealer

Udspretningsarealer, der skråner kraftigt ned mod søer og vandløb, udgør særlig risiko for fosforudledning til vandmiljøet via erosion og overfladeafstrømning.

Aalborg kommune har vurderet, at alle arealerne har en begrænset risiko for erosion og overfladeafstrømning, hvorfor der ikke stilles vilkår vedr. dette.

Vurdering af projektet i kumulation

I følge vejledningen må antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland ikke være stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, end den samlede husdyrproduktion (fx dambrug eller ny bebyggelse), der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen. Dette for at sikre, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsens har i februar 2012⁵⁴ udgivet en oversigt, som viser den hidtidige udvikling i dyretrykket i de enkelte oplande fra 1. januar 2007 og frem til seneste indberetning til CHR. Natur- og Miljøklagenævnet har i en afgørelse fra 2011⁵⁵ fastslået, at udviklingen skal vurderes ved anvendelse af lineær regression.

For oplandende i Aalborg Kommune:

Vandopland	Opland (ha)	Årlig ændring 2007-11 beregnet med lineær regression	Forklarings grad	Sikker/usikker tendens
Nordlige Kattegat	126.925	-684	0,62	Sikker
Langerak	101.159	415	0,74	Sikker
Nibe Gjøl Bredning	124.317	658	0,92	Sikker
Halkær Bredning	25.977	181	0,58	Sikker

Aalborg Kommune har ikke i perioden givet tilladelse til nye dambrug og der har været nedgang i foderforbrug for de eksisterende dambrug i Aalborg Kommune.

I forslaget til vandplan oktober 2010 beregnes den forventede baseline påvirkning i 2015 som den nuværende påvirkning (2005) korrigeret for effekterne af allerede planlagte og gennemførte tiltag til reduktion af påvirkningen.

⁵³ Vi kender ikke det konkrete tal for området. Men ifølge basisanalysen var den samlede udledning af fosfor til Limfjorden i 2003 112 t. Denne mængde er fordelt på vandløbsoplandene i forhold til oplandsareal.

⁵⁴ Nyhedsbrevet husdyrgodkendelse nr. 23

⁵⁵ NMK-133-00068 af 24. november 2011

I hovedopland Limfjorden finder følgende tiltag sted:

- Spredt bebyggelse: Forbedret spildevandsrensning
- Renseanlæg: Forbedret spildevandsrensning eller nedlæggelse
- Regnbetingede udløb: Etablering af "sparebassin"/separatkloakering
- Dambrug: Forbedret spildevandsrensning eller opkøb

I følge vandplanens tabel 1.3.2 vil der ske reduktion i udledning af såvel N som P fra alle de nævnte kilder i perioden 2005-2015 og Aalborg Kommune vurderer derfor, at der ikke i perioden 2007-2011 vil være stigende belastning af vandområdet fra de omtalte kilder.

Ændringen i husdyrtrykket i oplandet til Langerak i perioden 2007-11 er stigende og tendensen er sikker⁵⁶.

Kvælstofudvaskning fra husdyrgødning fra den ansøgte husdyrproduktion vil derfor i kumulation med andre husdyrproduktioner kunne have en skadelig påvirkning på vandområdet og risikerer dermed at forringe tilstanden i de tilgrænsende habitatområder Nibe-Gjøl Bredning og Aalborg Bugt. Det er derfor ifølge Miljøstyrelsens vejledning⁵⁷ nødvendigt at stille skærpede vilkår til kvælstofudvaskningen fra den ansøgte produktion, således at kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne reduceres til et niveau svarende til planteavlbrug. Natur- og miljøklagenævnet har i flere afgørelser fastslået, at beregningerne skal gennemføres med 10 % efterafgrøder. Samt at der er i beregningen skal ses bort fra de virkemidler, der i den oprindelige ansøgning er anvendt til overholdelse af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, jf. § 9⁵⁸.

Det er i forbindelse med sagsbehandlingen beregnet, at udvaskningen fra udbringningsarealerne vil være 44 kgN/ha/år, hvis bedriften blev drevet som planteavlbrug dvs. uden husdyrgødning, med et plantesædskifte svarende til jordtypen og med 10 % efterafgrøder. Der er set bort fra de virkemidler i form af efterafgrøder/reduceret gødningsnorm/grundvandssædskifter m.m.

Ifølge de forelagte projektilpasninger er udvaskningen fra begge scenarier (med referancesædskifte eller med S6 sædskifte) identiske med udvaskningen fra planteavlmodellen, som viser en udvaskning på 44 kgN/ha/år.

Aalborg kommune vurderer herefter, at projektet ikke i kumulation med andre projekter kan påvirke vandområderne negativt med kvælstof.

Konklusion

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til Aalborg Bugt og Nibe-Gjøl Bredning via Langerak hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområderne.

Referencer:

⁵⁶ Notat fra MST: "Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om kvælstofudvaskning svarende til planteavl" af 22. december 2011

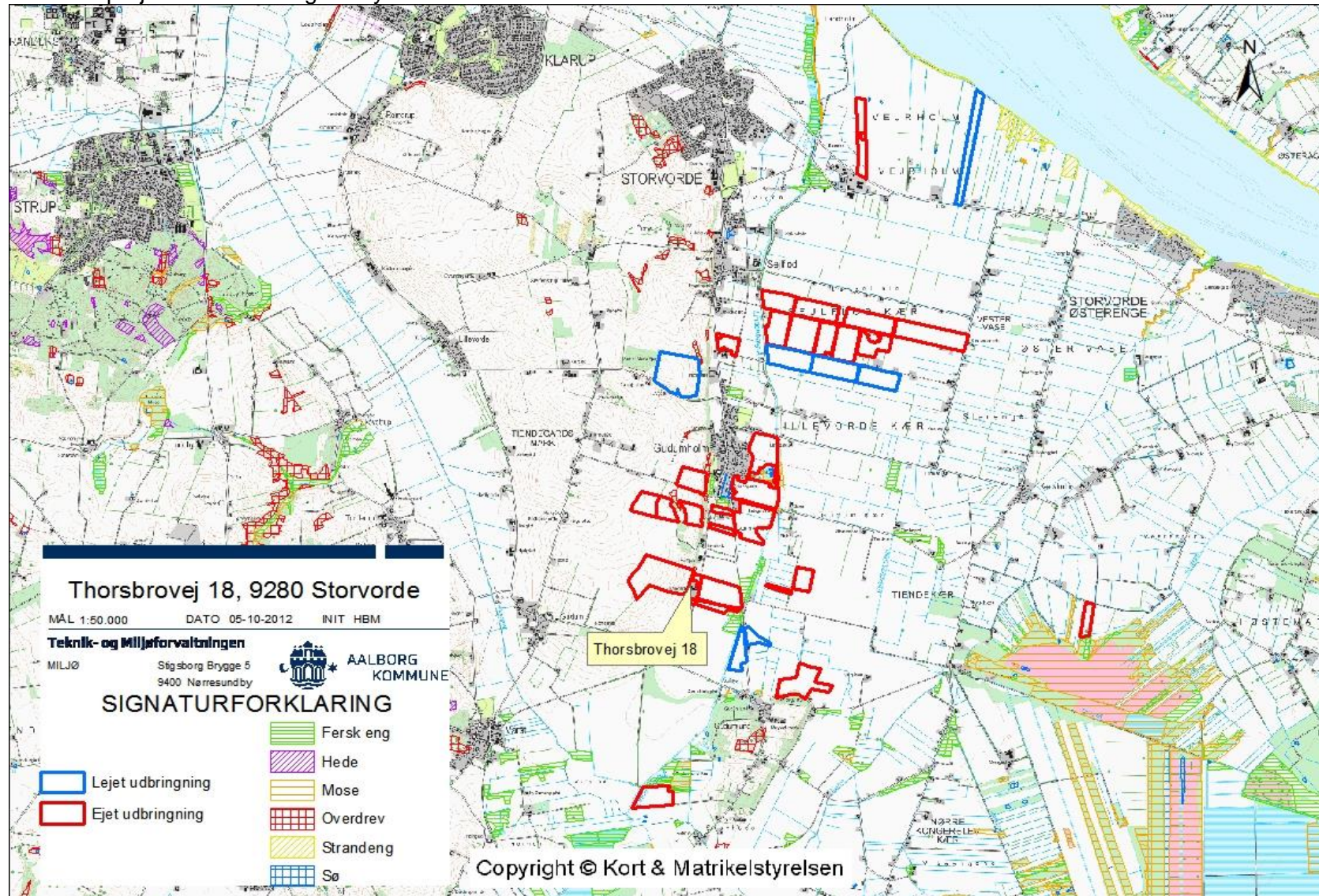
⁵⁷ Se fx Miljøstyrelsens notat af 14. marts 2011

⁵⁸ NMK-133-00068 af 24. november 2011

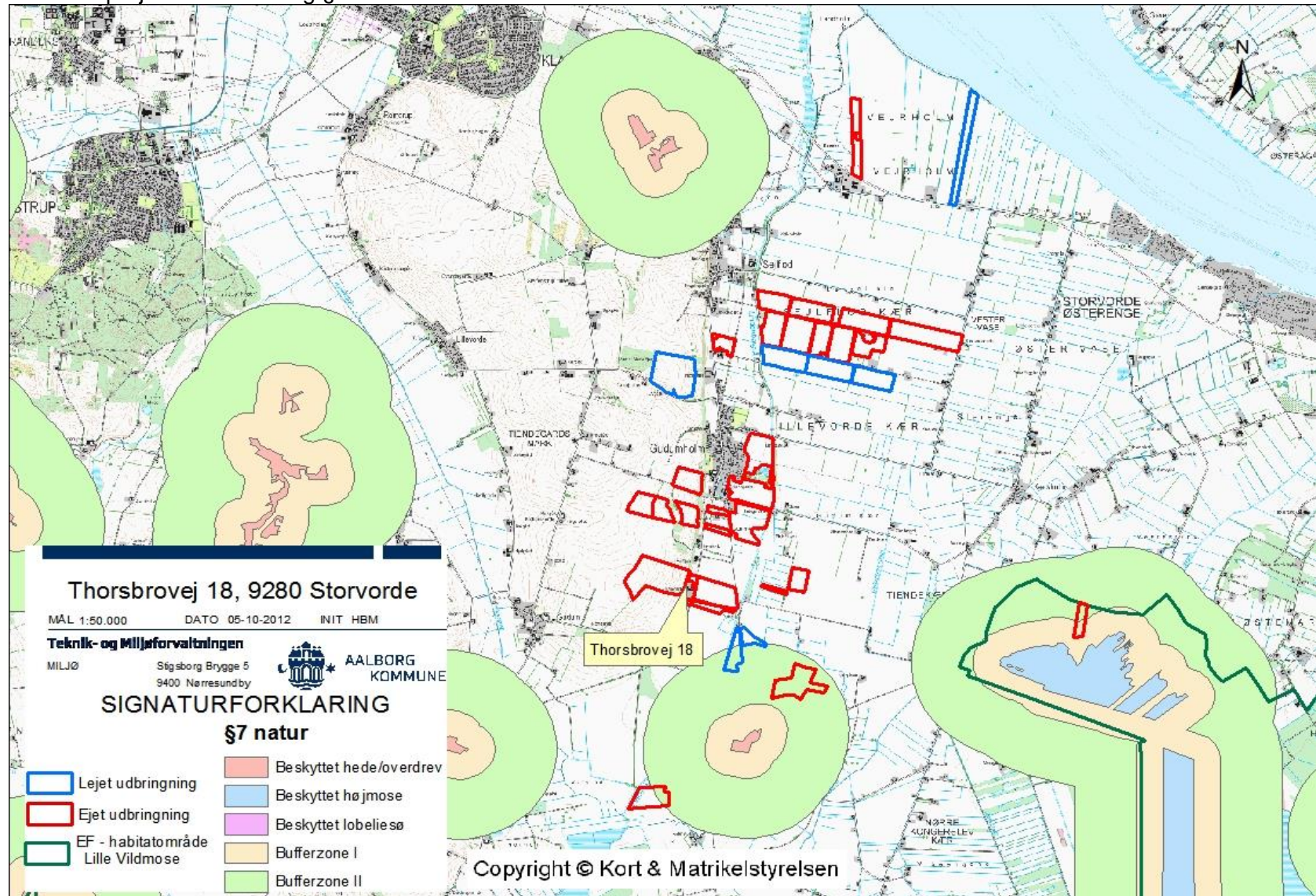
- Bio/consult (marts 2003): Bundvegetationen i Limfjorden 2002.
<http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Specialrapp2002/Bundvegetation%20i%20Limfjorden%202002.pdf>
- Dahl K., Petersen J.K., Josefson A.B., Dahllöf I., Søgaard B. (2005) Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper. Faglig rapport fra DMU nr. 549.
http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrapporter/rapporter/FR549.PDF
- DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltarport august 2002.
http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/F7E00DEB-329A-4290-B795-2C7CB7A40AF5/0/Iltarport2002_08.pdf
- DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltarport oktober 2002.
http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/0B1286F8-7C79-4CA9-9CCD-A1DF21BEF61C/0/Iltarport2002_10.pdf
- DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltarport september 2002.
http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/0974858A-8D0E-48CA-AC24-5FB301030065/0/Iltarport2002_09.pdf
- Grell M.B. (1998): Fuglenes Danmark. Gads forlag.
- Hedeselskabet (2004): Bundfaunamonitering Limfjorden 2004. Limfjordsovervågningen.
http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Bundfauna_Limfj_2004.pdf
- Markager S., Storm L.M. & Stedmon C.A. (2006): Limfjordens Miljøtilstand 1985 til 2003. <http://limfjord.dk/rapporter/Handlingsplan%20Limfjorden/FR577.pdf>
- Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.
http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/E68AA891-0094-44B9-8460-A30F7D8C48B0/0/N2omr_15_basisanalyse_natur.pdf
- Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalysen – Nordlige del af Natura 2000-område Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord.
http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/CE57B0AC-D6F1-4A85-BDA5-4B05F24A24C6/0/N2omr_14_basisanalyse_natur.pdf
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Nordjyllands Amt (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002.
<http://www.limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Limfjorden%202002.pdf>

- Ringkøbing Amt, Viborg Amt, Århus Amt og Nordjyllands Amt (december 2006): Limfjordspjecen – Limfjordens miljøtilstand før, nu og i fremtiden.
<http://www.limfjord.dk/rapporter/Pjiece/limfjordspjec%202006.pdf>
- Søgaard B., Skov F., Ejrnæs R., Nielsen K.E., Pihl S., Clausen P., Laursen K., Bregnballe T., Madsen J., Baattrup-Pedersen A., Søndergaard M., Lauridsen T.L., Fredshavn J., Aude E. & Nygaard B. (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Faglig rapport fra DMU, nr. 457.
http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrapporter/rapporter/FR457_2udg_www.pdf
- Vandrammedirektivets Basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80.
<http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/0D87D6ED-B347-4BFB-9166-49FC9862CFDC/0/Basisanalyse2KattegatSkagerrakogMariagerFjord.pdf>

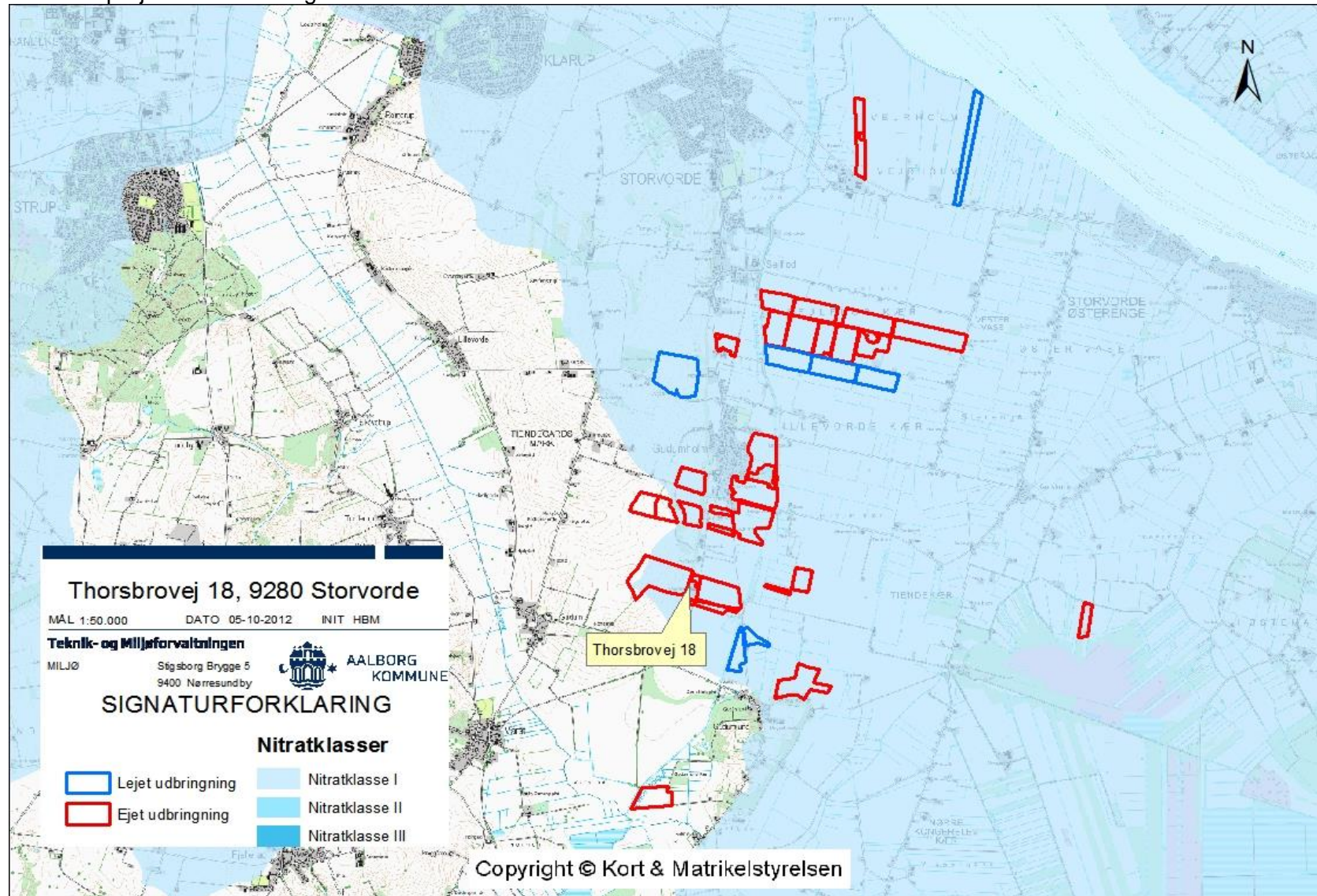
Kort over projektets arealer og beskyttet natur

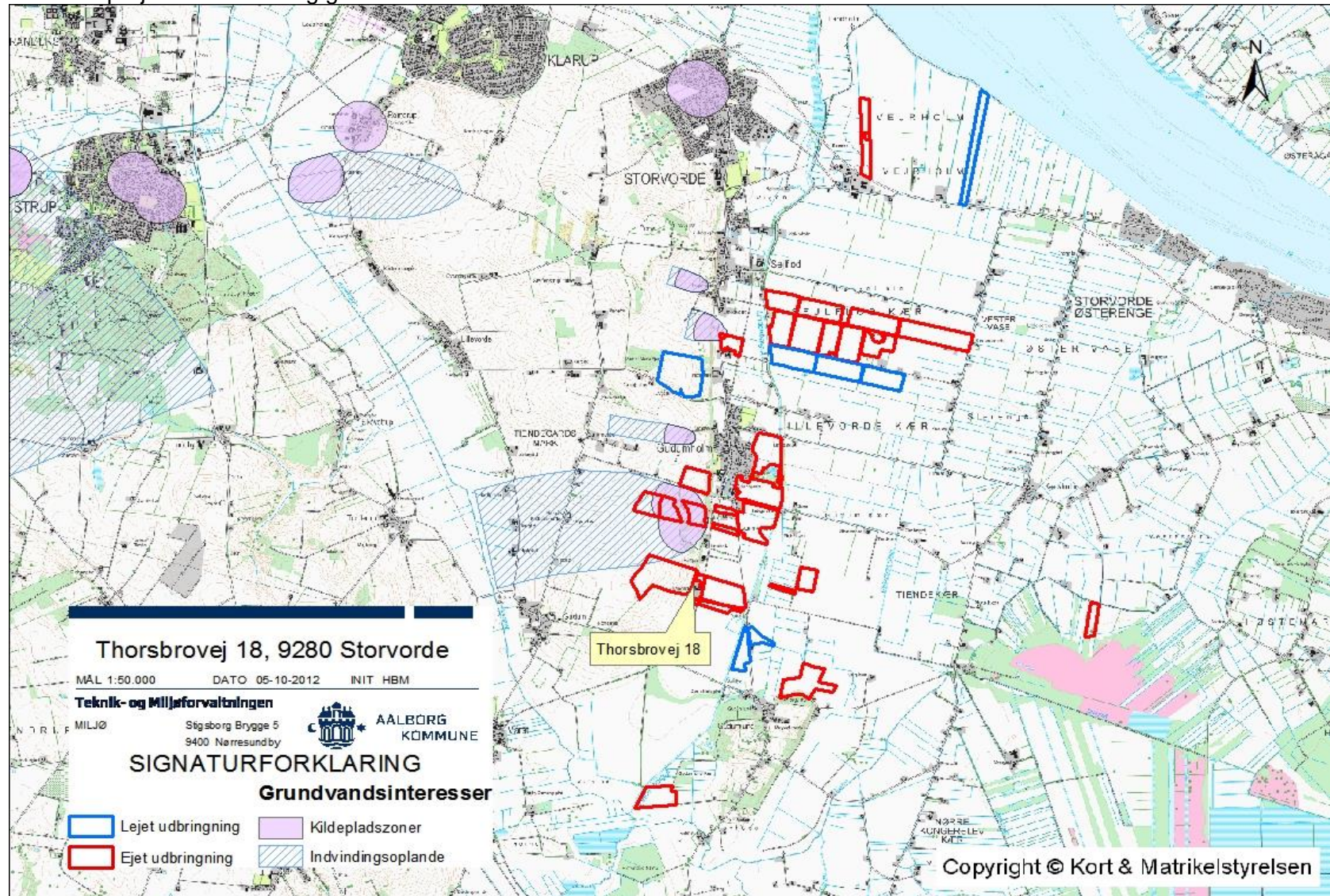
Kort over projektets arealer og §7 natur

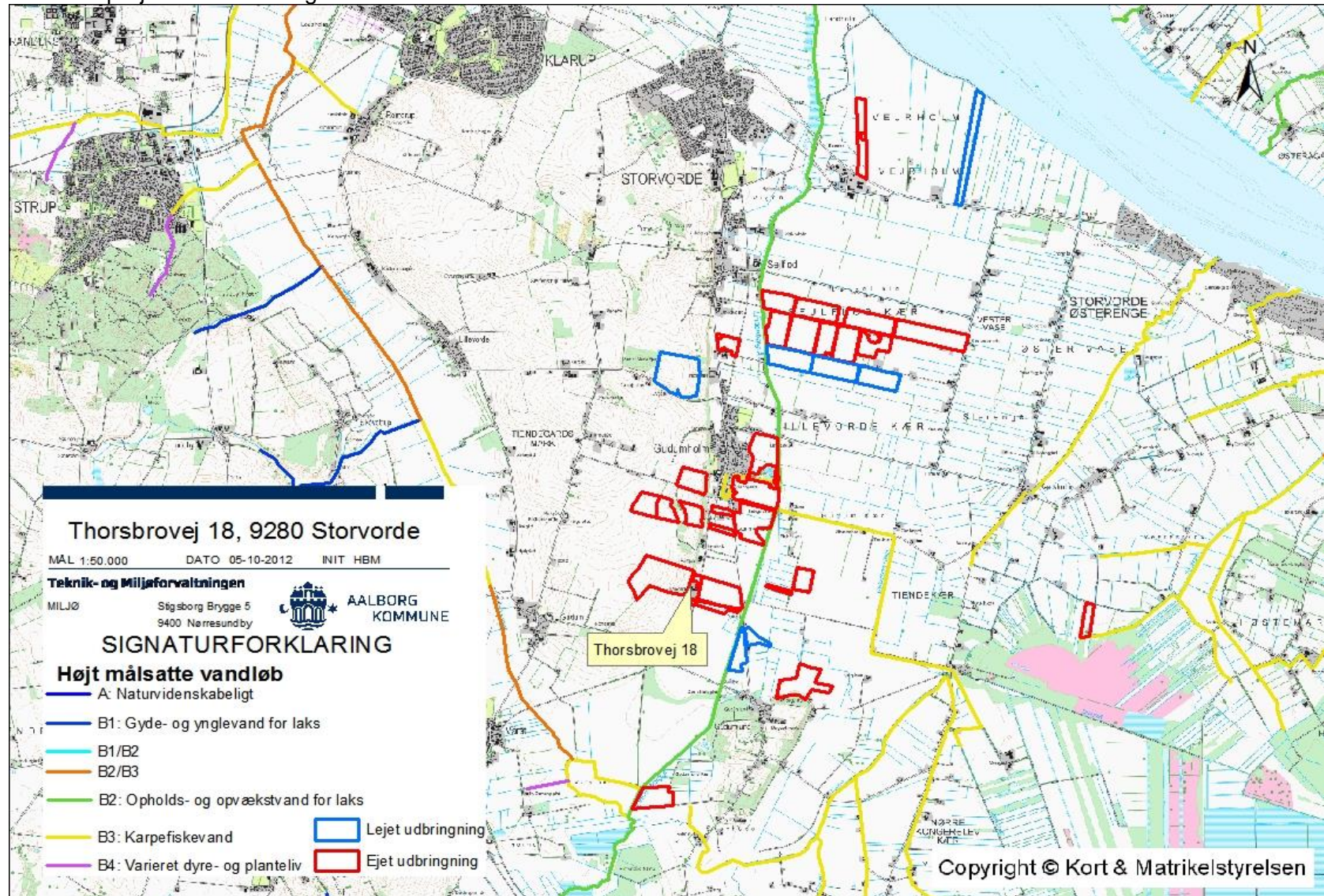
Kort over projektets arealer og nitratklasser

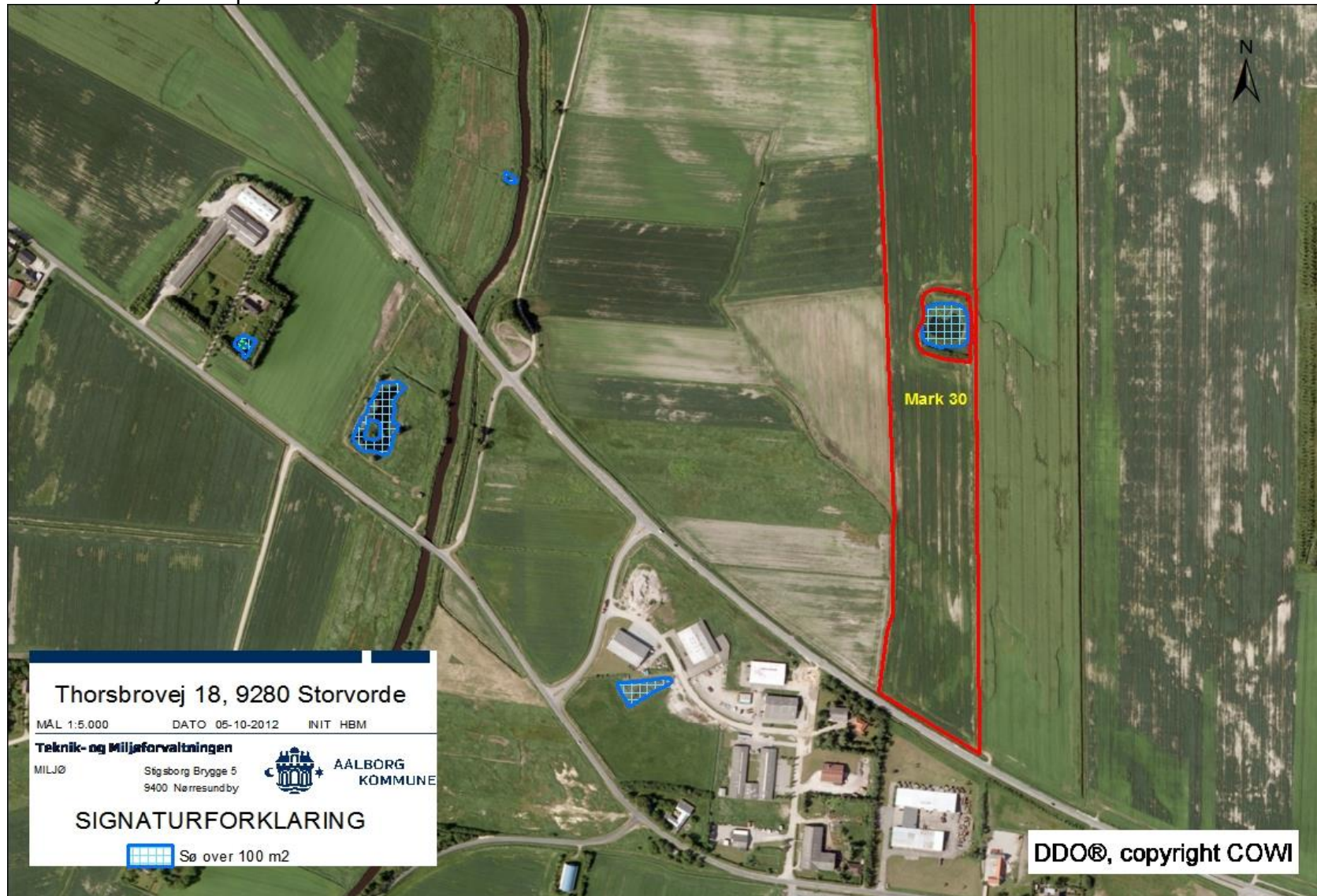
Kort over projektets arealer og grundvandsinteresser

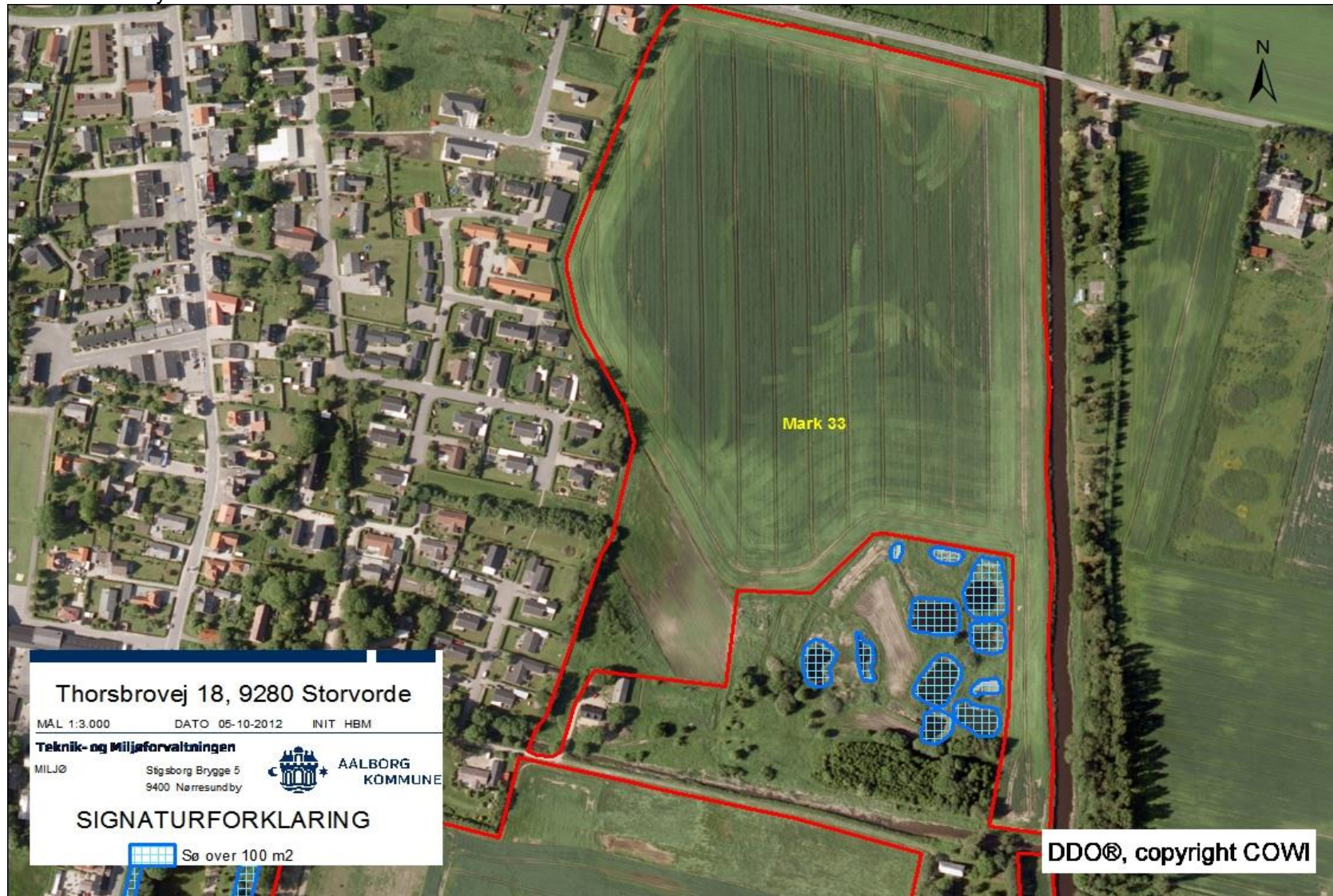
Kort over projektets arealer og målsatte vandløb

Kort over beskyttet sø på mark nr. 30

Kort over beskyttet sø ved mark nr. 33

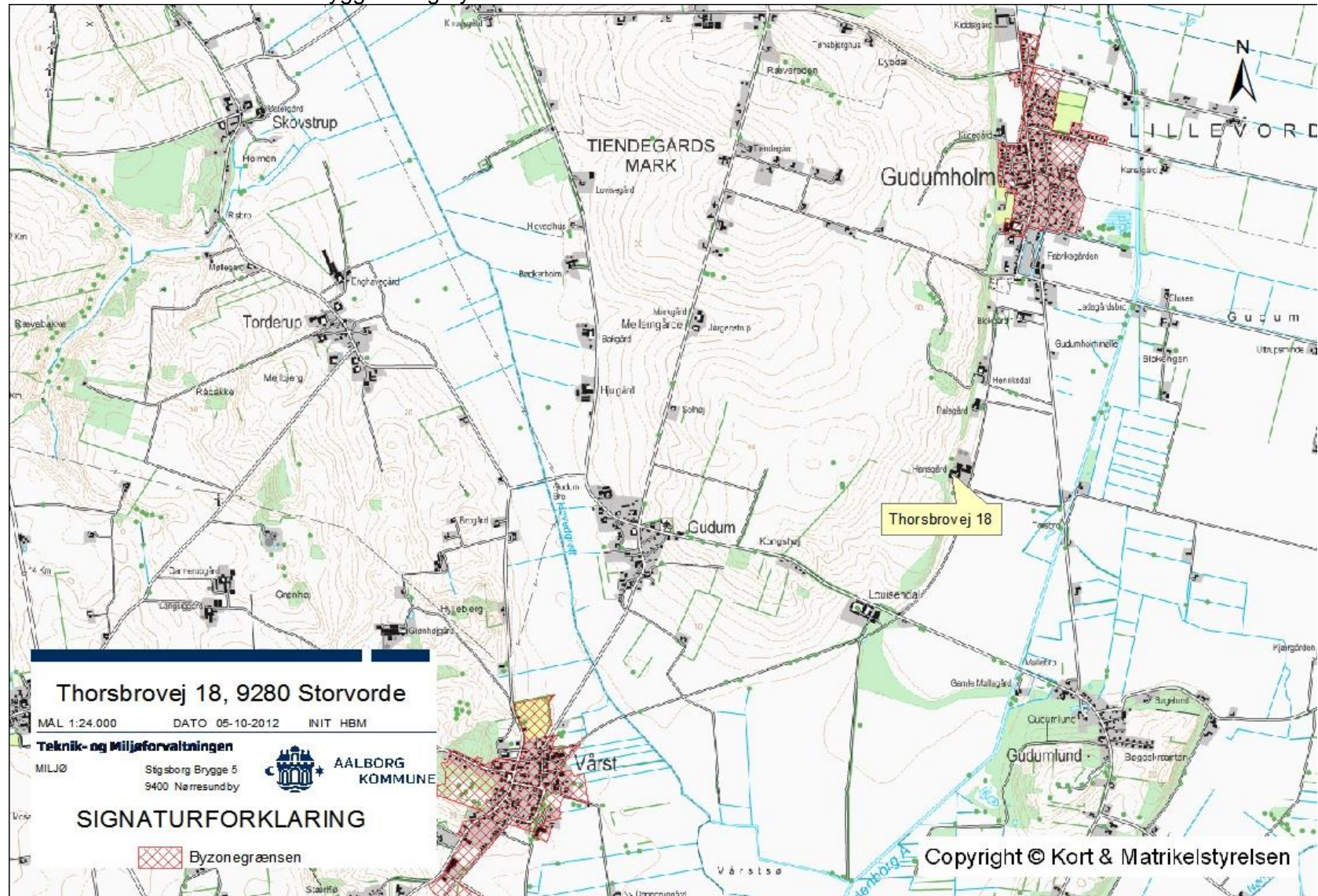
Kort over naturvurdering af projektet

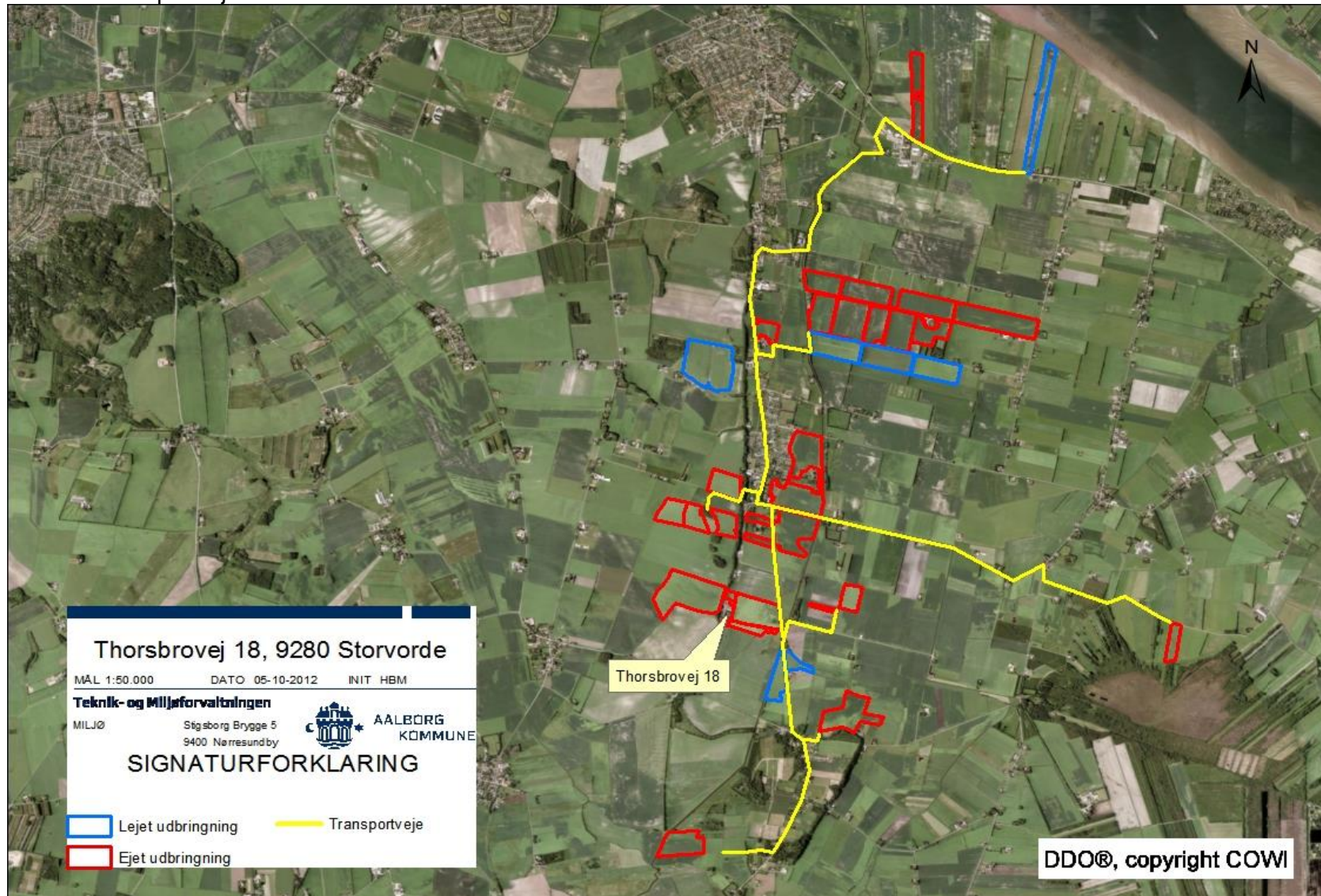
Kort over nærmeste nabo

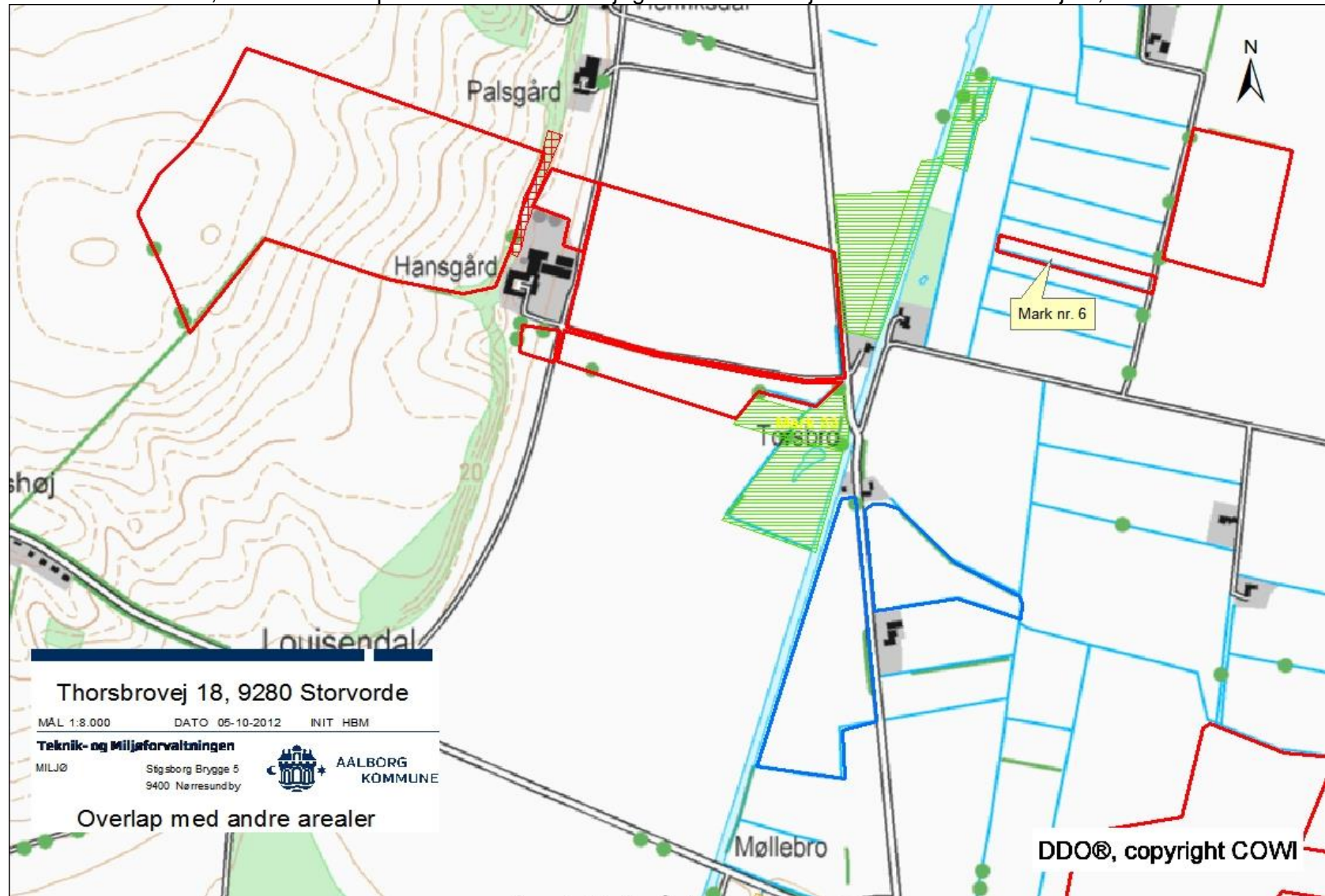
Kort over nærmeste samlet bebyggelse og byzone

Kort over transportveje

Kort over mark nr. 6, som har overlap med mark nr. 35 i miljøgodkendelse af ejendommen Lillevordevej 11, 9280 Storvorde

i §16-

